PARAPHRASIS

PSALMORVM DAVIDIS POETICA, MVLTO QVAM ANTEHAC CASTIGATIOR;

Auctore Georgio Buchanano, Scoto, poëtarum nostri sęculi facilè principe.

Adnotata vbique diligenter carminum genera.

EIVSDEM Buchanani tragœdia quæ inscribitur Iephthes.

LONDINI,
Excudebat Thomas Vautrollerius,
impensis Henrici Denham.
1580.

AD MARIAM ILLVSTRISSIMAM SCOTORVM REGINAM.

Georgij Buchanani epigramma.

NYmpha, Caledoniæ quæ nunc feliciter oræ
Missa per innumeros sceptra tueris auos:
Quæ sortem anteuenis meritis, virtutibus annos,
Sexum animis, morumq; nobilitate genus:
Accipe (sed facilis) cultu donata Latino
Carmina, fatidici nobile regis opus.
Illa quidem, Cirrha procul & Permesside lympha,
Pæne sub arctoi sidere nata poli:
Non tamen ausus eram male natum exponere fœtum,
Ne mihi displiceant quæ placuere tibi.
Nam quod ab ingenio domini sperare nequibant,
Debebunt genio forsitan illa tuo.

GEORGII BVCHANANI PARAPHRASIS IN PRIMVM LIBRVM PSALMORVM.

PS. I. Beatus vir qui non abijt in consil. &c.

Carm. gen. I.

Elix ille animi, quē non de tramite recto
Impia sacrilegæ flexit contagio turbæ:
Non iter eroris tenuit, sessiue cathedræ
Pestiferæ, facilem dedit irrisoribus aurē:
Sed vitæ rimatur iter melioris, & alta
Mente Dei leges noctésque diésque reuoluit.
Ille, velut riguæ quæ margine consita ripæ est
Arbor, erit: quam non violento sirius æstu
Exurit, non torret hyems, sed prodiga læto
Prouentu beat agricolam: nec flore caduco
Arridens, blanda dominum spe lactat inanem.
Non ita diuini gens nescia fœderis, exlex,
Contemptrixque poli: subito sed turbine rapti
Pulueris instar erunt, uolucri quem concita gyro
Aura leuis torquet uacuo ludibria cælo.
Ergo ubi ueridicus iudex in nube serena
Dicere ius ueniet, scelerisque coarguet [illegible]

Non coram impietas mœstos attollere vultus,
Nec misera audebit iustæ se adiungere turbæ.
Nam pater æthereus iustorum & fraude carentum
Nouit iter, sensumq; tenet: curuosq; secuta
Impietas fraudum anfractus scelerata peribit.

PSAL. II. Quare fremuerunt gentes? &c

Carm. gen. II.

QVid trepidæ gentes vano fremuere tumultu?
Minisque populi sæuiunt inanibus?
Et cum principibus magni coiere tyranni,
Dominúmq; Christúmq; Domini aduersum truces?
Vincula quin horum fortes dirûpimus, (aiunt)
Et lora nostris demimus ceruicibus?
At pater æthereus, rerum cui summa potestas,
Ridebit impotentium irritas minas.
Tum iusta accensus miseros affabitur ira,
Et per furorem cæca consilia suum
Turbabit: Cingámque meum diademate regem,
Inquit, Sionis intra sanctis collibus
Qui dabit, & latè fundet mea iussa per orbem.
Deinde alloquutus Dominus est me. Filius
Tu meus es, genui te hodie: me posce, dabóque
Omnes vt hæres gentium fines regas,
Qua circumfusis tellus se porrigit vndis,
Regasq; sceptro sempiternum ferreo
Quosq; voles, tumidosq; premas, [illegible]
Et ficta fragili vasa frangun[illegible]

At vos, in populos quibus est permissa potestas,
Et ius ab alta sede plebi dicitis,
Errorum tenebras depellite, discite verum:
Seruite Domino cum tremore: gaudijs
Et timor & Domini accedat reuerentia vestris,
Vt missum ab illo filium amplectamini:
In vos ne iustæ vindictam exerceat iræ,
De calle recti deuios. nam quum breui
Sæuiet iniustos contra iusta ira, scietis
Quàm sint beati, spes in illo qui locant.

PSAL. III. Domine quid multiplicati, &c

Carm. gen. III.

HEu quanta numero viribusque factio
Me vexat odijs impijs!
Quàm perditorum firma conspiratio
Coniurat in meum caput!
Et asseuerant spem salutis in Deo
Superesse iam nullam mihi:
Quum tu sub vmbra prælianiem me tui
Tam sæpe scuti texeris:
Quum laudis auctor sis meæ, quum gloria
Meum corones verticem.
Quum nocte Dominus inuocantem me, suo
De monte sancto exaudiat,
Curis solutus & recumbo & dormio,
Resurgo liber à metu.
Domino excubante, nec meum formidine

Pectus mouebunt agmina
Numerosa, nec si sæua feritas omnium
Coniuret in me gentium.
Tu Domine in aciem ductor, vt me liberes,
Prodibis: hostium omnium
Malásque franges, impiorum & conteres
Dentes potenti dextera.
At tu, salutis vna spes, populum tuum
Bonitate solita amplectere,

PSAL. IIII. Cum inuocaré, exaudiuit, &c.

Carm. gen. IIII.

O *Pater, ô hominum, diuûmque æterna potestas,*
Sinceræ mihi conscie mentis,
Qui mihi consiliíque inopi, incertóque salutis,
Imploranti rebus in arctis,
Tutum pandis iter, latúmque educis in æquor:
Nunc obsesso fraude maligna
Da mihi te facilem, & iustis bonus annue votis,
Non dura placabilis aure.
O hominum cæcæ mentes, quo me vsque relicto
Intenti mendacibus vmbris,
Sollicita in vanas torquetis pectora curas?
Tandem credite vera monenti:
Quem Deus electum miro dignatur honore,
Per discrimina cuncta tuetur.
Me Dominus clamantē ad se, auxiliumq; rogan[tem]
Mitis & exorabilis audit.

Erg

Ergo Dei, miseri nunc saltem agnoscite numen,
Et vitijs absistite prauis.
Vobiscum in tacito per noctem expendite lecto
Longi dicta ac facta diei.
Non pecudum fibris Domino sed mente litatur
Innocua: si admoueris aris
Hanc; poteris sperare animi securus ab alto
Dextra munera larga benigna,
Poscit opes modò degeneres pars maxima vulgi,
Hæc animos vota vna fatigant:
At tu me placido tantùm bonus adspice vultu:
Aura tibi iucunda fauoris
Me super irradiet: sat amico te mihi felix.
Alter frugibus horrea stipet,
Impleat & multas generoso nectare cellas,
Et congesto gaudeat auro:
Ast ego, curarum vacuus de nocte recumbam,
Et sine sollicitudine somnos
Accipiam: tu securam mihi robore mentem,
Tu certa spe pectora firmas.

PSAL. v. Verba mea auribus percipe,&c

Carm. gen. v.

O *Potens rerum Deus, aure leni*
Mitis exaudi mea Verba, mentis
Mente non dura tetricúsque tristes
Percipe questus.
Adspice attentus mihi quanta tendat

Vox latus: quando mihi rex Deúſque
Solus es, ſolum venerer precórque
Rebus in arctis.
Manè clamantem Deus æquus audi.
Nam tuum caſta prece, non inanem
Spem ſouens, nomen iubar ante eoum
Manè ciebo.
Tu Deus, lætus pietate vera,
Impij ritus ſcelus execraris:
Nec frui praui ſtudioſa mens te
Speret amico.
Vis tuos vultus metuit, neſáſque:
Hoſtis es fraudum & cupidæ cruoris
Cædis: audacem ſimulare linguam
Falſa recides.
At tua fretus bonitate ſacrum
Limen accedam, tua templa inibo:
Ritè adorabo tua ſancta caſtis
Numina votis.
Tu mihi, vt caſſes fugiam doloſos
Hoſtium, lumen Deus æquitatis
Dux tuæ præfer, dubióque cæcos
Dirige greſſus.
Hoſtium verum fugit ora, pectus
Incolit fraus ſpurcitiéſque: guttur
Tetrius putri eſt quod hiat recludens
Funera buſto.

Lingua adulatrix tacito veneno
Blandiens, cæcos meditatur ictus.
O Deus, rerum ô Pater alme, gentem
Perde nefandam.
Redde conatus Pater alme vanos:
Quique te linquunt, ſcelerum ſuorum
Sentiant pœnas meritas, ab ima
Stirpe reciſi.
Sed tua ſemper bonitate tuti
Gaudeant qui ſpem poſuere in uno
Te ſibi certam impauidi, tuumq́;
Nomen adorant.
Namque tu rectos animíque puros
Larga opum dextra recreas benignus,
Et tui (tamquam clypeo) fauoris
Protegis umbra.

PSAL. VI. Domine ne in furore tuo &c.

Carm. gen. III.

DVm feruet ira, Domine, dum mens æſtuat,
Ne me merentem corripe:
Dum ſæuientis flagrat in curſu furor,
Exigere pœnas abſtine.
O parce, parce: languor ægrum conficit:
Manum ſalutarem admoue.
Corpus, ſolutis oſſium compagibus,
Eneruæ vires deſerunt:
Mentémque grauiter mœror angit turbidam.

Quò me vsque miserum negliges?
Quo me vsque linques? iam reuerte, ac libera
Aegrum inferûm de faucibus.
Vbi sæua duram mors manum iniecit semel,
Quis amplius meminit tui?
Quis mortis alta subrutus caligine
Nomen celebrabit tuum?
De nocte pectus anxium suspirijs
Pulsans, geménsque, lacrymis
Lauo cubile: strata fletuum madent
Rorata largis imbribus.
Caligat acies luminum, doloribus
Hebetata longis: hostium
Intérque risus & dolos emarcuit
Color vigórque corporis.
At tu sceleribus turba gaudens impijs,
Facesse, spem pone irritam:
Lamenta Dominus & meorum fletuum
Placatus audijt sonum.
Dominus benignus supplicem me exaudijt,
Orationíque annuit:
Subitus vt hostes obruat pudor meos,
Vultúsque confundat rubor:
Tristi repentè vt palleant infamia,
Fugámque turpem mœreant.

PSAL. VII. Domine Deus meus, in te, &c.
Carm. gen. VI.

IN te salutis spem posui meæ,
Seruator orbis: faucibus hostium
Me libera, qui mente sæua
Interitum mihi moliuntur.
Si nemo vindex asserat, vt leo
Imbelle crudus dilaniat pecus:
Sic me ferus discerpet hostis,
Innocui sitiens cruoris.
Si verus iudex me meritò arguit,
Nec falsa mendax crimina texuit,
Si damna tranquillo creaui,
Promerito male ni peperci;
Me persequatur dum capiat sequens,
Captúmque sternat, stratum & humi pede
Conculcet. & sceptri superbum
Proterat abiiciátque fastum.
Exurge, iustas te furor impius
Meorum in iras excitet hostium.
Exurge, promissámque redde
Perfidiæ Deus vltionem.
Exurge, terris luceat omnibus
Augusta maiestas tua, te suum
Accurrat agnoscátque regem
Concilium populi, patrémque.
O qui potenti sceptra tenens manu,
Gentes per omnes crimina vindicas,
Me vindica, si ritè pœnas

Ore pio innocuóque posco.
O iuste iudex, cordis in intimo
Quem nil recessu præterit abditum,
Frange impios ausus malorum:
Fulci animos refouéque iustos.
Securus hostes nil metuo, Deo
Custode: quem simplex animi iuuat
Candor, pios seruat, malísque
Exitium assiduè minatur.
Si perstet hostis, iam gladium tenet,
Iam tendit arcum promptus, & arripit
Ferale telum, & igne sæuo
Læthiferas acuit sagittas.
En, qui nefandum parturijt scelus,
Concepit ærumnam, pariet velut
Quæ vana per somnum inquietas
Ludificant simulacra mentes.
Fodit dolosam, vt me caperet, scrobem.
Incautus in fossam ipse suam ruit.
In verticem ipsius recurret
Pernicies, recidentque fraudes.
Ergo expeditus fraudibus & metu,
Rerum parentis iustitiam canam,
Noménque sanctum: gratiásque
Lætus agam, repetámque laudes.

PSAL. VIII. Domine Dominus noster,
Carm. gen. VII.

GEntis humanæ pater atque custos,
Quàm sancta maiestas tui
Nominis terras stupefecit omnes,
Sol quas recurrens adspicit!
Et super cæli radiantis orbes
Tua magnitudo se extulit.
Quàm pia mundum tueare cura,
Lactentis æui infantia
Prodit: vt linguas temere obstrepentum
Tibi refutes hostium:
Hostium, quorum vomit os furorem
In te, sitítque sanguinem.
Luce quum cælos vitrea serenos
Pollentis opera dexteræ
Cerno: quum lunam, nitidásque stellas
Per te creatas conspicor;
Quantulus (mecum tacitus reuoluo)
Homo est, vt eius sis memor?
Quantula humanæ est sobolis propago,
Dignere vt illam visere?
Hunc Deo æqualem propè reddidisti:
Ornasti honore & gloria:
Et tuæ dextræ super vniuersa
Opera creasti principem:
Cuncta vitalis quibus haustus aura est,
Illi dedisti sub pedes.
Huic boues parent & oues, pecúsque
Quodcunque campis pascitur:

Quique pennarum celeri volatu
Metitur ales aëra:
Quique pennarum celeri natatu
Piscis pererrat æquora.
Gentis humanæ pater atque custos,
Quàm sancta maiestas tui
Nominis terras stupefecit omnes,
Sol quas recurrens adspicit.

PSAL. IX. Confitebor tibi Domine in,&c.

Carm. gen. VIII.

Rerum certa salus te cano, gratias
Exoluo meritas ex animo tibi:
Et miranda futuris
Pandam facta nepotibus.
Tutus præsidio nil metuam tuo:
Lætus læta canam sed tibi carmina,
Te laudabo supremi
Aeternum ætheris arbitrum.
Spes hostis temerè elatus in improbas,
Conuersus trepida terga dedit fugæ,
Et virtute potentis
Dextræ pessum abijt tuæ.
Tu vindex cupidos exitij mei
Perdis, tu trepido præsidium es reo:
Tu litem mihi iudex
Ex alto dirimis throno.
Tu gentis valido robore barbaræ
Compescis furias: destruis impios,

Vt nec nomina seris
Narret fama nepotibus.
En hostis tumidæ quo recidunt minæ
En qui sternit humi funditus oppida,
Et prostrata perennis
Condit nube silentij.
At rerum Dominus perpetuus thronum
Fixit perpetuum iustitiæ sibi,
Orbem vt legibus æquis,
Vt iustè populos regat,
Quum vis incubuit fœta superbia
Infræni, miseris præsidium pates,
Tuti pandis asyli
Arcem rebus in asperis.
In te vno meritò spem solidam locant
Qui nouere tuum nomen, & vltimo
Vt discrimine amicos
Nunquam destituas tuos.
Ergo arcis merita laude Sioniæ
Custodem Dominum pangite: consilij
Decreta ardua gentes
Latè ferte per exteras.
Vindex innocui sanguinis expetit
Pœnas, vi tenues nec sinit opprimi
Impunè: applicat aurem
Clamantum queremonijs.
Afflictas bonas ô res propius meas
Contemplare, odijs quem petit improbis

Vis hostilis: & atræ
Mortis faucibus eripe.
Vt qua mole Sion crescit in æthera
Latè conspicua, laudibus efferam
Te, lætusque salutem
Acceptam referam tibi.
Demersit merito fraus sua perfidas
Gentes exitio: queis alios plagis
Irretire parabant,
Hæsere impliciti pedes.
O miranda Dei iudicis æquitas!
Fraudis fraude suæ prenditur artifex.
O rex pectoris altis
Cernenda in penetralibus!
Sic est. interitu deuorat impios
Improuisa dies: immemores Dei
Gentes mors inopina
Aeternis tenebris premit.
At confisa Deo nuda molestia
Aeternùm Domini non animo excidet,
Nec læto miserorum
Spes frustrabitur exitu.
Rerum surge parens, neu sine vt impotens
Aduersus tenues crescat homunculus:
Et iuris preme frænis
Gentes arbiter impias.
Circumsiste tuæ mole potentiæ,

Terrorémque feris mentibus ingere:
Agnoſcat malè firmam
Sortem gens hominum ſuam.

PSAL.x.Vt quid Domine receſſiſti lōgè &c

Carm. gen. III.

QVónam vſque cuſtos gentis humanæ tuos
In rebus arctis negliges?
Quónam aberis vſque dum pios tyrannide
Premit arroganter impius?
O ſi ſceleſtum vergat in caput ſcelus,
Suisq; pereant artibus.
Dum mentis explet per nefas libidinem,
Sic gloriatur impius,
Sic gaudet in ſe, ſempiternum ceu decus
Rectis pararit artibus.
Aequi atque iniqui negligit diſcrimina
Infrænis arrogantia;
Suæq; plaudit ſuauiter prudentiæ,
Nullum eſſe quòd putet Deum.
Felicitatis ſomno indulget ſuæ,
Quòd cuncta cedant proſperè.
Nec te futurum cogitat vel iudicem,
Vel perpetrati vindicem.
Hoſtes minoris æſtimat nihilo ſuos,
Sic ipſe ſecum computans,
[illegible] expers ad ſenectam vſque vltimam
[illegible] æuum tranſigam..

Non cura lætis vlla ſeſe gaudijs,
Non ægritudo interſeret.
Os execranda deſpuit comicia,
Spumátque probris & dolis.
Bonis labores continenter peſtilens
Lingua & dolores parturit.
Circa viarum compita inſidias locat,
Vt innocentem clàm inuolet.
Intentus oculis intuetur acribus
In tranſeuntes pauperes.
Qualis cruentus ſubter alta delitet,
Spelæa conditus leo:
Sic è latebris corde trepido palpitans,
Infirmioribus imminet:
Et occupatos multinodis nexibus,
Naſſæ inuolutos attrahit,
Maliſque ſubigit: & tenebris occulit
Crudelitatem callidus.
Ah ſtrage quanta tranſeuntes perculit,
Graſſatus iſtis artibus!
Sic deinde ſecum colligit malè credulus,
Hæc prorſus ignorat Deus:
Auertit ora rebus humanis ſua,
Fandi & nefandi negligens.
Exurge Domine, tolle in altum dexteram,
Librata fige vulnera.
Ope deſtitutos ne pios ſilentio

Obliuioso desere.
Téne impiorum peruicax vesania
Sic audeat contemnere?
Secreta secum corde tacito vt murmuret,
Humana non curat Deus.
Cernis profectò cuncta, cernis: & tuam
Scelestus in manum cadet,
Vt te labores & dolores pauperum
Non præterire intelligat.
Tibi relictus est inops atque innocens:
Tu tutor orbos protegis.
Tu frange vires impij, violentiam
Tu mentis improbæ doma,
A stirpe cæsa donec impietas simul
Eliminetur & impius.
Tum firma Dominus sæculorum in sæcula
Sceptra obtinebis imperij,
Gentésque terræ finibus procul tuæ
Exterminabis impias.
Hæc vota duris obruti laboribus,
Has supplices fundunt preces:
Animósque stimulis incitati talibus:
Te lacrimantes postulant,
Pupillum & inopem vt vindices potentium
Ab impotenti audacia.
Homo vt feroces spiritus ponat, suæ
Infirmitatis conscius.

PSAL. XI. In Domino confido, &c.

Carm. gen. VI.

QVum spe salutis non dubia fruar,
Deóque fidam, vos mihi dicitis,
Facesse rupes in remotas,
Anteuolans pauidas volucres.
Intendit arcum (en aspicis) in pius,
Neruo sagittas admouet, vt petat
Incogitantes è latebris
Innocuos, animique rectos.
At tu potenti Rex bone dextera
Domas rebelles, & facis irrita
Decreta vesani furoris
Contra humiles malè nil merentes.
Aeterna cæli templa colens Deus,
Et lucido astrorum in solio sedens,
Humana per terras acutis
Facta oculis speculatur omnes.
Non iustus illum, non latet impius
Cuncta intuentem; sed studio ad nefas
Pronos, maligno iustus orbis
Ex animo moderator odit.
Super scelestos retia depluet:
Ignes remisso sulphure flammeos
Ad impios eliminandos
Fulmineæ rapient procellæ.
Iustósque iustus iustitiæ parens

Amort

Amore sancto amplectitur unicè,
Et fraudis ignaram ante vultus
Assiduè videt æquitatem.

PSAL. XII. Saluum me fac Domine, &c.

Carm. gen. IX.

AFfer opem, seruator opem fer. pulsa recessit
Intemerata fides:
Nuda fides, hominum fugit commercia: vana
Cum socio loquitur
Quisque suo, blanda exercens mendacia lingua,
Corde scelus meditans.
Ora Deus fraudum dulci medicata veneno
Conterat, & penitus
Grandiloquam ex ima linguam radice reuellat:
Quique pudore carent,
Dicere nec metuunt, Falsa ad periuria linguas
Fortiter intrepidi
Assuescamus, & os age confirmemus ad omne
Flagitium. neque enim
Oris fræna mei, linguæue repagula quenquam
Me nisi habere puto.
At Dominus planctus miserorum, & dura ferentũ
Aure trahens gemitus,
Surgam, ait, atque inopem, tuta vt respiret in arce,
Insidiisque procul,
Securum statuam. Hæc Dominus. quod ab ore fideli
Cuique fluit Domini,

Auro purius est, auro quod fusile fecit
Septima flamma coquens:
Dum fæx in fumos exploratore camino
Crassa abit & cineres.
Polliciti memor ergo, malæ mala toxica linguæ
Sancte parens inhibe:
Pestifera de gente hominum nos optime custos
Assere perpetuò.
Nam latè impietas grassatur libera, passim
Omnia plena malis,
Quum penes iniustos ius est, & iussa malorum
Sunt metuenda bonis.

PSAL. XIII. Vsquequo Domine obl. &c.

Carm. gen. x.

Q Vousque rector vnice,
Me destitutum negliges?
An sempiterna me obrutum
Obliuione deseres?
Quousque vultum amabilem
Iratus abscondes mihi?
Quousque curæ turbidæ
Mentis quietem distrahent?
Quousque cor cruciabitur
Mœroris æstu fluctuans?
Quousque me prostrato aget
Hostis triumphos insolens?
Regnator orbis adspice:

Opem fer, & lucem tuam
Infunde, nè mors lumina
Somno perenni sopiat:
Ne iactet hostis arrogans
Me viribus fractum suis,
Ne me perosi perfidi
Meo dolore gaudeant.
Tu me salutis recreas
Spe, largus auxilij: tuum,
Salute parta, laudibus
Rex magne nomen efferam.

PSAL. XIIII. Dixit insipiens in corde, &c.

Carm. gen. XI.

SEcum insania callidè
Indulgens vitijs sic loquitur, Deum
Formido sibi credula
Commenta est hominum, quum temerario
Casu sors ferat omnia.
Ergo flagitijs se penitus dedit
Secura impietas Dei:
Nec quisquam ex animo recta sequi studet.
De templo æthereo Deus
Ad curas hominum lumina verterat,
Siquis non stolidè improbus
Ad cultum reuocet pectora numinis
Omnes in scelera omnia
Coniurasse putes: fœda, nefaria

Deteſtandaq́; perpetrant:
Nec cuiquam eſt ſtudium recta capeſcere.
Nam quî recta capeſcerent?
Quem ſanis aditum conſilijs darent
Quorum nequitia & ſcelus
Infecere animos? qui populum meum,
Ceu prædam fera, deuorant:
Nec rerum Dominum mente colunt Deum.
Aſt illos gelido metu
Horror concutiet, iuſtitiæ Deus
Quum patronus opem feret
Inſonti: increpitans talibus impios,
Vobis ludibrio fuit
Inſontum pietas: vos inopum pium
Riſiſtis ſtudium, preces,
Spes lentas, trepidas ſollicitudines:
At cui fidit inops, Deus
Spes & vota bonos ducet ad exitus.
O ſi mittat opem ſuis
Speratam Deus è rupe Sionia.
Nam quum vincula ruperit,
Exoluétque ſuos, pectore libero
Gaudebunt Abrahamidæ,
Et iuſta Iſacidæ lætitia frement.

PSAL. XV. Domine quis habitabit in tab. &c.

Carm. gen. VI.

SAnctæ Sionis templa quis incolet
Rex magne tecum? quem ſtatues tuum

Sanctum super montem, vt malorum
Liber agat placidam quietem?
Quem fraudis expers simplicitas iuuat
Vrgétque rectum propositi tenax:
Nec mente saeuus grata blandam
Edocuit simulare linguam.
Nec ore mendax exitiabiles
Consimat artes: nec mala proximis
Excogitat, nec dulcem amicum
Opprobrijs maculat pudendis.
Qui fastuosum despicit impium,
Dei timentem suspicit & pium:
Tenaxq; promissi, fidemq;
Indocilis temerare, pactam.
Qui non egenos faenore perdidit,
Non innocentes munere prodidit.
In monte sancto, haec qui peregit,
Perpetua requie fruetur.

PSAL. XVI. Conserua me Domine.

Carm. gen. XII.

O *Rerum sator, & salus*
Humani generis certa periculis,
Qui te respicit vnum, famulum instantibus eripe.
Te seruus Dominum libens
Agnosco, & populis praedico: sed tibi
Omni ex parte beato officijs nil opus est meis.
Ergo illuc animum appuli,

Vt gentem ſtudio proſequerer pio,
Quam tu ex omnibus vnā populis ſorte recepera
Aſt illi immemores tui
Defecêre: nouos quiſque ſibi deos
Effinxere, colentes animi ludicra ſomnia.
Horum ſanguineas dapes
Non libabo, epulas reſpuo: nomina
Teſtis nunquā adhibebo, aut fidei fœdera ſanciā
At ſortis populum meæ
Defendet Domini perpetuus fauor,
Mercedèmque laborum cumulatam dabit affatim
O pulchra agricolatio,
O præclara mei ſors patrimonij:
Vt florum vndiq; ridens animum paſcit amœnitas
Immortalis honor Deo
Aeterno, monitu cuius ago dies,
Arcaniſque per vmbram ſtimulor pectora motibu
Quicquid molior, aut gero,
Præſentem Dominum conſpicor: is mihi
Semper dexter adhæret, ſtabili ne mouear gradu
Pulſat pectora gaudio
Cor læto trepidum: lingua tuas auet
Laudes promere: corpus tacitè ſpes bona recrea
Nam nec degere tartari
Permittes animam ſub tenebris meam,
Aut vt putre cadauer reſolutum in cineres fluat.
Tu vitæ reſeras viam:

Di

De vultu fluuij lætitiæ tuo
Manant: tu tribuis munifica gaudia dextera.

PSAL. XVII. Exaudi Domine iustitiam.

Carm. gen. v.

AEquus exaudi bone rector orbis
Aequa poscentem: tibi quas profundit
Lingua non mendax, cape non iniqua
Aure querelas.
Ad tuum læsus fugio tribunal,
Et fidem appello: mihi cognitorem
Te peto: oppressos oculis benignis
Adspice iustos.
Sæpe per solas tacitæ tenebras
Noctis arcanos mihi cogitatus
Cautus inspexti, trepidóque corda
Turbida motu.
Sæpe, ceu flammis, animum probasti
Casibus duris, neque comperisti
Conscium fraudis scelerumque, sonti
Sæua minantem.
Os fuit concors animo, sonúsque
Sensui: legum monitis tuarum
Pectus innixum scelera impiósque
Horruit ausus.
Hac via gressus rege per tuarum
Orbitam legum, dubio vacillent
Ne pedes lapsu, instabilésque turbent
Lubrica plantas.

Te voco, duris ad opem periclis
Sæpe tentatam fugio: precantis
Admoue attentam miseris benignus
Questibus aurem.
Tu bonus fulci tibi qui salutem
Spémque committunt: tibi contumacis
Spiritus cordis tetricus refræna
Vindice dextra.
Me velut pupillam oculi tenellam
Prouidus muni: procul impiorum
Impetu, alarum trepidum tuarum
Conde sub vmbra.
Nam meæ vitæ manus impiorum
Imminet: vallant opibus, superbis
Intonant linguis, mala dira sæua
Voce minantur.
Obsident cunctos aditus viarum:
Commoda obseruant loca, destinántque
Ad meam cædem, facinúsque patrant
Mentibus absens.
Qualis in prædam leo fertur ira
Feruidus qualis catulus leonis
Lacte depulsus speculatur alto
Abditus antro.
Surge, conatus pater anteuerte
Impios, stratóque in humum tyranno,
Me tuo, quo nunc furit ille sæuus,

Eripe

Eripe ferro.
Neu sine vt me vi premat impotentum
Diuitum fastus, quibus vna cura est,
Dum licet blandæ illecebras caducas
Carpere vitæ.
His opes terris penitus refossis
De penu fundis locuplete ventri
Sufficis fruges, hilarásque multa
Prole penates.
Puritas vitæ mihi te tueri
Corporis vinclis tribuet soluto.
Illa lux verè faciet me ab omni
Parte beatum:
Lux voluptatum cumulata cunctis
Gaudijs, quum se sine nube menti
Pura maiestas dabit intuendam
Lumine puro.

PSAL. XVIII. Diligam te Domine, &c.

Carm. gen. I.

TE *Deus alme colam, te toto pectore amabo*
Sãcte parẽs, mea vis, mea sola potentia, turris,
Præsidium, spes, & rebus solamen in arctis.
Tu clypeus, tutela mihi, tu certa salutis
Anchora, tu statio tuti placidissima portus.
Nam simulátque tuas in laudes ora resoluo
Te venerans, pacémque petens; inimica facessunt
Arma: salus, placidísque comes pax aduolat alis.

Iam me lethiferis mors circumuoluerat atra
Cassibus, obsessum iam me torrentibus orcus
Impediebat aquis, stygia iam compede vinctus
Hærebam, laqueóque pedem retinente trahebar:
Hîc ego deprensus, suppléxque humilísque vocaui
Voce Deum, & dubijs clamaui ad sidera rebus.
Ille super solio residens flammantis olympi
Audijt orantem. postquam peruenit in altum
Clamor, & attentas aduertit questibus aures,
Protinus è vultu Domini conterrita tellus
Intremuit, montésque caua compage soluta
Nutarunt, penitúsque imis fremuere cauernis.
Fumeus afflatu de naribus æstus anhelo
Vndabat: rapidæ contorto vertice flammæ
Ore fluunt, viuaque animant attacta fauilla.
Vtq; suum Dominum terræ demittat in orbem,
Leniter inclinat iussum fastigia cælum:
Succedunt pedibus fuscæ caliginis vmbræ.
Ille vehens curru volucri, cui flammeus ales
Lora tenens leuibus ventorum adremigat alis,
Se circum furuo nebularum inuoluit amictu,
Prætenditque cauis piceas in nubibus vndas.
Acribus ex oculis vibratæ spicula flammæ
Discutiunt tristes claro fulgore tenebras.
Inde ruit crepitans lapidosæ grandinis imber;
Discursántque vagæ sinuosa volumina flammæ.
At verò vt sancto sermone silentia rupit,

Proti-

Protinus horrifico tonitru cælum omne remugit,
Grandinis & crebra tellus crepitante procella
Pulsa sonat, ruptisque micant è nubibus ignes:
Flammiferæq; volant magnum per inane sagittæ,
Fulguráque ingeminant: laticum concussa lacunas
Pandit hians tellus, & fontibus ora relaxat:
Succutitúrque pauens & fundamenta reuelat
Et reserat chaos. Aeterni sic vox tonat oris,
Sic formidandæ grauè spiritus infremit iræ.
Ille salutiferam porrexit ab æthere dextram,
Et me de rapidis pereuntem sustulit vndis:
Hostibus eripuit validis, & acerba potentum
In me odia elusit: quum me studiosa nocendi
Temporibus duris cæca fraus arte petebat,
Auxilium tulit, & rebus patefecit in arctis
Latum iter, electúmque à morte reduxit amicum.
Scilicet immunem sceleris, mentémque manũq;
Adspexit Deus, & merito dignatus honore est.
Quippe nec impietas nec praui credulus error
Auertêre meos recto de tramite gressus.
Ante oculos mihi lex Domini, mihi iussa verenda
Semper erant animo presentia: simplice vero
Gaudebam, fraudisque illo sub teste voluntas
Libera, flagitium, & scelerum vitauerat artes.
Ergo mihi integræ fructum hunc decerpere vitæ
Munificus dedit, & qui conspicit omnia iustus
Arbiter innocuam cumulauit munere vitam.

Quiſque ſuis ſibi te conformat moribus: erga
Innocuum innocuus, te ſentit amicus amicum,
Inq́; bonos bonus es: male cautas cautior artes
Artibus eludis. duro in diſcrimine ſeruas
Res humilis populi afflictas, oculique ſuperbos
Deijcis elati faſtus. tu plebis ab imæ
Cœtibus ereptum celebri me in luce reponis:
Illuſtráſque meas claro ſplendore tenebras.
Te duce perrumpo florentes ære phalanges,
Altáque turrigeri ſupero faſtigia muri.
Scilicet, vt ſanctus Deus eſt, ſua ſigna ſequutis
Sancta ſalutiferæ pandit compendia vitæ.
Illius æterno quicunque effluxit ab ore
Sermo repurgato flammis ſincerior auro eſt.
Ille ſuo clypeo fida ſpe pectora fulta
Protegit, aduerſisq; vetat ſuccumbere rebus.
Dicite qui colitis picti ludibria trunci,
Aut ebur in varias aut ſaxa exciſa figuras,
Ecquis in æthereo rerum moderatur olympo
Fræna alius Dominus? quis terræ temperat orbem
Alter, & inuicta quæ vult facit omnia dextra?
Ille Deus viua mihi vi corroborat artus,
Oſtenditq́; viam maculoſa labe carentem.
Me pedibus fecit celeri contendere ceruo,
Et procul à ſæuis ſubduxit in alta periclis:
Et tractare manu duro in diſcrimine belli
Arma dedit facili: ſolidóque ex ære rigentem

Flectere

Flectere, & inflexum confringere viribus arcum.
Ille salutiferi totum munimine scuti
Me tegit, & dextra nutantem fulcit & auget,
Largus opis: perq; insidijs obsessa viarum
Pandit iter tutum, prohibetq; per inuia plantas
Offenso titubare gradu. Te persequor hostes
Auspice, disiectos comprendo: nec ante reuertor,
Quàm cecidere animi fracta virtute minaces,
Affusiq; cadant pedibus, ne surgere possint
Rursus, & antiquas armis reparare ruinas.
Tu mihi diffundis viuum per membra vigorem,
Et validos crudo distendis robore neruos.
Tu bellare doces: tu me quicunque lacessit
Sternis humi, trepidosq; fuga mihi disiicis hostes.
Clamantes nemo exaudit. Domini prece poscunt
Auxilium. auersam negat implorantibus aurem.
Hos ego, ceu versat boreæ violentia nubem
Puluerεam, impello, & turbatis feruidus insto:
Et pedibus premo, ceu cœnum deforme lutosis
Conteritur triuijs. Tu me sine nomine plebis
Contemptu ereptum, populos frænare superbos
Imperio facis, & famulas mihi tendere dextras
Per longinqua iubes ignotas oppida gentes,
Attonitas famæ nouitate, & nomine tantùm
Audito: & blandis verba assentantia linguis
Fingunt, nec tutis satis audent credere muris.
Laus, honor, imperiũ Domino, qui robore cinctum

Me tegit, incolumemq́; rapit de morte propinqua,
Qui mihi perfidiam sceleratam vltricibus armis
Frangere dat, populósque facit parere volentes:
Securúmque vetat belli trepidare tumultus.
Qui mihi præsidio est, populi quum sæua rebellis
Ira furit, mentísque malæ scelerata retundit
Consilia. Ergo feram latè tua facta per vrbes
Finitimas: sempérque meo celabrabere cantu
Sancte parens, regem qui dura per omnia tutum
Esse iubes, cumulásque opibus: plenóque fauore
Ipsum, & perpetuum sobolem amplecteris in æuū.

PSAL. XIX. Cæli enarrant gloriam Dei, &c.

Carm. gen. VI.

INsanientis gens sapientiæ,
Addicta mentem erroribus impijs,
Tot luce flammarum coruscum
Cerne oculis animóque cælum.
Hinc disce, prudens quàm fuit artifex
Qui templa olympi fornice flammeo
Suspendit, & terræ capacem
Et pelagi sinuauit arcum.
Dies tenebras, & tenebræ diem
Semper prementes perpetua vice,
Non fortuito res caducas
Ire monent per inanè lapsu:
Sed tota concors fabrica personat
Dei tuentis cuncta potentiam,

Non voce quæ paucorum ad aures
Perueniat ſtrepitu maligno.
Nam nec remotis barbara finibus
Gens vlla terras incolit vltimas,
Quæ neſciat certa meantis
Lege poli ſtabilem tenorem.
Quis nocte clara lumine flammeo
Semper micantes non ſtupeat globos?
Aut manè caſtris prodeuntem
Cum rutilo videt axe ſolem?
Siue ille eois fluctibus exerit
Vultus decoros, ſponſus vti nouus
Auro refulgens, gemmeàque
Tempora conſpicuus corona:
Seu quum fugacem præcipitans diem
Curru citato tempora diuidit,
Artúſque viréſque impetúmque
Centimano ſimilis giganti.
Abuſque eoo cardine ad vltimam
Metam occidentis ſidera permeans
Obliqua, vitali calore
Cuncta creatq́; fouetq́; alitq́;.
Sed ordo rerum & conſpicuus decor
Non ſic tuentum lumina detinent,
Diuina vt arcanis habenis
Lex animos ad honeſta flectit.
Promiſſa fraudis neſcia lubricæ

Splendore veri pectora roborant.
  Hac plectitur culpa æquitate vt
  Pœna iuuet recreétque damnum.
Puro recludunt lumine lumina
Præcepta: puro religio nitet
  Verenda cultu, quam nec annis
  Cuncta domans minuit vetustas.
Decreta fas & conscia veritas
Astans tabellis seruat aheneis,
  Iucundiora melle, & auro,
  Et nitidis potiora gemmis.
Signata claustris pectoris intimi
Seruus tuetur iugiter hæc tuus:
  Non inscius custodientem
  Quàm maneat numerosa merces.
Errata mentis quis meminit vagæ?
Quæ deprehendet vis sapientiæ?
  Ergo repurga quas refudit
  Clam maculas sinuosus error:
Fac regna cordis ne sibi vendicet
Vis impotentis dira superbiæ.
  Sic me malorum é maximorum
  Compedibus facile explicabis.
Quæ lingua fundit verba, quod in sinu
Secum volutat mens tacito, accipe
  Placatus, ô nostræ salutis
Arx, Dominus, Deus, & redemptor.

PSAL. xx. Exaudiat te Dominus in die trib.
Carm gen. 11.

CVncta licet ferro latè populetur & igni
Insana gentis barbaræ crudelitas,
Tu ne cede malis, sed contrà audentior ito.
Moderator orbis audiet preces tuas.
Vtque bonus dubijs Iacobum ad sidera rebus
Cum voce palmas proferentem exaudijt,
Annuet oranti, & te maiestate verendi
Nominis ab hoste sospitem tuebitur.
Ex adyto sacro arcanis tibi viribus artus
Firmabit, animum de Sione fulciet:
Vota secundabit, memori tua munera mente
Seruabit: omnis perlitabit victima.
Protinus in cineres depasta holocausta resoluet
In astra voluens flamma lucem splendidam.
Ille aderit cœptis, casusq; in prospera vertet,
Euenta finget omnia ex sententia.
Iam tibi plaudemus reduci, auctorémque salutis
Patrium canemus patrio ritu Deum.
Cuncta Deo grates fora, compita, templa sonabunt
Noménque sanctum prosequentur laudibus
Annuet ille pio quæcunque rogabitur ore,
Lætúmque precibus exitum iustis dabit.
Quin (scio, nec fallax animum mihi decipit omē)
Regem reducet sospitem Dominus suum,
Mittet opem, sanctis reserans sacraria cæli,

Et præpotentis proteget te dextera.
Gloria sit Syriæ turmas numerare curules,
Axésque curuis asperare falcibus:
Fidat equis latéque vagis discurset habenis
Sonante Perses arua findens vngula:
Hi currus & equos iactent: nos rebus in arctis
Dei potentis nomen inuocabimus.
Illis nec currus, nec vis præstabit equorum
Ne scindat vncis vultur artus vnguibus:
Nos humiles fauor æthereus penitúsque iacentes
Tollet, suóque sustinebit numine.
Tu seruator opem fer: tu si respicis, arma
Nec socia cupimus, nec timemus hostica.
Respiciet, populíque sui Rex optimus omni
Vocatus hora facilis audiet preces.

PSAL. XXI. Domine in virtute tua lætabitur Rex, super salutare, &c.

Carm. gen. III.

QVòd hoste victo Rex triumphat gaudio,
Curis solutus anxijs,
Tibi id fatetur Rex beate cælitum
Debere: tu laboribus
Vires ferendis, tu dedisti è prælio
Redire duro sospitem.
Nullam repulsam, voce quum te supplice
Rogaret, vnquam adhuc tulit.
Nil in latebris pectoris reconditis

Sp

Spes concupiuit irrita,
Et vota supra & ante vota hunc omnibus
Vitæ beasti commodis.
Gemmis coronam ferre & auro splendidam
Sacro dedisti vertici.
Vitam poposcit: mortis illi est addita
Immunis immortalitas.
Tu claritatis auctor illi es, inclyta
Per te refulget gloria.
Felicitatis ei fauor dedit tuus
Exemplar vt sit posteris:
Mensura voti vt matribus sit, quum bene
Blandis precantur liberis.
Tu nempe spes & anchora es fiduciæ,
Tu portus in rebus malis.
Te fretus vno firmus omnem perferet
Sortis procellam turbidæ
Tu perduelles comprehendes: tu manu
Pœnas reposces vindice.
Ceu flamma clausis æstuans fornacibus
Antiqua siluæ brachia
Vorat; furoris sic tui nefarios
Afflatus hostes hauriet.
A stirpe totam demetes propaginem.
Seménque gentis impiæ,
Te nanque contra moliuntur abditam
Fraudem scelúsque perfidi:

Et mente praua vota versant irrita,
Et spes inanes concoquunt.
Te persequente, pallidi in fugam ruent,
Inhonesta tergo vulnera
Ferent: in ora, fata dum vitant fuga,
Rursus sagittas diriges.
O qui potenti fræna rerum dextera
Versas perennis arbiter,
Exurge, vires fac tuas vt hostium
Agnoscat insolentia:
Tum te piorum turba festis cantibus
Orbis parentem concinet,
Votis tuorum supplicum placabilem,
Malisque formidabilem.

PSAL. XXII. Deus Deus meus respice in me.

Carm. gen. III.

C*Vr me relinquis ô Deus? Deus meus*
Cur me relinquis? irrita
Heu verba fundo. luce seu terras dies
Retegit, vocantem me dies
Frustra intuetur: siue nox silentibus
Terram tenebris obruit;
Nox me vocantem nulla non audit, meo
Nox nulla questu non sonat.
Tu sanctus ille ciuitatis incola es
Sancte, Isaci nepotibus
Tu carmen es: tu fida spes maioribus

Nostris.

Nostris salutem qui suam
Tibi credidere, à te salutis compotes
Abiere: salui gratias
Egere duris qui tuam in malis opem
Petiere: qui tuam in fidem
Se dedidere, non tulere dedecus,
Non hostium ludibria
At vermis ego sum, non homo: sum fabula
Vulgi, infimorum opprobrium,
Nam turba nostris obuia illudit malis:
Nutátque, nictátque, & caput
Motat, labella exporrigit: ludibria
Verbis acerbat asperis,
En ille Domino carus, en fiducia
Securus ille numinis:
Nunc seruet illum, nunc periculis eruat,
Quem tanto amore amplectitur.
O Domine, tu me protinus susceperas
Aluo parentis editum.
De te pependi spe, parentis pendulus
Infans adhuc ad vbera.
Abusque partu tu Deus meus: tuus
Ex matris aluo me fauor
Est prosequutus: vltimo in discrimine
Iam ne recede longius.
Discrimen instat vltimum: mortis metu
Cessere amici territi.

Tauri efferati, tauri obesi me vndique
Cirrcundedere: faucibus
Hiant, leonum more rugientium,
Quos incitat spes & fames.
Riui cruoris corpus omne perluunt
Exangue: laxat artuum
Compago nexus: pectus intra liquitur,
Vt sole cera, cor meum.
Exaruere testæ adinstar coctilis
Defecta membra viribus:
Rigens adhæsit lingua siccis faucibus.
Iam sto sepulchri ad aggerem.
Me rabidi ab omni parte latratu canes
Vrgent, petúntque dentibus.
Mihi pessimorum sæua conspiratio
Manúsque fodit & pedes:
Et ossa numerant, ossa tralucentia
Per corporis tensi cutem.
Tormenta postquam cuncta consumpsit furor,
Animus adhuc ira tumens
Se pascit: oculos satiat, & fruitur meis
Læto in malis spectaculo,
Partiti amictus sunt meos, tunicæ meæ
Fecere sortes arbitras.
Tu Domine saltem ne recede, ne malis
In vltimis me desere.
Tu robur vnus; tu mea es potentia.

Accurri

Accurre, festinus meæ
Succurre vitæ: destitutum ab omnibus
Defende: sæuorum hostium
Ferrum cruentum pelle: vim rapidam canum
Inhibe: leonum spumeos
Compesce rictus: cornua vnicornium
Confringe: serua supplicem.
Tum morte victa sospes auxilio tuo,
Narrabo fratribus tuum
Nomen, piorum prædicabo cœtibus
Robur, fidem, constantiam.
O mente pura qui Deum colitis, Deum
Laudate puris cantibus.
Semen Iacobi, magnitudinem Dei
Celebrate festis laudibus:
Erga fideles numinis clementiam
Agnosce proles Isaci.
Non spreuit inopis ille solitudinem,
Non pauperum fastidio
Auertit ora. Me vocantem exaudijt,
Vitæq; dulci reddidit.
Ergo per oras vltimas mundi, tuas
Sonabo laudes: gentibus
Te prædicabo, vota te timentium
Præsente soluam Ecclesia.
Edet modesta turba fraudis nescia
Vocata sacras ad dapes:

Epulisque functa, ac satura dulci nectare,
Laudabit auctorem Deum:
Deum sonabit, qui vigore flammeo
In corda se querentium
Se tantus infert, mortis vt procul metu
Perennè viua gaudeant.
Ergo excitata tam nouo spectaculo
Tellus ab oris vltimis,
Quacunque colitur, colla sub Domini iugum
Submittet. illi seruient,
Pronæq; Domino supplicabunt omnium
Omnes familiæ gentium.
Nam sempiterno iure Domino competit
Regnum triformis machinæ.
Ille vniuersis imperabit gentibus.
Rerum potentes illius
Mensæ accubabunt, & sacri conuiuij
Dapibus referti sub iugum
Cedent volentes. flectet illi poplitem
Pauper sepulchri in limine,
Qui membra fessis artubus languentia
Fugiente vita vix trahit,
Illúmque longa posteri propagine
Colent, suísque posteris
Per longa deinceps nunciabunt sæcula
In me fauorem numinis.
Hoc semen illi seruiet, gens illius

In

In posterum hæc censebitur.

PS. XXIII. Dominus regit me, & nihil, &c.

Carm. gen. XIII.

QVid frustra rabidi me petitis canes?
Liuor propositum cur premis improbum?
Sicut pastor ouem, me Dominus regit:
Nil deerit penitus mihi.
Per campi viridis mitia pabula,
Quæ veris teneri pingit amœnitas,
Nunc pascor placidè, nunc saturum latus
Fessus molliter explico.
Puræ riuus aquæ leniter astrepens
Membris restituit robora languidis,
Et blando recreat fomite spiritus
Solis sub face torrida.
Saltus quum peteret mens vaga deuios,
Errorum teneras illecebras sequens,
Retraxit miserans denuò me bonus
Pastor iusticiæ in viam.
Nec si per trepidas luctifica manu
Intentet tenebras mors mihi vulnera,
Formidem duce te pergere: me pede
Securum facies tuo.
Tu mensas epulis accumulas, merum
Tu plenis pateris sufficis: & caput
Vnguento exhilaras. Conficit æmulos,
Dum spectant, dolor anxius.

Me nunquam bonitas destituet tua,
Profusúsque bonis perpetuò fauor:
Et non sollicitæ longa domi tuæ
Vitæ tempora transigam.

PSAL. XXIIII. Domini est terra & plenitudo eius, orbis terrarum, & vniuersi qui.

Carm. gen. II

TOta q̃dẽ Domini terra est, & quicquid vbiq;
Vel parca celat, vel benigna sufficit:
Quique colunt montésque feros, camposq; feraces
Vrbésque sanctis temperatas legibus.
Ille super pelagus solidum connexuit orbem,
Stabilis vt vndas inter instabiles foret,
Et toties rapidis pulsatus fluctibus, omnes
Compage firma sustineret impetus.
Cuncta igitur domini meritò sunt: sed tamen vnā
Sedem sibi ille dedicauit propriam.
Ecquis eò scandet? cui ve hæc permissa potestas
Loco vt beatum sistat in sancto gradum?
Cui Manus & mens est insons, nec vana volutat
Animo, nec vlli damna periurus dedit.
Huic Dominus donabit opes: hunc numine dextro
A vi procacique eruet calumnia.
Hæc vera est pietas, hac itur ad æthera, veri
Sic intueri numinis vultum licet.
Eia aditus reserate, fores age pandite portæ,
Portæ perennes sempiternæ regiæ:

Claustra

Clauſtra reuellite, limina pãdite, magnus vt intret
Rex ille, multa clarus ille gloria.
Quis nouus hic ſanctis ſuccedit ſedibus hoſpes?
Quis iſte multa eſt inclytus rex gloria?
Ille potens latè Dominus dextráque opibúſque,
Bellóque multa nobilis victoria.
Eia aditus reſerate, fores age pandite portæ
Portæ perennes ſempiternæ regiæ:
Clauſtra reuellite, limina pãdite, magnus vt intret
Rex ille, multa clarus ille gloria.
Quis nouus hic ſanctis ſuccedit ſedibus hoſpes?
Quis iſte multa eſt inclytus rex gloria?
ille potens armis numeroſóque agmine ductor,
Hic ille multa eſt inclytus rex gloria.

PS. XXV. Ad te Domine leuaui animam meam.

Carm. gen. XIIII.

H*Ic fidat armis, plebe ſe clientium*
Defendat alter, militúmque copijs:
A te creator orbis vno ſpes mea
Pendet, maliſque in rebus vnum reſpicit.
Tu ſancte genitor effice inſolentibus
Ne ſpes inanes riſui ſint hoſtibus.
Sic me pudore liberabis: nec rubor
Confundit ora ceteris, in te ſuæ
Qui collocarunt anchoram fiduciæ.
Fruſtretur illos ſpes, & irritæ ſpei
Pudor dolórque torqueat qui ſordium

Amore sese sordibus contaminant,
Bonósque nulla prouocati iniuria
Vexare gaudent. Mihi per anfractus vagos
Vitæ, sâlebras inter & tenebras iter
Ostende rectum & erutum sequacibus
Erroris vndis, præuio lucis tuæ
Splendore deduc veritatis in viam.
Te nempe ab vno pendeo spe, te Deum
Vnum & salutis columen agnosco meæ.
Si torta vitijs fortè morum regula
Deflexit, error si fefellit lubricus,
Fracta illecebris si voluptatis malis
Incauta vitijs se iuuenta polluit,
Benignitatis tu tuæ memor tamen,
Et lenitatis, (qui parentes mollibus,
Frænans habenis, vsque ab incunabulis
Orbis paterna es vsus indulgentia)
Miserere nostris quod negares moribus,
Tuæ negare non potes clementiæ.
Nec denegabis, nec precantes bona bonus
Vacuos repelles: nec viam poscentibus
Rectam aberis vnquam recti & æqui regula.
Tu mitis animi amplecteris modestiam,
Docésque recti & improbi discrimina.
Tu dux coméśque tuta per compendia
Ducis carentem fraude mansuetudinem:
Peccata bonus & facilis obliuisceris:

Promiss

Promissa soluis liberali dextera:
Minuitque pœnas mitis indulgentia:
Fidésque dictis stabilis erga omnes adest
Qui pacta sacri fœderis non negligunt.
Hanc vt nepotum sæcla mansuetudinem
Noscant tuique nominis se gloria
Latè per omnes fundat orbis angulos,
Ignosce nostris mitis erratis parens,
Quæ multa inussit ægritudo, & impotens
Amor, regíque contumax ira & dolor,
Errórque, veri non acutus arbiter.
O ter beatum, mente qui pura Deum
Veneratur illi, qualecunque amplectitur
Vitæ institutum, dux adest semper Deus,
Rectórque, & omnes actiones prosperat.
Securus animus anxio procul metu
Cunctis fruetur affluenter copijs:
Stirpisque series longa firmabit domum,
Genúsque multa floridum propagine
Opes paternas ad nepotes transferet.
Quin & piorum mentibus mysteria,
Contempta prauis, impiè sapientibus
Occulta, Dominus luce proferet sua,
Et sacrosancti fœderis scientiam,
(Quæ sola vitæ dux beatæ & regula est)
Docebis. Ergo rex beate cælitum
Te mente solum quæro, nusquam lumina

Abs te reflecto: tu pedes ſolus meos
Hoſtis doloſis erues è retibus,
O ſancte cuſtos hominum, amico lumine
In me intuere, & destitutum ab omnibus
Inopémque ſancta me tuere dextera.
Curíſque mentem quæ perurunt plurimæ,
Nouíſque ſemper differunt doloribus,
Exolue pœnis vſque & vſque immanibus
Exercitato, & obruto laboribus
Ignoſce: culpas mitis obliuiſcere.
Heu quanta vis me factionis impiæ
Perſequitur armis! quanta me crudelitas
Inexpiato quærit odio perdere?
Tu me periclis libera: tu protege
Eius ſalutem ab hoſtium ludibrio,
Omnem ſalutis qui locauit ſpem ſuæ
In te, nec alys fidit opibus quam ſuæ
Integritatíque, & tuæ clementiæ.
Gens quæ tuarum iuſſa legum amplectitur
Fac vndequaque tuta ſit te vindice,

PSAL. XXVI. Iudica me Domine, &c.

Carm. gen. XV.

ME vi tyrannus perſequitur palàm,
Me clàm maligna fraude calumniat
Te, qui latebras pectoris inſpicis,
Appello, rerum conditor optime.
Mens fraudis expers, & manus innocens,

A vſque

A vique pura & flagitio: in Deo
Spes fixa, sortis qui violentia
Me sæuientis non sinit opprimi.
Renésque flammis & penetralia
Scrutare cordis, cæcáque sensuum
Arcana, fusum ceu calidis focis
Explorat aurum callidus artifex:
Mentem videbis munificentiæ
Quæ dona nunquam non meminit tuæ:
Actæq; leges pariter ad tuas
Vitæ carentem flexibus orbitam.
Procul facessat, nec socium sibi
Me vana speret lingua, procul domo
Nostra recedat qui didicit suos
Fucare sensus pectore subdolo.
Odi scelestûm concilia, impios
Cœtus veneno peius abominor:
Quorum resultant pectora gaudio
Quum perpetrarunt facta nefaria.
Sed mente praui non sibi conscia,
Lotúsque puris fontibus, ad tuas
Aras adibo, lætus & offeram
Lætæ choreæ dux tibi victimas.
Te nostra pangent tympana, te lyra,
Te vox canoro consona tympano,
Lyræq; cœtúque in celebri tua
Miranda pandet facta nepotibus.

Tectumque nomen quo canitur tuum;
AEdémque, numen qua colitur tuum,
Mens ardet: absentem retrahunt tuæ
Quæ templa celant pignora gloriæ,
Hæc ossa tellus ne sine vi obruas
Inter cruentos barbara barbaros,
Qui fraudulenta mente coquunt scelus,
Captant auara munera dextera.
Ego institutum carpere tramitem
Pergam innocenter: tu propius meis
Aurem benignus questibus admoue,
Ac me periclis tristibus assere.
Per plana firmo quòd gradior pede,
Quòd recte sector, muneris est tui.
Ergo salutis te columen meæ
Cætu in celebri laudibus efferam.

PSAL. XXVII. Dominus illuminatio mea, &c.
Carm. gen. III.

D*Eus in tenebris quum mihi præluceat,*
Vitámque muniat meam,
Quæ vis aperta terreat me? quæ mihi
Fraus cæca sit formidini?
Aduersus vnum quum scelesta factio
Cunctas parasset copias,
Dolosa letho quæ tetenderant meo
Ipsi incidere in retia.
Si comminentur castra, si minacibus

Infest

Infesta telis agmina,
Securus animi specto castra, prælia
Timore liber intuor,
Vnum expetiui, & vsque & vsque id expetam
Curis vt exemptus malis,
Sim sacrosanctæ semper ædis incola:
Augusta mirer atria,
Deóque laudes personem, artus dum regit
Vitalis auræ spiritus.
Tum me sub vmbra conditum tentorij
Celabit, & periculis
Procul remotum, rupis abruptæ velut
In arce positum, muniet:
Ac ne relictum nunc quidem impiæ sinet
Vi factionis opprimi.
Victórque soluam vota, nec victoriæ
Auctor mihi tacebere.
Audi inuocantem supplicem, & fractum malis
Bonus fauénsque subleua.
Te mens anhelat, vultus ad vultum tuum
Intentus vsque respicit:
Ne conde vultus lumen à me amabilis,
Neu me in tenebris desere.
Seruum per iram ne sine opprimi tuum:
Vitámque quam debet tibi,
Tuere ob hoste, & è periclis eripe,
O spes salutis vnica.

Me cari amici, me propinqui, me pater,
Me blanda mater liquerat:
At non reliquit, qui pios in aſperis
Non deſerit rebus, Deus.
Parens benigne me vias doce tuas,
Rectáque deduc ſemita:
Ne vis metúſque ab hoſte me deterritum
De calle recti detrahat.
Ne me impiorum obnoxium libidini
Relinque. Teſtes impij
Fingunt malignè falſa de me crimina,
Armantq; ſe mendatijs,
Mens victa tantis iam fatiſceret malis,
Ni ſpes foueret me tuæ
Benignitatis poſt labores anxias
Mox affuturum gaudium.
Viuúſque viuos inter ipſe commoda
Vitæ beatæ præſtolor,
In rebus ergo turbidis ne concide,
Sed fortis vſque ſuſtine.
Te roborabit Dominus, & cor fulciet:
Tu fortis vſque ſuſtine.

PSAL. XXVIII. Ad te Domine clamab. &c

Carm. gen. XVI

PRinceps ſtelliferis altior orbibus,
Vitæ præſidium & certa ſalus meæ,
Aurem ſupplicijs da facilem meis,

Ne fiam similis busta petentibus.
Audi vota parens quæ tibi profero
Supplex cum gemitu, brachia porrigens
Ad cælum tremulis peruigil ignibus,
Cælum templa tuæ conscia gloriæ.
Ne me connumera cœtibus impijs,
Neu tanquam socium plecte nocentibus:
Quorum blanditijs illita mollibus
Lingua est, mens gelido liuida toxico.
Illis nequitiæ præmia sint suæ,
Et merces studijs æqua nefarijs.
Pro semente legant semina, pessimis
Dignum consilijs supplicium luant.
Non his consilij prouida vis tui
(Qui me conspicuis tollis honoribus)
Infectásve manus à scelere auocat,
Aut infesta odijs pectora mitigat.
Ergo nec series longa propaginis
Florebit patrias nec soboles opes
Longæua accipiet: sed celeri genus
Clades exitio proruet ac domum.
Laus rerum Domino, qui precibus meis
Se non difficilem præbuit hinc meæ
Vires, hic clypeus rebus in asperis:
Hinc spes, auxilium hinc non dubium in malis
Hinc cor gestit ouans: carminibus tuas
Laudes ora sonant: qui populum tuum

In rebus trepidis protegis; & tuum
Regem ex insidijs omnibus eripis.
Custodi populum rex hominum tuum
Hebri fac soboles largiter omnibus
Vitæ continuò fructibus affluat,
Donec perpetuum sol referet diem.

PS. XXIX. Afferte Domino filij Dei, &c.

Carm. gen. v.

SEu diues auro es, siue opibus potens,
Seu marte parta clarus adorea,
Agnosce numen gratus, & huc refer
Quæcunque letum ducis ad exitum.
Huic pange laudes, & prece supplice
Rerum parentem concilia: & Dei
Nutu regentis stelliferam domum
Dignare iustis nomen honoribus,
Cuius liquentes vox grauida pluit
De nube rores, terrificos ciet
Cælo tumultus cum tonitru, maris
Turbata ventis concitat æquora:
Vox dignitatis plena, nec irritæ
Vnquam ad patrandum iussa potentiæ
Nudare cedris seu Libanum iuuat,
Celsásque ventis sternere fraxinos:
Seu vincta saxis saxa reuellere,
Notísque montes sedibus erutos
Versare, taurum vt verna per auia

Vexat iuuentæ læta proteruitas.
Ad vocis ictum nubibus exilit
Elisus ignis, tesqua Arabum tremunt:
Feræ pauescunt: ante diem fluunt
Partus acerbi: robora concidunt.
Quæcunque templo cælum habet aureo,
Quæcunque tellus dædala sustinet,
Quæ cælat vndis æquor in abditis,
Dei fatentur cuncta potentiam.
A voce vindex pontus inhorruit,
Vndisque montes obruit, arbiter
Aeterne rerum, quum libuit tibi
Delere gentes fluctibus impias.
Te dante vires non opibus feros
Horremus hostes, non numero graues:
Te dante pacem, progeniem Isaci
Cornu beabit diuite copia.

PSAL. XXX. Exaltabo te Domine, &c

Carm. gen VI.

TE *nostra semper carmina, te lyra*
Sonabit, orbis conditor optime:
De faucibus lethi imminentis
Incolumis tibi vota reddam.
Per te superbus nec lacrymis meis
Insultat hostis, nec fruitur malis:
Te rebus incertus salutis,
Auxilium in dubijs poposci.

Per te receptis viribus haurio
Vitalis auræ lumen amabile:
Nec inferûm sub nocte longa
Et tenebris iaceo sepulcri.
O turba puris dedita ritibus
Sacrísque castis, tollite laudibus
Placabilem votis parentem,
Et memori celebrate plectro.
Vanescit iræ vindicis impetus
Bullæ fugacis more: Dei fauor
Bonis manu vitam benigna
Tristitiæ vacuam rependit.
Si fortè sero vespere fletibus
Vultus rigamur, mox redit aurea
Cum luce risúsque, & iacentes
Exhilarans animos voluptas.
Pacis beatæ quum fruerer bonis,
Mecum loquebar. De stabili gradu
Felicitatis nullo sortis
Me dubiæ quatiet procella.
Te dante vires, diuitias, decus,
Te montis instar mœnibus æneis
Firmante regnum vanum alebas
Credulitas mihi blanda fastum:
Tu me relicto stultitiæ meæ,
Dextram retraxti: retrò abijt, Domum
Repentè turbatam relinquens,

Sors leuibus maleſida pennis.
O præſes orbis, pectore ſupplice
Mox te vocaui, te lacrymis madens
Opem popoſci. Quid profuſus
Profuerit tibi ſanguis? inquam.
Quis mortis vſus noſtræ erit? an tuas
Laudes ſonabunt, factaq; poſteris
Miranda muti prædicabunt
Sub gelido cineres ſepulcro?
Placatus aurem da facilem meis
Votis, ſeueros neu querimonijs
Auerte vultus: pelle membris
Peſtiferi mala dura morbi.
Tu ſupplicanti protinus admoues
Aurem benignus: pro lacrymis mihi
Riſum reducis, pro dolore
Lætitiámque alacrémque plauſum.
Te ſemper ergo carmina, te lyræ
Noſtræ ſonabunt: vox tibi ſeruiet
Dicata, præbebitque noſtris
Materiem tua laus camœnis.

PSAL. XXXI. In te Domine ſperaui, non, &c

Carm. gen. x

IN te locaui ſpem meam
Rerum creator optime:
At tu benignus proſpice
Ne ſpei pudeſcat irritæ.

O iuste vindex fraudibus
Ab hostium me vindica.
Audi benignus supplicem:
Da promptus abiecto manum.
Me rupe serua vt inuia
Clausum, vel arce ahenea:
Tu rupis es mihi inuiæ
Munimen, arx ahenea:
Ergo vt timori mentibus
Nomen tuum sit impijs,
Præi viam mihi, abditis
Me libera de casibus.
Tu robur es meum: tuæ
Commendo vitam dexteræ:
Me libera pacti Deus
Tenax, memórque fœderum.
Qui vana stulti somnia
Sectantur, odi pessimè.
Tu certa spes mihi es, meæ
Tu portus es fiduciæ,
Inter labores asperos
Lumen tuæ clementiæ
Fulgens, repentè turbidum
Perfudit animum gaudio.
Quum me tyrannis impotens
Vrgeret hostis impij,
Iamiam imminentis pallidi

Lethi

Lethi explicasti faucibus.
Miserere fracti tot malis,
Tot obruti doloribus:
Caligat oculus, mens stupet:
Mærore corpus tabuit:
Caduca vita elabitur
Luctus per & suspiria.
Intérque clades aridis
Fluxere vires ossibus.
Me ridet hostis & meis
Insultat insolens malis:
Horrent propinqui: ceteri
Vitant metu periculi.
E proximorum mentibus
Oblíteror, ceu mortuus.
Contemptior sum ciuibus
Quàm lamina testæ fictilis.
Me multitudo opprobrijs
Coràm lacessit asperis:
Vim machinatur in meam
Iurata mortem factio:
Ego interim fiducia
Opis tuæ, dolos, minas,
Iniurias, & hostium
Contemno contumelias.
Tu fila vitæ temperas
Meæ, regísque tempora:

Tu me impiorum libera
Ab hoſtium tyrannide
Oſtende vultum amabilem
Seruo bonus tuo & fauens:
Et me tuere qua ſoles
Semper tuos clementia.
Ne ſit pudori quòd tuam
Imploro opem: pudor malos
Confundat & ſilentium
Longum ſepulcris ſopiat.
Aſſueta vox mendatio
Sit muta, vox procaciter
Solita bonos laceſſere,
Et arroganter ſpernere.
O quanta te colentibus
Et quot redundant commoda!
Quot teſte mundo proſperis
Auges tuos ſucceſſibus!
Hos protegis reconditos
Procul à minis potentium,
Tuaq; munis in domo
Linguæ veneno ab impiæ.
Tibi perennis gratia
Sit, rector orbis, qui velut
Munita in arce me procul
Periculis ſubmoueras.
Expes, inops vitam fuga

Quum

Quum vix tuere anxiam,
Mecum ipſe dixi. Iam truci
Reliquit hoſti me Deus.
At tu nec in periculis
Oblitus extremis mei,
Aurem benignam ſupplici
Ac inuocanti admoueras.
Ergo patrem rerum optimum
Amate candidi & pij,
Qui faſtuoſos deprimit,
Et obſequentes erigit.
Qui ſpem locatis in Deo,
Conſtanter illi fidite,
Nec robur animi concidat
Sortis procella turbidæ

PSAL. XXXII. Beati quorum remiſſę ſunt, &c.

Carm. gen. XV.

O *Ter Beatum cui Patris optimi*
Noxas remiſit letiferas fauor,
Cui fœda morum flagitia obruit
Obliuioſo tecta ſilentio!
O ter beatum cui bonus arbiter
Non imputauit lubrica deuiæ
Errata vitæ, nec reperit dolum
Cæco in receſſu pectoris abditum!
Donec fouebam ſub tacito ſinu
Morbum, ſolutis languidus oſſibus

Artus trahebam, luctificus dolor
Questum ciebat non patiens tegi.
Tu me premebas prævalida manu
Infestus, atris seu tenebris diem
Nox condidisset, seu rosea dies
Orbem recurrens luce retexerat.
Sic decolorem tabificus cutem
Mœror coquebat: sic macie dolor
Siccabat artus, messis vt Africæ
Cancri per æstum mitius areat.
Tum mente versa vulnera protuli,
Tibi renudaui vitium meum,
Fraudem retexi: ac tu mihi protinus
Noxa soluto conciliatus es.
Qui mentis ergo pura sacraria
Seruare quærit, te prece supplice
Placet: nec, orbem pontus vt obruat,
Formidet æstus lethiferi minas.
Tu me periculis eripis asperis
Tutela præsens: tu mihi gaudia
Toto refundis corpore, vt hostium
Qui vincla fracto carcere depulit
Nec sat tenebras pectoris auferam,
Inquis: beatæ qua ferat orbita
Monstrabo vitæ, nec procul à tuis
Vnquam reflectam lumina gressibus.
Multis equisque ne similis modò

Sis, bruta quorum pectora gratiam
Non mutuam nouere, sed asperis
Fracti lupatis seruitium ferunt.
Multa obstinatam nequitiam manens
Tormenta: pura qui Dominum fide
Orabit, huic pacem & veniam dabit,
Non durus vnquam parcere supplici.
Recti tenaces simplicis, & quibus
Est grata fraudum nescia veritas,
Fauente læti numine gestibus,
Et voce vestrum pandite gaudium

PSAL. XXXIII. Exultate iusti in Domino: rectos decet collaudatio, &c.

Carm. gen. XVII.

VOs quibus puræ est amor æquitatis,
Læti pangite carmine
Orbis auctorem Dominum: æquitatis
Hoc carmen decet æmulos.
Tinniat blando chelys hunc susurro,
Hunc vocalia nablia,
Docta bis quinis resonare neruis
Hic artem manus approbet.
Huic nouos cantus meditemur: vni
Læti clangite buccina.
Nam fid s dictis rata veritasq; est,
Et factis comes æquitas.
Quippe qui iusti est & amator æqui, &

Veri fallere nescij:
Pèrque terrarum sola vasta notæ
Cunctis munificentiæ.
Is suo verbo sinuauit orbem
Lucentem nitidi ætheris:
Quicquid & puris radijs renidet
Campis ætheris igneis.
Littus arctauit maris inquieti,
Compreßitque licentiam:
Et penu clausas sinuauit vndas,
Vnde in tempore promeret.
Hunc & occasus metuant & ortus:
Hunc vnum Dominum colat
Quisquis extremos vbicunque fines
Terræ, aut æquoris accolit:
Cuius à nutu viget, interitque
Quodcunque interit, aut viget:
Cuius immotis tremefacta parent
Cuncta obnoxia legibus.
Qui malas artes populi prophani
Ludit callidior suis:
Et suo iniustæ scelerata turbæ
Fraudat consilia exitu.
At quod arcana sibi mente rerum
Auctor proposuit semel,
Dum dies & nox referent se in orbem,
Vsque immobile permanet.

O quam

O quater, plusquam quater ô beatos,
Patronus quibus est Deus!
Quos sibi excepit, propriamq́; sortem
Quos dici voluit suam.
Despicit mundi pater è beata
Cæli stelliferi domo,
Eque tranquillis adytis labores
Et curas hominum videt:
Quippe qui cæcos animi recessus
Humani fabricauerit.
Nec quod arcano latet in recessu
Clausum pectoris hunc latet.
Sperat incassum numero tyrannus
Se tutum fore militum:
Sperat incassum validis lacertis
Se miles fore sospitem:
Sæpe spem fallit præeuntis euros
Bellatoris equi fuga
At Deus iustos oculo irretorto
Semper respicit & pios:
Mortis vt vertat iacula imminentis,
Diram & sæuitiam famis.
Vna spes nobis opis hinc, ab vno
Certum præsidium in malis.
Ille perfundet sibi dedicata
Dulci pectora gaudio
Ille fidentem sibi spes precésque

Lætum ducet ad exitum.

PSAL.XXXIIII.Benedicam Dominum.&c.

Carm.gen.III.

SEu læta sors me fouerit,seu tristior
Vexarit,omni tempore
Laudabo Dominum,semper illius meum
Os personabit laudibus.
Mihi hæc voluptas,hoc erit solatium,
Mihi hoc leuamen in malis:
Meóque turba tristis exemplo suas
Solabitur molestias.
Vnà agite cuncti prosequamur laudibus
Noménque numénque illius.
Ille in periclis me vocantem exaudijt,
Statímque repulit metum.
Qui cuncta ad illum consilia referunt sua,
Læto his nitentes gaudio
Vultus renident,nec repulsæ infamia
Rubore confundet genas.
En,pauper iste quum vocaret,omnibus
Hunc eruit periculis.
Dominum timentum castra munit Angelus
Demissus ad custodiam:
Et imminentes arcet hostes,& pios
A vi tuetur impia.
Facite periclum,iam scietis quàm Dei
Immensa sit benignitas:

Quàm

Quàm sint beati spes in illo qui suas
Omnes opésque collocant.
Gens sancta Dominum colite: nil decrit Deum
Fideliter colentibus.
Violenta feritas sentiet famem: bonis
Cuncta affluenter suppetent.
Adeste filij, audite, vobis numinis
Verum timorem vt indicem.
Quicumque curis liberam & longam cupis
Vitam beatus ducere;
Linguæ refræna virus, os nefaria
A fraude purum contine:
Capesse recta, curua vita, dilige
Tranquilla pacis ocia.
Deus innocentes adspicítque & commodat
Intentus aures ad preces:
Toruo scelestos intuetur lumine.
Et nomen etiam obliterat.
Iustum inuocantem Dominus audit, omnibus
Eum expedit periculis.
Quum spes labores deserit mortalium,
Afflicta quum molestijs
Succumbit oneri mens, Deus præsens adest,
Malasq; curas diluit.
Iustis labores suggerit semper pijs
Iniqua sors conatibus:
Sed qui bonorum semper est custos Deus,

Sortis retundet ſpicula,
Et oßa ſeruat ne terantur. impios
Vlciſcitur ſcelus ſuum.
Et quiſquis hoſtis eſt piorum, cum domo
A ſtirpe cæſus interit.
Animas tuetur ſe colentium Deus,
Nec rem domumque deſerit.

PSAL. XXXV. Iudica Domine, nocentes, &c.

Carm. gen. XI.

R*Erum ſancte opifex ades,*
Et patrocinio protege me tuo:
Et retro refer in meos
Hoſtes perniciem, quam mihi comparant.
Scutum cum iaculis cape:
Enſem ſtringe: meis hoſtibus obuiam
Prodi: dic animæ meæ,
Secura auxilio nil metuas meo.
In vultus pudor hoſtium
Et turpis ſubeat dedecoris rubor:
Fœdam corripiant fugam
Cæcas inſidias qui mihi præparant.
Vt ſæuus Boreas leuem
Raptat præcipiti turbine puluerem:
Sic illos trepida fuga
Vindex præcipites vrgeat Angelus:
Sit cœno via lubrica,
Et cælum tenebris lurida nox tegat.

Et formidine pallida
Vindex præcipites comprimat Angelus:
Nam me fraude mala suis
Conati immeritum prendere cassibus,
Et cæcam innocuo scrobem
Effodere, suis cassibus hæreant:
Et factam exitium in meum
Cæci & præcipites in foueam ruant.
Perfusa interea mihi
Dulci lætitia pectora gestient.
Mens secura periculi
Auctorem Dominum lætitiæ colet:
Et sensus animi indices
Clamabunt, Domino quis similis Deo?
Qui fastus grauis improba
Defendit tenues à violentia:
Vexantémque opis indigos
Frangit sæuitiam vindice dextera:
Coniurata calumnia
In me criminibus sæuit atrocibus:
Ignotum scelus in meam
Fingunt perniciem: quæ bene feceram,
Compensant odijs malis,
Et vitæ inuigilant exitio meæ.
Illos tabificæ luis
Aegris visceribus quum dolor vreret,
Squalens veste ego lugubri,

Ieiunáque fame pallidus & siti,
Et prostratus humi, Deum
Lenibam lacrymis & prece supplice.
Sic sincerus amici amor
Sub cari interitum luget amiculi:
Sic fratrem gemit vnicum
Frater: sic pietas anxia filij
Maternum ad tumulum dolet.
Me fortuna graui si tetigit manu,
Concursant, mala gaudia
Inter se celebrant: fæx populi coit;
Incauto inuidiam creant:
Proscindúntque auida me petulantia
Scurræ cum balatronibus.
Dentem dente acuunt, & rabiem vomunt.
Quem finem patientiæ
Tam lentæ statues ô pater optime;
Arce hoc ludibrium, neque
Desertum rabidis trade leonibus,
Acceptum vt referam tibi
Quòd viuo, & video lumen amabile:
Et cœtu in celebri canam
Te, pronum auxilium ferre vocantibus.
Fac ne spes alat improbas
Semper turba meis læta molestijs.
Neu nutu ac oculis nocet,
Exultétque meis hostis atrox malis:

Qui

Qui ſermonibus aſperis
Inſultat, trucibúſque inſidijs petit
Pacatum malè callidus,
Incautum vt tacitis illaqueet dolis.
Non diducere deſinunt
Rictum riſu: Oculis (euge) oculis diem
Lætum vidimus, inquiunt.
O qui luminibus cuncta tuentibus
Terras reſpicis, hæc vides?
Ergo ſepoſita protege me mora:
Iam tandem euigila, & manu
Vltrice indomitam frange ſuperbiam:
Iuſto & ſupplicio preme
Vindex iuſte malos. neu ſine de meo
Luctu lætitiam ferant:
Neu ſecum tacito pectore murmurent
Euax, rectè habet: omnia
Supra vota cadunt: vicimus, en iacet
Fæda ignominia luant
Stultam lætitiam. dedecoris comes
Infamis pudor eluat
Importuna meis gaudia de malis:
At cordi quibus æquitas
Eſt noſtra, ac animus nil ſibi conſcius;
Vitam triſtitia procul
Lætam ſemper agant: ac Dominum ferant
Cæli ad ſidera laudibus,

Qui curis famulos liberat anxijs.
Semper iustitiam mea
Custos sancte hominum lingua canet tuam,
Et præconia, dum mihi
Impellet calidus pectora spiritus.

PSAL. XXXVI. Dixit iniustus vt delinq: &c.

Carm. gen. XVIII.

VT exta flammis mille sacrificis cremes,
Oscula des saxis, ingeminésque preces,
Arasq; donis largus accumules tuis,
Non facies tamen vt te reare esse pium.
Scelera reclamant, & negant te credere,
Consilio mundum qui regat esse Deum
Vtcunque coram blandiare, non tamen
Impietas tacito pectore clausa latet:
Erumpit ignis instar, ac tui trahit
Secum odium, atque odij perniciem comitem
Quodcunque loqueris, fraude tinctum est: respuis
Auribus ingratis qui potiora monent.
Scelus nefandum nocte tota cogitas:
Recta fugis: semper deteriora foues.
O magne rector orbis indulgentiæ
Munera terra, fretum sentit, & astra, tuæ:
Quæcunque cælum amplectitur, parentia
Legibus orta vigent, lapsa cadúntque tuis.
Modus æquitatis & tuæ sapientiæ,
Cunctaq; quæ fecit, cunctaq; facta regit,

Longè

Longè niuosis montium fastigijs
Altior est, vasti gurgitibúsque freti:
Humana gens hinc haurit auram & spiritum
Nec pecudes cum am præteriere tuam.
Hinc cuncta vitæ suppetunt nobis bona,
Dum mens corporeo carcere vincta latet.
Fœtus sub alis volucris vt tegit suis,
Præsidij fugimus spe mala cuncta tui.
At exul animus morte liber patrium
Quum repetet limen sidereamq; domum:
Illinc egestas & dolores exulant:
Nemo feret votis non potiora suis.
Passim voluptas, pura passim gaudia:
Delicias largo flumine riuus agit.
Illic perenni vita fonte profluit,
Vita grauis fati non resecanda manu.
Illinc fatiscent mentium caligines,
Quæ modò sub tenebris pectora nostra premunt.
Vultúsque radius purus effusus tuo,
Lumine nos puræ cognitionis alet.
Benignitatis interim tuæ bonis,
Qui te cognoscunt & tua facta, foue:
Qui mente pura veritatem diligunt,
Iustitiæ facias commoda ferre tuæ.
Me nec feroci calcet arrogans pede,
Exigat aut tectis impia turba meis.
Qui scelere gaudent, scelere sic ruant suo.

Perpetuò vt lapsos iusta ruina premat.

PSAL. XXXVII. Noli æmulari in, &c.

Carm. gen. X.

NE liuor vrat æmulus
Te, si beatos videris
Prauos, nec Euris ijs opes
Fugaciores inuide.
Nam sic facessit ilico
Vmbratilis felicitas,
Marcent comis arentibus
Vt falce secta gramina.
At tu Dei fiducia
Incumbe rectis artibus:
Diúque terram vt incolas
Donabit, ac te nutriet.
In hoc sit oblectatio,
In hoc voluptas vnica:
Is te fouebit iugiter,
Votíque reddet compotem.
Committe vitam, rem, decus
Illius vni arbitrio:
Animi tibi ex sententia
Confecta reddet omnia.
Illustris auroræ vt iubar
Tua faciet vt sit æquitas
Vt luce virtus sit tua
Meridiana clarior.

Perfer modestè quod tu it
Fortuna læua: neu tumens
Ira impiorum prosperas
Res cerne toruo lumine.
Compesce bilem, noxia
Facessat indignatio:
Ne fors nefarium ad scelus
Impellat æmulatio.
Eliminantur impij
Fumo leui velocius:
Terras modestus incolet,
Serisque linquet posteris.
Morare paulum & impiis
Nusquam videbis: aspice
Aedes, superbi vix heri
Agnoueris vestigium:
Modesta bonitas ocio
Lætam senectam transiget,
Et incolenda hæredibus
Paterna linquet prædia.
Clàm rete nectit impius,
Bonisque concinnat dolos:
Et dente frendens liuido,
Dolore & ira ringitur.
Hæc cernit ex alto Deus
Minasque ridet irritas:
Quippe imminentem vertici

Cladem scelesto prospicit.
Ensémque stringet improbus,
Arcúmque tendet, pauperes
Vt perdat, ac innoxios
Figat sagittis impijs:
Districtus ensis in sui
Domini redibit viscera.
Frangetur arcus lethifer
Et frustra acuta spicula.
Præstat supellex sobria,
Rectéque parte recula,
Quàm rapta per vim diuitum
Fastidiosa copia.
Malé parta iustus arbiter
Disperget, & potentiam
Franget scelesti: dextera
Iustum sua tuebitur
Innoxios fouet Deus,
Ac rem tuetur: prouidet
Longæua vsque in sæcula
Sit sempiterna hereditas.
Seu pestis atra, seu furor
Turbabit orbem bellicus:
Nil deerit vsque innoxio,
Famem nec ægram sentiet.
Sit hostis impius Dei
Petit repentè funditus,

Adeps opimæ vt victimæ
Vanescit in fumos leues.
Nil donat vsque & fænerat
Iniustus: at iusto sua
De sorte superat paupere
Quod donet indigentibus
Iustorum amici prædia
Linquent suæ propagini:
At hostium radicitus
Semen peribit erutum.
Amatq; iustum & dirigit,
Eius Deus vestigia:
Dextra ruentem sustinet,
Lapsumq; dextra subleuat.
Puer fui, nunc sum senex,
Ope destitutum, nec pium
Videre memini, nec stipem
Eius petentes liberos.
Iustus misertus pauperum
Dat vsque & vsque mutuum:
Seræ tamen propagini
Non larga deest opulentia.
Vita scelus nefarium,
Sectare recta, dum diem
Sol fundet aureum, tui
Terras nepotes incolent.
Deus æquitatem diligit

Bonos nec vnquam deserit:
At interibit funditus
A stirpe semen impij.
Iustus beata iugera
Agri tenebit, & colet
Cum prole, donec vltimus
Instabit orbi terminus.
Sermo sapiēs & æquitas
In ore semper est bonis:
In corde scripta lex Dei,
Ne pes labet, gressum regit.
Obseruat impius pium
Vt perdat: ast illum Deus
Custodit, ante iudicem
Tuetur à calumnia.
Spem colloca in Deo, Dei
Sectare leges: & dabit
Diues poténsque vt hostium
Cernas superstes exitum.
Vidi potentes impios
Grauíque fastu turgidos
Virescere instar laureæ
Amœna propter flumina.
Specto repētè, en lubricæ
Imago nusquam gloriæ:
Nusquam manent vestigia
Cunctis grauis potentiæ

Iusti

Iusti intuere & integri
Vitæ statúmque & ordinem,
Videbis alto in ocio
Lætam senectam degere.
At prompta semper lædere
Prorsum interibit factio:
Vitámque claudet terminus
Dignus patratis nequiter.
Iustus salutis collocat
Omnem in Deo fidutiam
Qui fulcit æquos robore,
Aduersa cùm sors intonat.
Dominus petenti fert opem
Et in periclis liberat
Ab impijs, qui se & suam
Illi salutem credidit.

PSAL. XXXVIII. Domine nè in furore tuo arguas me.&c.

Carm. gen. III.

NE me furoris æstuante incendio
Seruator orbis argue:
Neu promerentem quamlibet pœnas graues
Pergas per iram plectere.
Hærent medullis penitus infixæ meis
Tuæ sagittæ dexteræ.
Iræ tuæ hinc me & inde mentis consciæ
Sic vis pauentem perculit,

Vt nulla plagis saucij pars corporis
Non langueat lethalibus:
Ossa vt solutis artuum compagibus
Sceleris venenum attraxerint:
Sceleris, profundo quod meum ceu gurgite
Caput resorbens obruit:
Quod in alta rursus me retinentem, velut
Immane saxum degrauat.
Veteris cicatrix vulneris recruduit,
Vomitque tabem luridam.
Afflictus humilis vltimis premor malis,
Luctu situque squalidus.
Clausumque cæcis feruet in præcordijs
Vlcus, nec vlla corporis
Expers doloris pars vacat. Sic debilis
Et fractus vsque & vsque sum:
Malis vt impar voce lamentabili
Cor eiulétque & rugiat.
Dominator orbis, vota nec animi mei,
Nec te latent suspiria.
Pauens treménsque turbidum cor palpitat:
Defecta membra viribus
Tempore marcent languida. noctem trahens
Caligat acies luminum.
Vicini. amici, & sanguinis communio.
Quos propior admorat mihi,
Procul abstitere fœditatem vulnerum

Vix sustinentes cernere.
At prompta semper in meum exitium manus,
Molita vim nefariam,
Dolosa tendit continenter retia,
Fraudésque versat impias.
Ceu mutus ore, surdus aure, ego interim
Obtorpui silentio,
Elinguis instar & stupentis, crimina
Qui nesciat refellere.
In te reposita est spes mea: o rerum potens
Rector benignus annue.
Ne risus hosti sim superbo, qui meis
Insultat insolens malis:
Qui, si vacillent lubrico lapsu pedes,
Læto triumphat gaudio.
Ad perferenda sum paratus verbera:
Vibici semper area
Cruenta turget exarati corporis,
Sulcis flagrorum grandibus.
Merui scelestus, fateor, heu merui nocens
Do iure pœnas debitas:
Sed inualescit hostis atrox interim,
Virésque sumit factio,
Viuunt vigéntque, & immerentem iniuria
Me prosequuntur: pro bono
Malum rependunt: iugiter calumnias,
Quia recta sector, ingerunt

Tu ne recede longius, neu deseras
Periculis in vltimis
Accurre dextram da salutarem, meæ
Salutis auctor vnice.

PSAL. XXXIX. Dixi, custodiam vias, &c.
Carm. gen. III.

QVum sæuus hostis me meo lætus malo
Lacesseret conuicijs,
Mecum ipse, verbis abstinere ab asperis
Et iurgijs decreueram.
Linguæ obseraui claustra fræno, pertinax
Obmutui silentio.
Ac temere ne quid os mali profunderet,
Verbis bonis clausi exitum.
At ignis instar, vetitus egredi dolor,
Exarsit intus acrius.
Tandem obstinatæ fræna pertinaciæ
Perfregit ira, ac talibus
Dominum rogaui, Mihi meæ vitæ modum
Qui sit futurus indica:
Quando euolabo liber hoc molestiæ
Fastidiosus è carcere.
Tu clausa nullo sæcla degis termino,
In te beatus ac potens:
At nos quod æui viuimus penè est nihil,
Ac pænè breuius quàm nihil.
Vmbræ fugacis instar, atque imaginis

Quam

Quam reddit æquor vitreum:
Idq; ipsum inani in vanitate atque anxijs
Aegrescit in laboribus.
Animum libido torquet, inflat gaudium,
Spes tollit, ac timor premit.
Tumultuamur temere: congerimus bona
Incognitis hæredibus.
Quo me ergo vertam? quis laboranti feret
Opem? quis eximet malis?
Spes omnis in te: miseriæ fontem meæ
Peccata tolle noxia.
Néue esse stultis me sinas & improbis
Despectui & ludibrio.
Hostis proterui lingua me quum turpibus
Proscinderet conuitijs.
Obmutui. iræ vindices, pœnas tuæ
Has eße gnarus scilicet.
Rector parénsque gentis humanæ tua
Paulisper aufer verbera.
Virésque linquunt, vita nec semper nouis
Plagis ferendis sufficit.
Te persequente scelera pœnis, illico
Vigor decórque defluit,
Tineis peresæ more vestis. O homo
Caduca res & futilis!
Parens benigne precibus aurem da meis:
Neu verba sperne supplicis:

Neu lacrymanti auerte vultus hospiti.
Nanque hospes hanc terram colo:
Nec ego parentes nec mei certum locum
Habemus hîc: sed in diem
Solliciti & horas, turbidas molestias
Vitæ breuis transegimus.
Igitur seueram paululum abstine manum,
Fessum vt resumam spiritum
Mortis priusquam (reditus vnde non patet)
Transmiserit me ianua.

PSAL. XL. Expectans expectaui Dominum,
Carm. gen. XVI.

QVum circum fremerent me timor & minæ,
Intentánsque auidam mors fera dexteram,
Spes cælestis opis, sera licet, tamen
Lenibat trepidam sollicitudinem.
Aduertit Dominus, méque voragine
Cœnosi implicitum gurgitis extulit:
Ac saxi solidis imposito iugis
Monstrauit facilem qua graderer viam.
Afflauítque nouo pectora spiritu,
Suffecítque suæ materiam nouam
Laudis, quam canerem dulcè loquacibus
Neruis, ac numeris lenè sonantibus.
Hæc cernant rapidæ qui violentiæ
Fati vel dubijs casibus imputant
Euenta, ac trepidi se Domini in fidem

Dent qui ſtellifero regnat in æthere.
Fêlix qui ſtabili ſpe Dominum ac fide
Spectat; quem tumidæ pompa ſuperbiæ
Non ad ſe illecebris ducit inanibus,
Fallacique boni ludit imagine.
In nos ſancte parens quot vigilantiæ
Et quam mira tuæ pignora ſuppetunt,
Quæ nec mens acie cernere languida
Poſſit, nec numero lingua retexere!
Aurem mi tacitè vellis, & admones
Quòd labem ſceleris nec pretium leuet,
Nec ſanguis pecudis nil meritæ eluat,
Nec conſumpta focis expiet hoſtia.
Tum dixi, Venio: quod libet impera.
Adſum ſancte parens, iuſſa capeſſere
Promptus: ceu tabulis ſcripta fidelibus
Edunt perpetui fata voluminis,
Huc mens, huc ſtudium tendit, vti tuis
Conformem monitis quæ gero, quæ loquor,
Quæ mecum tacitus cogito: nam tua
Inciſa eſt animo lex penitus meo,
Famam iuſtitiæ per populos tuæ
Latè præco fero: nec labijs meis
Nec linguæ requies, omnibus vt tua
Terris (ipſe vides) nota ſit æquitas.
Nec iuſtum tacui te mala plectere,
Promiſsique tenacem, & miſeris opis

Largum:me bonitas indice gentibus
Cunctis facta palàm est, & tua veritas.
Defendant igitur me bonitas tua
Promißique fides fallere nescia:
Obsessumque malis innumeris tua,
Me rerum genitor protege dextera.
Me pœnæ, capitis quæ superent pilos,
Omni ex parte premunt, quas neque luminis
In promptu est acie nosse animus stupet,
Curarum innumeris obrutus æstibus.
At tu mundi opifex sancte, salutifer
Adsis: auxilium fer citò, & vltimis
Oppressum penitus subtrahe me malis,
Vt praui pudeat consilij improbos.
Turpem ignominiæ tristitiam ferant,
Tendunt exitio qui laqueos meo:
Infamem referant consilij exitum
Nostris qui capiunt lætitiam è malis.
Hunc fructum sceleris percipiant sui,
In fraudem vt recidant quam mihi struxerant
Frustratus doleátque & rubeat meas
Qui ridet lacrymas, & fruitur malis.
Qui credunt fidei se penitus tuæ,
Illos auxilij spes recreet tui:
Ac semper Domini nomen amabile
Certent tergeminis tollere honoribus.
Expes, pauper, inops sim licet, at mihi

Custo-

Custos rerum opifex peruigil excubat.
Vitæ ô præsidium & certa salus meæ,
Adsis, neu trepida me crucia mora.

PSAL. XLI. Beatus vir qui intelligit, &c.

Carm. gen. III.

BEatus ille qui misertus pauperis,
Fert rebus in duris opem:
Nec arroganti despicit fastidio
Prostratum & oppressum malis.
Quem rere fractum & penitus abiectum, Deus
Attollet & solabitur.
Cura fideli Dominus illum muniet
Et è periclis eruet:
Intérque viuos sospiti dabit frui
Vitæ beatæ commodis.
Artus cubili quum dolor prostrauerit,
Opem ferétque, & lectulum
Versabit: omnem prorsus ægritudinem
In dulce vertet gaudium.
Quum me doloris vis acerbi affligeret,
Opem poposci te Deus.
Animæ medere sauciæ (dixi) sui
Sceleris pudendo vulnere.
Dira imprecatur hostis, ac me deuouet
Lætus meis incommodis.
Quando interibit, (inquit) & cum corpore
Nox vna nomen obruet?

Si fortè quis me visit horum, corporis
Animíque morbis anxium,
Vultu dolorem fingit, ac suspiria
Læto trahit de pectore:
Foras profectus conditum in præcordijs
Repentè virus euomit.
In me susurrat clanculum atq; obmurmurat
Scelesta conspiratio.
Clàm machinantur sæua, in exitium meum
Consilia cuncta conferunt:
Secúmque iactant, Missa certè cœlitus
Nunc dira vis mali hunc ligat:
Prostratus hæret: lectulo affixus iacet,
Noctem trahens nouißimam.
Quin & sodalis, & mihi mensa & domo
Coniunctus, & cui maximè
Fidebam, ad hostes conferens sese meos,
In me ferox recalcitrat.
At tu salutis auctor & custos meæ,
Benignus in me respice.
Manum iacenti da salutarem, hostibus
Parem vt rependam gratiam.
Tui fauoris pignus id certissimum
Erit mihi, & constantiæ
In me tuendo, quòd malis lætus meis
Hostis ferox non gestiat.
Vires recepit corpus, innocentiam

Seruauit

Seruauit animus, dexteram
Te porrigente, qui receperas tuam
Semper tuendum me in fidem.
Agnoscat orbis, vnicum & colat Deum,
Quem gens honorat Isaci:
Vnumque laudet, temporum donec vices
Luces & vmbræ diuident.

GEORGII BVCHANANI PARAPHRASIS IN SECVNDVM LIBRVM PSALMORVM.

PSAL. XLII. Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, &c.

Carm. gen. XIII.

Non ceruus fluuios sic auet algidos,
(Ceruus turba canum quem premit) vt tui
Cor desiderio carpitur anxio,
Rerum conditor optime.
Huc me raptat amor dulcis, & impotens
Ardor ferre moras. O niueum diem,
Qui templo reducem me statuet tuo!
O lucis iubar aureum!
Ieiunus lacrymis pro dape se dolor
Pascit, turba meis obuia dum malis
Illudens rogat, Heus iste tuus Deus

Cur nunc deserit exulem?
At rursus bonitas quum subijt tua,
Et menti auxilij certa fides tui
Illuxit trepidæ, temporis illius
Me consolor imagine:
Festis quum populus me reducem choris,
Faustisque excipiet vocibus, & Dei,
Pompa cum celebri, me comitabitur
Augusta ad penetralia.
Cur me sollicitis, téque doloribus
Mens ægra exanimas? pone metum, ac Deo
Te da: quo patriæ vindice redditus,
Grates sospes adhuc agam.
Hæc mentem recreat spes, licet auijs
Iordanis lateam saltibus, Hermoni
Exul dura licet saxa perambulem,
Solis hospita belluis,
Quamuis agminibus me mala densius
Omni ex parte premant quàm super horridos
Montes grando sonat, quàm mare verberat
Raucis littora fluctibus:
Tu si me placido lumine videris,
Cedent tristitiæ nubila tetricas
Meroris tenebras discutiet mihi
Lucis dulce iubar tuæ.
Laudes interea non mihi nox tuas,
Non curæ impedient, ô columen meum.

(Dicam) & certa salus, ludibrium feris
Cur me deseris hostibus;
Dirumpor, tacitis æstuat ignibus
Pectus, turba meis impia dum malis
Insultans rogat. Heus iste tuus Deus
Cur nunc deserit exulem?
Cur me sollicitis téque doloribus
Mens ægra exanimas? pone metum, ac Deo
Te da: quo patriæ vindice redditus,
Grates lætus adhuc agam.

PSAL. XLIII. Iudica me Deus, & discerne causam meam, &c.

Carm. gen. XI.

Vindex esto mihi Deus,
Et patrocinio protege me tuo,
Oppressum scelere impio:
Et fraudum laqueos frange nefarios.
Vitæ o præsidium meæ,
Cur me præsidio destituis tuo?
Cur luctu vagor obsitus,
Dum sæuæ furias vito tyrannidis?
Profer lumen opis tuæ:
Montem pande viam quæ ferat ad tuum:
Montem, quam propriè domum
Maiestate tui numinis incolis.
Atque aram aduenian ad tuam,
Ac te, lætitiæ materiam meæ.

Et grata cithara tibi
Grates lætus agam conditor optime.
Cur mœres anime anxie;
Ac me sollicito pectore maceras?
Omnem pone metum, ac Deo
Curam crede tui, quem super æthera
Cantu sospes adhuc feram
Quum saluus patriæ reddar amabili.

PSAL. XLIIII. Deus auribus nostris audiuimus, patres nostri annuntiauerunt, &c.

Carm. gen. III.

VEtusta ad aures fama nostras attulit,
Serísque patres posteris
Stupenda facta tradidere à te Deus
Patrata priscis sæculis:
Eliminatis quum prophanis gentibus,
Et incolis prioribus
Eorum labore, fructibúsque perfrui
Nostris dedisti patribus.
Certè nec armis lucidis, nec viribus
Debemus has victorias:
Sed nos fauoris aura mollis & tua
Protexit indulgentia.
Ergo salutis auctor vnice o Deus,
Ades pijs salutifer.
Te dante vires hostium ferociam
Tam facilè profligabimus,

Taurus minaci quàm iacit cornu pilas,
Stipulæúe fasces aridæ.
Superba regum colla crasso in puluere
Prostrata conculcabimus.
Non arcus istam lethifer fiduciam,
Non mucro sæuus ingerit:
Tu nos ab hoste subtrahes, sternes solo
Infensa nobis agmina.
Non ergo semper iure te cantabimus
Nostræ salutis vindicem?
Ac donec orbis astra voluet ignea,
Te prosequemur laudibus?
At nunc relictos obijcis ferocium
Iniuriæ nos hostium,
Nec prodis ante nostra ductor agmina
Qualis solebas antea.
Hosti imminenti terga cogis vertere,
Prædæque das prementibus.
Pecus vt macello destinata exponimur
Cædentium libidini.
Omnésque terras barbararum gentium
Errore complemus vago,
Vænum dedisti nos palàm, nec auctio
Te ditiorem reddidit.
Vicina nostris oppida insultant malis,
Cladésque rident. fabula
Sumus prophanis nationibus: caput

Motant, labella exporrigunt.
Oculis oberrat vsque contumelia,
Pudórque vultus inficit:
Dum voce acerba iniurias exasperat,
Minásque toruas adijcit
Hostis proteruus. Obruti tot cladibus,
Tot vndequaque instantibus:
Tamen nec vnquam est animus oblitus tui,
Tecúmque pacti fœderis.
Sese nec vllis territus periculis
Auertit aut recta via
Pes flexit, etsi penitus abiecti interim
Abs te: licet draconibus
Immitioris gentis addicti iugo,
Feramus vmbram ergastuli:
Et seruitutem lugeamus, & necem
Vitæ precemur tædio.
Iniqua meritis si tuis obliuia
Offuderint se mentibus
Nostris, manúsve supplices protendimus
Dijs impiarum gentium,
Id te lateret, abditas qui pectoris
Prorsus latebras inspicis?
Te propter, odio ceteris populis sumus,
Et instar ouium cædimur.
In te fauoris pendimus pœnas: tui
Amoris odia nos premunt.

Exurge, similem somnolentiæ moram
Salutis anctor corripe.
Cur ora condis, immemórque negligis
Tuos malis in vltimis?
Afflictus animus, & malis præsentibus
Lassus, futuris anxius,
Succumbit oneri: strata tabescunt humi
Defecta membra viribus.
Exurge genitor, & vigore corporis
Animique cassos subleua:
Clemens bonúsque nos ab hostis impij
Immanitate libera.

PS. XLV. Eructauit cor meum verbum, &c.

Carm. gen. I.

COr micat, exultant trepidis præcordia fibris,
Eructantq; nouum grauido de pectore carmē:
Certat lingua animum fando, manus æmula linguā
Scribendo exæquare, meo noua carmina Regi
Dum cano: regi, hominum cui nemo è semine cretus
Audeat eximiæ contendere munere formæ:
Quem decorat lepor, & roseis affusa labellis
Gratia: cui rerum cæli indulgentia spondet
Hunc fore perpetuum longæua in sæcla tenorem.
Ergo armis inuicte heros age, fortibus apta
Ensem humeris, ensem, per quem te gloria cælo
Aequat: & aduersum fidens fer pectus in hostem.
Fræna tibi currus verum moderetur & æquum,

Et quæ præcipitem clementia temperat iram.
His ducibus tibi surget honos, tua dextera factis
Clara per ignotas fundet miracula terras:
Cordaq; vulnificis figens inimica sagittis
Sponte tibi coges validas procumbere gentes.
Nec maris aut terræ spatiũ, nec terminus æui
Finiet imperium, sceptri moderamine iusti
Quod regis, & leges mollis clementer acerbas
Te super æquæuos omnes regnator olympi
Diligit, & læto vultum exhilarauit oliuo:
Vnde tui mulcent populi noua gaudia mentes,
Pallia quum loculis tibi depromuntur eburnis,
Et myrrhæ passim lacrymæ, stactæque suauis
Halitus, & molles casiæ funduntur odores.
Ancillæ apparent genus alto è sanguine regum
Inter honoratas promptæ ad tua iussa ministras.
At regina thori consors tibi dextera adhæret,
Auro picta sinus, auro radiata capillos,
Misit ab eois Ophyre quod flaua caminis.
Tuq; adeò regina audi, & rem pectore conde:
Nec mea dicta nega placidas demittere in aures:
Iam nũc & patriam & patrẽ obliuiscere, iam nũc
Ex animo caros penitus depone propinquos:
Vnum oculis specta, vnum animo cõplectere regẽ:
Regem oculis animóque, tuo qui pendet ab ore,
Vnius & pulchris defixus vultibus hæret.
Hũc dominũ agnosce, & supplex venerare: nec illi

Offici

Officio, studióque tibi concedet. & illa
Vndarum regina Tyrus, te murice & auro
Accumulans colet: & vicina per oppida latè
Procumbent tibi suppliciter gazísque potentes,
Aut opibus clari: meritúmque feretis honorem
Hunc populi. Pharij proles generosa tyranni
Tota decens, tota est gemmísque insignis & auro:
Et facies cultum illustrat, faciéque decora
Pulchrior est animus. Tibi rex en ducitur vxor
Diues opum, diues pictai vestis & auri.
Virginibus comitata suis: de stirpe propinqua
Virginibus, quas pompa frequens clamore secundo
Insequitur, plausúque fremens lætæq; choreæ
Cantibus augustam lætas deducet ad aulam.
Neu desiderio nimium tangare tuorum
Quod patres tenuere tui, tibi chara tenebit
Imperium adnascens Sobolis numerosa propago:
Quos regere aspiciens terras, totumq; per orbem
Legitimis populos, sceptris frænare potentes.
Nec tu carminibus Rex magne tacebere nostris.
Quàque patet tellus liquido circumsona ponto,
Posteritas te sera canet. dúmque aurea voluet
Astra polus, memori semper celebrabere fama.

PSAL. XLVI. Deus noster refugium, &c.

Carm. gen. VI.

QVum muniat nos præsidio suo,
Virtute firmet, quum grauis intonat

Procella, fortunæ periclis
Eripiat dominator orbis,
Nullam expauemus vim: quatiat licet
Orbem tumultus, terráque sedibus
Conuulsa, montium ruinis
Arctet aquas pelagi frementis:
Insana quamuis æquora sæuiant,
Et verticoso gurgite torqueant
Spumamq; limúmque, & procellis
Terrificis scopulos flagellent.
Nam ciuitatem cui Deus vnicè
Indulget, aris & propriam suis
Dicauit, algenti pererrans
Lympha fugax hilarat liquore.
Occulta ne vis aut timor hosticus
Vrbis quietem sollicitet, Deus
Gentis suæ intentus saluti
Præuenit auxilijs pericla.
Gentes tumultus concitet impias,
Et regna belli concutiat furor,
Flammis fremat cælum coruscis,
Terrificet labefacta tellus:
Hac & duelli, pacis & arbiter
Stat, præliorum qui regit exitus,
Munimen, & nostræ salutis
Præsidium, Deus Abrahami.
Venite: adeste & cernite non prius

Audita, mira, incognita, quæ Deus
Patrauit in terris ab ortu
Solis ad heſperium cubile.
Funeſta belli incendia ſuſtulit:
Fregit cruentæ ſpicula lanceæ:
Contriuit arcus, & volucres
In cinerem minuit quadrigas.
Sedate motus mentis, ait Deus
Meaſq; vires noſcite, quem colet
Quocunque, ſub cælo repoſtas
Gens hominum colit orbis oras.
Hac is duelli pacis & arbiter
Stat, præliorum qui regit exitus,
Munimen, & noſtræ ſalutis
Præſidium, Deus Abrahami.

PSAL. XLVII. Omnes gentes plaudite. &c.

Carm. gen. x.

TEllutis omnes incolæ
Deo canoros edite
Plauſus, canoris pangite
Læti Deum præconijs.
Deum verendum & arduum,
Maliſque formidabilem,
Qui regna faſtu turgida
Frænat potenti dextera:
Qui bellicoſa compulit
Parere nobis oppida:

Noſtrûnque gentes inclytas
Armis coegit ſub iugum.
Hæreditatem qui ſuam
Nobis colendam credidit:
Vnde Iſaci nepotibus
Aeterna fulget gloria.
En templa ſcandit præuio
Lætum canente claſſico:
En ſcandit auctor omnium
Vulgi ſecundis plauſibus.
Cantate læta carmina
Deo, canora carmina
Cantate: regi pſallite
Iucunda veſtro carmina:
Qui ſceptra rerū temperat,
Ac regna terræ diuidit:
Docti modorum dulcibus
Hunc ferte in aſtra cantibus:
Qui dirigit mortalium
Res, & ſalubri vinculo
Legum coërcet, lucido
E ſiderum prætorio.
Ad hunc potentes gentiū
Se contulere principes:
Vltróque colla ſub iugum
Rerum dedere præſides.
Noſtrū Deum dijs ceteris

Subli-

Sublimiorem agnoſcite,
Cælum, ſolumque, & ſidera
Suo regentem numine.

PSAL. XLVIII Magnus Dominus & laud.

Carm. gen. III.

REctor beate cælitum, cui nil viget
Simile aut ſecundum, cælitum
Beate rector, ſancta iure te Sion
In aſtra tollit laudibus.
Sion opacam verſa ad Arcton, regia
Formoſa regis optimi:
Sion voluptas gentium, vberis ſoli,
Aruis beatis accubans.
Senſere Domini vindicis potentiam
Solymæ ſuperba mœnia:
Senſere numen, quum feroces viribus
Coiere reges copijs,
Caſtriſque iunctis, ſeruitutem ciuibus
Tuis minati & vincula
Perſtrinxit oculos intuentium ſtupor,
Et horror artus perculit.
Quales tremores querulus excitat dolor
Vexante partu fœminas:
Pauórque trepida ſparſit attonitos fuga,
Euri procella vt æquoris
Vndas ab imis penitus attollens vadis,
Trepidas carinas diſſipat

Hæc facta priſcis retulere ſæculis
Paruis parentes liberis:
Hæc nos in vrbe vidimus Dei, ratis
Qui frænat orbem legibus.
Hæc vrbe in illa vidimus cui peruigil
Deus ipſe cuſtos excubat.
O ſancte rerum genitor, in rebus malis
Tuam aduocamus dexteram:
Tuas ad aras ſupplices aduoluimur,
O rector orbis optime,
Tua laus per oras vltimas mundi, & tuæ
Imago fulget gloriæ
Et æquitatis. Te ſceleſtos verbere
Plectente iuſto, geſtient
Colles Sionis: nec feret tacitum ſuum
Iudæ propago gaudium.
Ite, & Sionem obambulate, mœnia
Spectate, turres arduas
Numerate, foſſam & aggerem intuemini,
Moléſque celſas ædium.
Narrate natis, poſterorum vt audiant
Et obſtupeſcant ſæcula:
Solúmque noſcant & colant noſtrum Deum,
Ortúſque, finíſque inſcium.
Qui ſempiternus ſempiterna nos ope
A fraude vique proteget.

PSAL. XLIX. Audite hæc omnes, &c.

Carm. gen. XV.

AVdite gentes: ortus & occidens
Aduertite aures, & medio dies
Quos torret axe, & qui vitreum ſolum
Ponti niuali finditis orbita.
Audite, ſiue ignotus, & infima
De plebe pauper, ſiue opibus potens,
Multáque fulges plebe clientium,
Aurique gazis ditibus incubas.
Fontes recludam iam ſapientiæ:
Plenóque promam pectoris è penu
Prudentiam: iam lingua recondita
Oracla geſtit carmine pandere.
Cur congerendis me cruciem bonis,
Famémque & acrem pauperiem timens,
Vt vita curis anxia triſtibus
Me triſtiorem trudat ad exitum?
Gemmis & auro & murice diuites
Superbientes adſpice, qui ſibi
Gaudent beato plaudere ſomnio,
Tutóſque fluxis credere ſe bonis.
Germanus auro non redimet ſuum
De morte fratrem: nec pretio Deum
Doníſue flectet fata retexere,
Vt membra liquit frigida ſpiritus.
Sed nec perennes interitus moras
Diues paciſci, nec potis eſt putres

Ne soluat artus tempus edax. vetat
Id lege dura fixa necessitas.
Mors æqua stultis & sapientibus
Intentat arcum; permanet exitus
Vitæ hos & illos. occupat improbis
Ignotus hæres parta laboribus.
Villæ superbæ delicias breues,
Luxuq; structas regifico domos
Linquunt: sepulcrique irremeabilis
Tenebricosis sub latebris iacent.
Quid fama duris parta laboribus
Prodest? inanis quid tituli decus?
Quid aura blandæ laudis, & ambitu
Nomen futuris prodere sæculis?
Quum vani honoris ver breue floruit,
Lethale spirans mortis hiems, viros
Et bruta raptans interitu pari,
Obliuionis nube pari premit.
Hac stulti ierunt: hanc malè prouidos
Ducet nepotes error in orbitam:
Quos mors sepulcri sub scrobe conditos
Depascet, imbelles vt oues lupus.
Aeterna cæli temperies pios
Manes fouebit lucis in aureæ
Splendore: qualis manè fluit nitor
Per prata vernis picta coloribus.
Stultis senectus robora deterit,

Pro sumptuosis bustum erit ædibus.
At me benignus de barathri cauo
Specus remissum suscipiet Deus.
Nec te cupido sauciet æmula,
Stupórue, si quem videris impia
De plebe fluxis conspicuum bonis,
Clarúmque multa fulgere gloria.
Quum dexteram mors illacrymabilis
Iniecit, ex tam diuite copia
Secum sub vmbras nil feret: & comes
Infida bustum gloria deseret.
Dum commeantis pectora spiritus
Hausti calescunt, perfruitur bonis,
Seséque curat molliter, & monet
Omnes eundem pergere tramitem:
At quum parentes cesserit ad suos,
Longum dolebit stultitiam breuem,
Ad regna tractus lucis egentia,
Quæ semper horror nubilus obsidet.
Rectrix honoris ni sapientia
Accesserit, brutis homo bestijs
Nil interest: quos vita facit pares
Expectat æque inglorius exitus.

PSAL. L. Deus Deorũ Dominus loquutus

Carm. gen. VI.

Q*Vi frænat æquis legibus arbiter*
Superba regum colla minacium

Vocabit in ius orbem ab ortu
Solis ad heſperium cubile
Vultu verendo tum ſacer ardua
Pulchræ Sionis de ſpecula loquens,
Ad gentis humanæ coactum
Concilium Deus ora ſoluet.
Non facta ſemper non ſinet impia
Impunè graſſari. veniet Deus:
Flammæ vorax illum antecedet
Vis rapidis agitata ventis.
Teſtes vocabit, cum populo ſuo
Acturus, ignes, lumine conſcio
Qui cũcta deſpectant ab alto, &
Omniparæ ſola vaſta terræ.
Adeſte primùm gens mihi propria,
Gens ſancta, (dicet cui ſuper hoſtijs
Legem dedi ritè offerendis,
Perpetuum pepigíque fœdus
Hîc æquitatem iudicis igneus
Miratus æther, iuſtitiam Dei
Annunciabit. nam ſedebit
(Ne dubita) Deus ipſe iudex.
Audi Abrahami progenies boni,
Peculiaris gens mihi; te voco
Teſtem benignitatis in te
Perpetuæ, & ſolidi fauoris.
Non arguam te quòd mihi victimæ

Cruore raro altaria ſparſeris,
Aut parcus armenti cremaris
Rara ſacris holocauſta flammis.
Non taurum egens te de ſtabulis peto,
Hircúmve caulis omne pecus meum eſt.
Quod montium anfractus pererrat,
Quod nemorum tegitur latebris.
Nec me volucris rupis in edito
Vſquam receſſu nidificans latet:
Non vlla pictarato amictu
Ruris auis genialis hoſpes.
Quod ſi eſurirem, ſcilicet vt petam
A te neceſſe eſt, arbiter ætheris,
Terræ, fretique, & quicquid ingẽs
Orbis habet gremio capaci.
Taurine veſcor carnibus, aut bibo
Hirci cruorem? pectore candido
Grates age, & quouis litabis
Ritè Deo ſine cæde voto.
Tum deprehenſus rebus in aſperis
Securum implora: auxilium feram,
Grates vt accepta ſalute
Lætus agas, Domini nque laudes
At impium ſic alloquitur Deus,
Qua fronte leges tu recitas meas?
Et ore ſanctum impurus audes
Sacrilego memorare fœdus?

Tu legum habenis impatiens regi,
Et institutis moribus & bonis
Iuratus hostis, voce laudas,
Tecum animo mea verba rides.
Cum fure furti concilium cois
Mœchis adulter te socium applicas:
Ad proba proiectus, dolosa
Perniciem meditare lingua.
Cum fratre iuncti vincula sanguinis
Oris procacis non rabiem premunt:
Infamia germanum eodem
Dedecoras vtero creatum.
Et arbitraris me similem tui,
Quod perpetrata hæc dissimulauerim?
Ne crede: tecum expostulabo,
Ante oculos tua facta ponam
Considerate hæc vos quibus excidit
De mente cæca mentio numinis.
Ne, quum prehendam, nemo sit qui
De manibus mihi prensa tollat.
Si victimam vis magnificam mihi
Mactare, laudes canta, age gratias:
Hac itur ad certam salutem,
Hæc superos via pandit axes.

PSAL. LI. Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam, &c.

Carm. gen. V.

O Salu

O Salus rerum, lacrymis precantum
Mollibus flecti facilis rogantem
Leuis exaudi, scelerumque tetras
Ablue sordes.
Vsque peccati laue & vsque labem,
Dum repurgatum maculis pudendis
Purius corpus niteat recocto
Ignibus auro.
Nam meam agnosco (pudet heu pigètque)
Ah miser labem vitijq; fœda
Mentis obuersans oculis imago
Semper oberrat
Vnus arcani es mihi testis. vnus
Arbiter verax, temerario ausu
Improbas linguas tua iudicantum
Facta refutas.
Quippe iam primo scelus vsque ab ortu
Hæret, infectas vitians medullas:
Dèque conceptu genitricis hausi
Semina labis
At tibi cordi est sine fraude veri
Simplicis candor, fideique certé
Puritas, nullo labefacta duri
Turbinis ictu.
Hanc facis tanti, vitijs vt atris
Oblito, legum sapientiæq;
Tu mihi arcanæ facilis beatum in-

dulſeris hauſtum.
Ergo me hyſſopi, ſator alme, luſtra
Frondis aſperſu: maculæq; cedent,
Membra candorem tibi lota vincent
Pura niualem.
Si bonus lætum placidúſque mittas
Nuntium, triſtem mihi recreabis
Gaudio mentem: ſtupidos recurret
Robur in artus.
Ne meos lapſus oculis acutis
Semper obſerua numeráve labes:
Sed malæ culpæ nimium tenaces
Ablue ſordes.
Cor mihi rectum, ſcelerí ſque purum
O potens rerum genitor, refinge:
Spiritum firmum renoua nouata
Cordis in aula.
Neu mihi auertas faciem, tuóque
Arceas vultu procul, auferáſque
Spiritum ſanctum calida incitatus
Rurſus ab ira.
Redde, ſperatæ ſolido vt ſalutis
Gaudio per te fruar, inquieti
Spiritu motus animi rebelles
Principe firma.
Tum meo exemplo moniti ſceleſti,
Quos via flexit male ſuadus error

Dennò

Denuò legum duce me tuarum
Iussa capessent.
Expia noxa mihi sospitator
Cædis infandæ caput obligatum, vt
Te canam iustum, pariterque lapsis
Parcere largum.
Tu viam vocis mihi pande: mutum
Tu Deus linguæ moderare plectrum:
Tum feram latè tua magna gentes
Facta per omnes.
Victimæ si te caperent, dedissem
Victimam: sed te neque sanguis hirci
Fusus, aut sacris holocausta placant
Addita flammis.
Pœnitens fraudum scelerúmque pectus,
Spiritus fracti, mala cor perosum,
Hæc Deum placant: adhibe hæc, & vsque
Thure litabis.
Gentis humanæ bone dux Sionem,
Quo soles vultu facilis tuere:
Pace florentes Solymæ beatæ
Protege turres.
Tum tibi votis bona mens pudicis
Sacra persoluet: sacer hircus ignes
Pascet, & sanguis vituli calentem
Imbuet aram.

PSAL. LII. Quid gloriaris in malitia, &c.

Carm.gen.x.

QVid gloriaris impie
Tyranne prauis artibus?
Innoxijs clementia
Diuina semper excubat.
tua lingua semper fraudibus
Intenta comminiscitur
Nefas, nitente cotibus
Acutior nouacula.
Te praua rectis plus iuuant,
Plus falsa veris recreant:
Dolisque pestilentibus
Libenter aurem commodas.
Ergo te Deus te conteret,
Hominúmque contubernio
Eliminabit, ac domum
Euertet omnem funditus.
Iustus videbit & grauem
Dei pauebit dexteram:
Vanaq; dignos exitus
Ridebit impotentia.
En illi gazis (inquiet)
Malisque fidens artibus,
Securus ille numinis,
Diuinæ opis nil indigens.
Ego, ceu virens oliuula,
Domini in agello consita,

Florebo,

Florebo, ſpe fretus bona
Cæleſtis indulgentiæ.
Te ſemper in cœtu pio
Fraudis ſceleſtæ vindicem
Canam, & tuæ clementiæ
Spe, dura cuncta perferam.

PSAL. LIII. Dixit inſipiens in corde, &c.

Carm. gen. III.

OPinionum fœda mentem toxico,
Corpúſque ſcelerum ſordibus
Contaminata turba, vela dum cupit
Suo furori obtendere,
Ferri ac referri ſortis arbitrio omnia
Humana comminiſcitur.
Ergo exoluta numinis formidine,
Dat fræna turpitudini:
Sceleſta, fœda, abominanda excogitat,
Excogitata perpetrat.
Ex arce celſa ſiderum deflexerat
Dominus in orbem lumina,
Si quem videret fortè non penitus malis
Corruptum opinionibus,
Qui mentis oculis omnium fideliter
Rerum parentem quæreret:
Erroris omnes nubili fallacibus
Fraus illigarat caſſibus.
Se cuncti eiſdem polluère ſordibus

Nec recta cuiquam curæ erant.
Ergo ille mitis, ille munificus parens,
Ira incitatus aspera,
Gens (inquit) ista plena scelerum ac sordium,
Crudelis animo & impia,
Quæ, panis instar deuorat plebem meam,
Ecquando cognoscet Deum?
Ecquando mentis lumine in periculis
Agnoscet orbis arbitrum?
Certè timebit non timenda, & conscius
Vexabit horror pectora.
Nam Dominus ossa conteretque, & hostium
Ausus retundet impios.
Vultum pudoris turpibus sparget notis:
Turbabit animum infamia.
En vnquam eoo lucifer salutifer
Ab axe promet hunc diem?
Ab arce Dominus quum Sionis ardua
Speratam opem feret, suis,
Patriæq; vinclis liberos hostilibus
Reddet nepotes Isaci.
Electa laudes illius gens vt canat
Perfusa vero gaudio

PSAL. LIIII. Deus in nomine tuo saluũ &c

Carm. gen. x.

Rerum parens me protege,
Et sauo ab hoste libera

Nomen

Nomen boni vt colant tuum,
Et vim paueſcant impij.
Audi benignus ſupplicem,
Nec durus aurem queſtibus
Occlude: vitæ nam meæ
Crudelis hoſtis imminet.
Infeſtus hoſtis imminet
Vitæ meæ nec vindicem
Dei potentis dexteram
Sibi imminentem reſpicit.
Rerum ſed æquus arbiter
Opem feret: periculis
Me liberatum fulciet,
Et ſoſpitem tuebitur.
Suis peribit artibus
Sceleſta fraus, & incident
In ipſa cæci retia,
Quæ clàm mihi tetenderant.
Liber periclo, victimis
Te munerabor: te canam
Patrem, bonis placabilem,
Maliſque formidabilem.
Qui libero moleſtijs
Mihi dediſti gaudia
Haurire læto lumine
De clade gentis perfidæ.

PSAL. LV. Exaudi Deus orationẽ meam, &c.

Carm. gen. V.

CAElitum rector bone, mitis aurem
Admoue in rebus trepidis vocanti,
Neu meos vultu tetrico ſeuerus
Deſpice queſtus.
Aſpice attentus mihi quo tumultu
Aeſtuet pectus: gemitu dolores
Quo fremant, dum vis mihi fraúſque ſaui
Imminet hoſtis.
Imminet ſæuus capiti tyrannus,
Et meæ famæ meditatur atrox
Crimen, & ſecum furit impotenti
Turbidus ira
Cor micat, neruis trepidant ſolutis
Oſſium nexus, animus labeſcit,
Semper & pallens oculis oberrat
Mortis imago.
Ergo ſic mecum loquor. O quis altos
Nubium in tractus celeri columbæ
Me leuet penna, nemorum & remotis
Siſtat in antris
Vt procul cura trepida metúque,
Montium ſolos habitem receſſus,
Ocyor ventis ferar & coruſci
Fulminis alis.
O Deus linguas malè perde prauas,
Illitas linguas gelido veneno:

Quæ

Quæ dolis, probris, rabidísque vexant
Litibus vrbem.
Siue lux fundat radios micantes,
Siue nox fundat tenebras opacas,
Excubant muris maledicta, vicis
Omnibus errant.
Vis, furor, fraudes, scelerum libido
Obsidet cunctos aditus viarum:
Et fames auri miseram trucidans
Fœnore plebem.
Si palàm sæuos inimicus ensis
Stringeret, si clam laqueos pararet,
Dente si famam peteret maligno,
Aequior essem.
Tu mihi insultas comes & sodalis,
Testis arcani taciturni, & auctor
Consili, sacræ totiésque iunctus
Fœdere mensæ,
Gentis humanæ moderator orbem
Qui salutari regis æquitate
Fraudis auctores scelerumque viuos
Obrue terra.
At mihi attentam dabis æquus aurem,
Siue lux promat radios ab vndis:
Siue lux condat radios sub vndis
Vespere sero.
Inter hostiles dabis vt tumultus

Tutus euadam. mihi nam superbis
Viribus fretus numeróque sæuus
Imminet hostis.
O potens rerum, sine fine pœnis
Tu premes iustis scelus impiorum,
Arrogans pectus quibus obstinata
Intumet ira:
Pace qui ficta simulant amicæ
Mentis affectus, animòque virus
Occulunt, prisco neque facta curant
Fœdera ritu.
Lacteus blando fluit ore riuus:
Bella cor spirat fera, suauiórque
Balsamo sermo secat instar ensis
Vulnere cæco.
Tu tui curam Domino relinque
Is tuos gressus reget, is dolores
Leniet, iustúmque ope subleuabit
Rebus in arctis.
Impio, fallaci, auidóque cædis
Fila mors rumpet viridi in iuuenta:
Me tui rector bone, spes fauoris
Certa fouebit.

PS. LVI. Miserere mei Deus, quoniam, &c.

Carm. gen. VI

ORbis, creator me bonus adspice.
Iniurioso quem pede proruitum

Hostísque conculcat, premitq;
Assiduis agitans periclis.
Conculcat hostis me numero ferox,
Et insolenti sæuitia premit
Nec liberas luces laborum,
Nec vacuas sinit ire noctes
Seu luce terror sollicitus mihi,
Seu nocte circumstat, pater optime,
Spes rebus in duris mihi vna
Et columen superas salutis.
Te fretus vno, pollicitis tuis
Innixus vnis, nec metuam dolos
Mortalium cæcos, minásque
Terrificas & aperta bella.
Calumniantur quæ loquor omnia,
Prauaq; carpunt facta libidine:
Huc conferunt omnem laborem, vt
Exitium mihi moliantur.
Cœtúsque cogunt, & capiti meo
Qua fraude, qua vi iugiter imminent:
Vestigia obseruant, nec horam
Insidijs vacuam relinquunt.
Impunè tantam nequitiam ferent?
Prauiq; fructum consilij legent?
O arbiter mundi, nec illos
Præcipites agis in ruinam?
Meæ labores tu numeras fugæ.

Vrna repoſtas tu lacrimas meas
Seruas: apud te certa conſtat
Vſque mei ratio doloris.
Aurem vocanti tu facilem mihi
Das, atque inanes ſpes facis hoſtium:
Et ſigna non obſcura amici
Das animi, & ſtabilis fauoris.
Te fretus vno, pollicitis tuis
Innixus, vnis, nil metuam dolos
Mortalium cæcos, minaſq;
Terrificas & aperta bella.
Te ſemper ergo carmine patrio
Laudabo, vitæ præſidium meæ
Ex hoſtium ferro dolíſque
Incolumis tibi vota reddam.
Te liberatus vindice, te meum
Firmante greſſum, ne titubent pedes,
Dum ſpiritus fouebit artus,
Iuſſa ſequar tua, rector orbis

PS. LVII. Miſerere mei Deus, miſerere, &c.

Carm. gen. II

SAncte parẽs miſerere animæ pereũtis, & omni
In te ſalutis quæ locauit ſpem ſuæ:
Méque tuis alis tectum defende, procellæ
Dum ſæuientis impetus deferueat.
Te voco, te (ſolum in rebus quod reſtat egenis)
Appello, ſupplex & tuam imploro fidem

Te voco qui cumulata mihi promissa refundes,
Et cepta duces prosperos ad exitus:
Qui mihi subsidium è cælo præbebis, & hostis
Iamiam imminentis liberabis faucibus.
Qui dabis auxilium ex adito sublimis olympi,
Memórque fidei & pristinæ clementiæ.
Inter enim sæuos habito feritate leones:
Flammam vomentes versor inter belluas,
Lingua quibus sæuo proscindit acutius ense,
Dentes sagittis lanceæq; cuspide.
O Deus augustum celso caput exere cælo:
Ostende terris gloriæ iubar tuæ.
Explicuere meis pedibus sua retia: terræ
Me sæuus hostis penitus afflictum premit.
Et scrobibus fossis iter obsedere: sed ipsi
Mihi paratas in scrobes cæci ruent.
Mens inuicta malis, animi vigor integer, orbis
Te voce rector, te celebrabit lyra.
Eia age depositis mens expergiscere curis,
Et tu canora barbitos cum nablijs,
Ocyus auroræ quam lucifer excitet ignes,
Aurora cantus quàm volucrum exsuscitet;
Te pater alme canam: populos tua facta per omnes
Quacunque tellus panditur, vates feram.
Nam tua siderei bonitas fastigia cæli,
Fidésque tractus nubium superuolat.
O Deus augustum nitido caput exere cælo,

Oſtende terris gloriæ iubar tuæ.

PSAL. LVIII. Si verè vtique iuſtitiam, &c.

Carm. gen. VI.

Qui iura celſo de ſolio datis,
Qui fræna legum flectitis, en erit
De plebis vt cauſis egenæ
Iudicio ſtatuatis æquo;
Quin mente praua nequitiam & dolos
Verſant, ſub vmbra iuſtitiæ tegunt
Iniuriam: factis honeſti
Obijciunt ſpeciem pudendis.
Materna ab aluo flagitij viam
Senſim ſequuntur, pérque ſuos gradus
Obliqua ſectandi libido
Cum teneris adoleſcit annis.
Lingua venenum peſtifera gerunt:
Auréſque claudunt conſilijs, velut
Obturat aures callida aſpis,
Quæ magicos metuit ſuſurros.
Confringe malas, ô Deus, impudens
Os comminutis contere dentibus:
Et rictibus ſæuis hiantes
Hos inhibe catulos leonum.
Emiſſa fracta cuſpide ſpicula
Intercidant, nec vulnera perferant:
Ipſiq; vaneſcant repentè,
Per bibulas velut vnda arenas.

Senſi-

Sensim liquescant, tardigradus velut
Limax: acerbo funere deserant
Vitale lumen, more fætus
Ante suum pereuntis ortum.
Florentis æui in limine, turbinis
vis atra tollat progeniem, prius
Quã surculus spinas tenellus
Exerat, & stimulis acutis
Fæcunda latè brachia porrigat.
Iustíque pœnæ vindicis exitum
Læti videbunt, impijq;
Sub pedibus fluuium cruoris.
Vitæ bene actæ gens hominum sciet
Manere iustos præmia: at impios
Manere pœnas, arbitrúmque
esse Deum sciet orbis æquum.

PSAL. LIX. Eripe me de inimicis meis, &c.

Carm. gen. x.

A*B hostis inclementia*
Me rector orbis assere:
Defende vim crudeliter
Me semper oppugnantium.
Ab improbis me protege
Lætis cruore innoxio,
Meæ saluti per dolum
Qui cæca tendunt retia.
Vltro immerentis in caput

Consilia cuncta conferunt:
Exurge, téque pessimis
Fer obuiam conatibus.
O arbiter mortalium
Et agminum cælestium
Fauore semper qui pios
Peculiari amplecteris,
Exurge pœnis impias
Compesce gentes: perfidis
Neu parce, qui sibi fauent
Nefanda quum patrauerint:
A sole eoo ad hesperum
Perambulabunt compita,
Et instar oblatrantium
Canum feroces obstrepent.
Nihil nisi merum crepãt
Ferrum, cruorem, vulnera:
Et quæ loquuntur propalàm
Clàm posse rentur obrui,
Meæ salutis tu Deus
Tutela præsens, irritas
Ridebis iras, & tua
Me dextera tueberis.
Tu robur es meum, meæ
Vires, & arx fiduciæ.
Ergo quieto pectore
Expecto spe tui auxilij.

Discrimina imminentia
Ope anteuertes: & malis
Fracta hostium superbia,
Laeto fruar spectaculo.
Ne prorsus impios tamen
Vna ruina elimina
Obliuioso ne pij
Torpore recta negligant:
Sed error illos dissipet
Vagos per orbis vltimas
Oras: tuàque dextera
Semen piorum protege.
Ob oris arrogantiam,
Virusque linguae noxium,
Mendatia & periuria,
Consume semen impium:
Euelle stirpe ab vltima
Iusti furoris impetu,
Vt norit orbis vltimus
Deum bonorum vindicem
A sole eoo ad hesperum
Perambulabunt compita,
Et instar oblatrantium
Canum procaces obstrepent.
Passim vagati pauperem
Victum vt parent, sub vesperum
Serum petant cubilia,

Victus egentes pauperis.
Ego interim Deum canam
Fortem, bonúmque, in asperis
Rebus suorum vindicem,
Fidúmque propugnaculum.
Deum canam, qui robore
Me fulcit, auget viribus,
Benignitate subleuat,
Tuetur vt arx ænea.

PSAL. LX. Deus repulisti nos, &c.

Carm. gen. 11.

SAncte parens, nostris vitijs offensus, abactos
Preßósque duris dissipasti nos malis:
Placatus mitísque veni, iamq; immemor iræ
Salutis auctor ad tuos reuertere.
Omnis ager rimis te concutiente dehiscit:
Committe rimas, refice quassatum solum.
Dura tuæ genti spectacula ferre dedisti
Inebriatæ pocula formidinis:
At trepidos tandémque animi miseratus egenos,
Signum salutis efferes. qui te colunt,
Veridicis freti oraclis formidine mersum
Erigere rursus audeant vt verticem:
Eripiásque tuos gelidi formidine lethi
Præsens, & opifer inuocantes audias.
Audijt ex adytóque Deus flammantis olympi,
Vocem rependit gaudij prænuntiam,

En tibi frugiferos Sichimæ dispertiar agros:
Vallem Suchoti metiar decempeda.
Nonne mihi parent Iacobi pignora quisquis
Vel pecore tondet arua, vel vomere secat?
Oppida sub pedibus Syriæ calcabo superbæ,
Moabum, Idumen, & Palæstinas domos.
Quis mihi pandet iter munitas ductor ad arces?
Muros Idumes diuitis quis diruet?
Quis? nisi tu nostræ gentis Deus vnice tutor,
Qui nos premendos hostibus reliqueras,
Offensus vitijs prauis: nec in arma ruentes
Nostros præibas dux vt ante exercitus.
Nunc pater auxilium rebus bonus adfer in arctis.
Humana fallax credulos spes decipit:
Te duce, victrici decorati tempora lauro,
Pedibus prememus hostis arrogantiam

PSAL. LXI. Exaudi Deus deprecacionem meam, intende orationi, &c,

Carm. gen. XV.

AVdi vocantem me bonus, & meis
Intentus aurem da precibus Deus.
Proiectus oris orbis in vltimis,
At te recurram rebus in asperis.
Me siste rupis culmine in arduo
Procul periclis semper enim tui
Spe fretus, hostis tutus ab impetu,
Munitæ vt arcis præsidio fui.

Tentorio fac semper vt in tuo
Degam, sub alis protegar & tuis:
Qui lenis aurem das precibus meis,
Qui vota lætum ducis ad exitum.
Frænare sceptris te metuentium
Hæreditatem das mihi regiæ
Tu longa vitæ tempora porrigens,
Nectes peractis sæcula sæculis.
Securus vt te perpetuò colat
Rex, liberalem porrige dexteram
Fortuna in omni: quaq; soles fide
Fac vt fruatur pollicitis tuis.
Ac tum periclis liber abasperis
Te voce, dulci te cithara canam
Pacti tenacem, & munificum tuus,
Et vota ad aras perpetuò feram

PSAL. LXII. Nonne Deo subiecta erit, &c.

Carm. gen. III.

Mens acquiescit vnicè mea in Deo:
Hinc spes salutis, arduis
In rebus arx hæc: tutus hoc munimine
Nullum tremiscam ad impetum.
Quousque tectis fraudibus subuertere
Innoxium tentabitis?
Pœnas daturi mox & ipsi, improuidi
Iam iam imminentis exitus,
Proni in ruinam incumbitis, ceu mœnia

Saxis solutis putria:
Et interim omnes corporísque & ingenî
Vires eo contenditis.
Vobis placetis fabulis vanis, gradu
Turbetis impij vt pium.
Clàm deuouetis corde tacito, propalàm
Laudatis ore subdolo,
At tu acquiesce mens mea in Deo tamen:
Hinc spes salutis, arduis
In rebus arx hæc: tutus hoc munimine
Nullum tremiscam ad impetum:
Spes inde vitæ & gloriæ pendet meæ
Et roboris fiducia.
Quocunque cæli gens colis sub sidere,
Huic crede rem, sobolem, domum.
Omnes ad illum mentis ægritudines,
Et læta defer & refer:
Sempérque præsens numen eius omnibus
Adesse cœptis senties.
Ventosa regum & principum potentia
Est vanitate vanior,
Adeóque fumo leuior, vt si principum
Hac lance vires omnium,
Inanitatem hac colloces, cunctis simul
Inanitas præponderet.
Ne firma spera parta per vim: ne nimis
Confide firmis viribus.

Opes abundant affluenter, ne bonis
Da rebus animum credulum.
Semel est professus, nec semel tantùm Deum
Id profitentem audiuimus.
Se posse solum cuncta, se solum bonum
Et arbitrum rerum unicum:
Bonis benignum semper & placabilem,
Malísque formidabilem.

PSAL. LXIII. Deus Deus meus, ad te, &c.

Carm. gen. XVIII.

D*Eus, salutis auctor & custos meæ,*
Te veneror roseus quum fugat astra dies.
Te mens anhelat, membra sitiunt languida,
Terra velut pluuias arida quærit aquas.
Quamuis arenas aridas æstu colam,
Præsentem Dominum mens videt vsq; meum.
Non aliter, adyta arcana quàm si conspicer,
Numinis adseruant quæ monumenta tui,
Nec dulcis æquè est vita quàm benignitas
Qua vitam munis prosequerísque meam.
Ergo remotis dissitus quamuis locis,
Præsidio tutus te celebrabo tuo:
Tui sonabunt nominis præconia
Quæ dederis vitæ tempora cunque meæ.
Nec victus æquè recreat corpus, tua
Excitat vt mentem laus celebrata meam.
Tu nocte carmen, manè tu carmen mihi es:

Tu trepido præsens fers mihi semper opem
Securus alis conquiesco sub tuis:
Teque procul curis & tua facta canam.
Te quærit animus, te colit, te deperit.
Tu valida fulcis me pater alme manu.
At qui laborant per nefas me perdere,
Consilijs prauis digna ruina premet.
Ferro profundent spiritum nefarium:
Membra dabunt auidis dilanianda lupis.
Rex lætus autem vindicem agnoscet Deum,
Et quicunque Dei numina ritè colunt.
Metu stupentes conticescent impij,
Spe stolida fluxis qui tumuere bonis.

PSAL. LXIIII. Exaudi Deus orationẽ, &c.

Carm. gen. VIII.

AVdi sancte parens non tetricus preces
Te poscentis opem rebus in asperis:
Et fallacis ab hostis
Vitam fraudibus eripe.
Prauorum tacitis factio me dolis
Oppugnat, trucibus consilijs fremunt,
Conspirantq́ue scelesti:
Tu me dux bonus eripe.
Linguas ceu gladios exacuunt suos:
Oris pestiferi verba nefaria
Intentant, medicata
Tanquam spicula toxico,

Vt rectos animi ex insidijs petant.
Et securi auida mente coquunt nefas:
Nec quemquam malefacti
Formidant fore vindicem.
Designant animis horrificum scelus,
Et sæuo laqueos consilio parant:
Inter séque loquuntur,
Nemo conscius hæc sciet.
Cor, mens, ingenium, consilium, labor
Huc tendunt, facies vt scelerum nouas
Et fraudum meditentur:
Hoc vnum studium fuit.
Ast illos subiti cuspide spiculi
Incautos feriet magna Dei manus,
Et lethalia certa
Figet vulnere dextera.
Spectantes gelidus corripiet timor,
Auctori exitium quum videant suæ
Dirum immittere linguæ
Virosæ mala toxica,
Gens humana tuæ robora dexteræ
Agnoscet, meritis laudibus efferet
Et mirabitur altæ
Lumen perspicientiæ.
Iusti spes animos eriget, & Dei
Tutus præsidio, lætitia fremet:
Et gaudentia corda

Vero simplice, gestient.

PS. LXV. Te decet hymnus Deus in Sion.

Carm. gen. V.

TE manent laudes Deus in Sione:
Hîc tibi castis operata sacris
Vota gens soluet tua, victimisque
Imbuet aras.
Quique tam præsens tibi supplicantũ
Exitus votis tribuas secundos,
Te petent gentes sub vtroque mundi
Axe iacentes.
Nostra nunc iustis scelerata facta
Nos premunt pœnis: facilis querelis
Tu tamen flecti, mala seruitutis
Vincula franges.
O quater plusquam quater ô beatos
Quos leges, lectos facies amicos:
Vt colant puri tibi dedicati
Atria templi.
Illa lux felix, cumulata cunctis
Lux bonis, pectus satiabit ægrum
Gaudio, que nos reduces sacrata
Sistet in æde.
Annues nostris facilis querelis,
Finium terræ Deus vltimorum
Spes, & extremas maris ambientis
Gurgite terras.

Tum ſtupor mentes quatiet tuentum,
O Deus noſtræ columen ſalutis,
Te malis durum miſeris benignum,
Omnibus æquum.
Tu potens rerum, validíſque pollens
Viribus, firmas ſtabili catena
Montium tractus, iugáque inquietis
Tunſa procellis.
Tu maris nigris agitata ventis
Terga componis: cohibes rebelles
Gentium motus, placidaq́; mutas
Pace tumultus.
Vltimi rerum tua ſigna norunt
Et pauent fines, quoties coruſcis
Turgidum flammis fremuit ſonoro
Murmure cælum.
Quique Phœbæos habitant ad ortus,
Et quibus ſera ſace Phœbus vndas
Tingit auctorem te hilares fatentur
Lucis & vmbræ.
Tu ſolum terræ ſitientis imbrem
Lætus immiſis, grauidæq; nubis
De ſinu fundis genitale pigros
Semen in agros.
Alueus pleno tibi ſemper amne
Turgidus læta nouat arua fruge.
Floribus campos, nemorum virentes

Fronde recessus.
Rore tu leni sola contumacis
Maceras terræ, subigísque glebas:
Ebrios sulcos viridante amictu
Messis inumbras.
Qua feres gressus, renouabis annum
Fertilem frugum: vegetánsque fœtus
Per cauas valles riguósque saltus
Impluet humor.
Gestiet pauper tuguri colonus,
Lacte distentas comitans capellas:
Mugient colles, & amica fessis
Silua iuuencis.
Spes aratoris cupidas fouebit
Fluctuans latis seges alma campis:
Vt canat festa tibi feriatus
Carmen in vmbra.

PSAL. LXVI. Iubilate Deo omnis terra, &c.

Carm. gen XIX.

INcolæ terrarum, ab ortu
Solis vltimum ad cubile,
Eia Domino psallite.
Eia Domino iubilate:
Nomen eius, numen eius
Ferte in astra laudibus
Dicite illi rector orbis
Sancte, quàm stupenda rerum

Est tuarum gloria!
Quanta virtus! quà proteruos
Mente fractos, cogis hostes
Supplices procumbere.
Te parentem læta honoret,
Te potentem prona adoret
Tota rerum machina.
Voce blanda te canamus,
Barbito dulci sonemus,
Carminúmque cantibus.
Eia adeste, facta cunctis
Cernite admiranda sæclis:
Acritérque expendite
Facta prouidi parentis,
Facta Domini consulentis
Arte mira seruulis.
Vertit æquor æstuosum
Aridæ in campos arenæ.
Fluminis per alueum
Agmen ire gratulantum,
Ceu per arua sicca, fecit
Stante fluctu languido.
Frænat vnus orbem habenis
Sempiternis: intuetur
Et pios & impios.
Nec sinit sibi rebelles
Viribus fretos superbis,

Improbis votis frui.
Laus Deo nostro per omnes
Orbis oras: omnis vnum
Laudet illum natio.
Morte liberauit vnus
Nos propinqua: fulcit vnus
Liberos firmo gradu.
Igne vt aurum, examinasti
Nos periclis: illigasti
Hostium nos cassibus.
Vincula lumbis, fræna malis
Sub tyrannis induisti
Impotentis imperi:
Sed per ignes, sed per vndas,
Diuitis tamen dedisti
Vber agri exercitis,
Ergo supplex introibo
Templa, victimasque cædam:
Vota supplex offeram,
Vota duris in periclis
Nuncupata pinguis agnus,
Cornigérque agni parens,
Bos & hircus sanguine aras
Imbuent: nec thura deerunt
De Sabæo stipite.
Dum Dei benignitatem
Explico in me, cuncti adeste

Qui Deum veremini.
Audijt statim vocantem
Nos vocantes audientem
Prosequamur laudibus.
Conscios sceleris nefandi
Supplicantes rector orbis
Aure surda respuit
At mihi lenis, bonusque
Supplicanti semper aurem
Non seueram commodat.
Gratias ago parenti
Optimo, qui se roganti
Asperum non præbuit:
Qui sua benignitate
Destitutum non reliquit
Rebus unquam in asperis.

PSAL. LXXVII. Deus misereatur nostri &c.

Carm. gen. v°

ARbiter mundi, placidus bonusque
Parce delictis, solito & fauore
Terra fac lætis segetem, pecúsque
Nutriat aruis:
Nota per terras bonitas vt omnes
Sit tua, & nostræ studium salutis,
Mente quos curas patria, tegísque
Rebus in arctis,
Vt tuas laudes populi per omnes

Prædicent terras, bonitatis vsque ad
Terminos rerum celebretur omnes
Fama per vrbes.
Omnis exultet locus, omnis ætas
Gestiat plausu & fremitu secundo,
Res quod humanas modereris æqui
Iuris habenis.
Vt tuas laudes populi per omnes
Prædicent terras, bonitatis vsque ad
Terminos rerum celebretur omnes
Fama per vrbes.
Si tuæ genti faueas benignus,
Conditor mundi bone, messis agros
Vestiet, vites oleæq́, colles,
Gramina campos.
Si tuæ genti faueas benignus,
Conditor mundi bone, te pauebunt
Et colent gentes sub vtroque mundi
Axe iacentes

PSAL. LXVIII. Exurgat Deus, & dissipet. &c.
Carm. gen. XX.

O Qui perpetuis orbem moderaris habenis,
Placidos bonus exere vultus:
Impietasq́, exosa tuas, pater optime, leges,
Tremefacta repentè facesset,
Vt leuis in tenues fumi vapor effugit auras,
Vt cera liquescit ab igni,

At lætis pia turba animis ſua gaudia plauſu
Teſtabitur, & tibi, rerum
Sancte parens, pæana canet, qui lucida cæli
Veheris ſuper aſtra, nec æui
Incluſus ſpacijs, æternis legibus orbem
Aeternus & ipſe gubernas.
Te canimus læti, & lætos renouamus honores,
Qui celſi è vertice mundi
Reſpicis humanas curas: & patribus orbos
Pueros, viduàſque maritis
Proſequeris patrio affectu. qui prole beata
Steriles ſolare hymenæos.
Compedibus vinctos ſoluis: populi arua rebellis
Bibulis obducis arenis.
Iſacidæ Nilo quum te ductore relicto,
Arabum per inhoſpita ſaxa
Errarent, tremuere ſoli penetralia: cælum
Maduit ſudoris anheli
Imbribus: à vultu Domini conterrita duræ
Tremuere cacumina Sinæ.
Arua ſibi ſelecta bonus rigat imbre benigno:
Et quum labefactæ fatiſcunt,
Confirmat, recreatq; afflicta: ſuôque fruenda
Dat habere gregi: nec egenam
Temporibus duris virtutem deſerit. Arma
Trepida formidine belli
Quum quatient animos, lætum celebrare triumphū

Teneris

Teneris dabit ille puellis:
Sufficiétque ſuas in laudes carmina. reges
Numeroſo milite freti
Terga dabunt, latebraſq́ petent. ſpoliiſque fruetur
Imbellis turba relictis.
Veſtra licet ſomno ſternantur corpora nigræ
Inter fuliginis ollas,
Illa tamen vincent nitidam candore columbam
Rutilæ ceruicis honore,
Quæ nunc argentum nitidum, nunc lumina blandis
Radiantis prouocat auri.
Quum Deus omnipotens traduceret agmina regis
Longo ſpectanda triumpho,
Squalida quæ luctu & tenebris Solyma antè iacebat
Niuea tum luce refulſit.
Ceu niue vicinos inter candentia colles
Salmonis culmina fulgent.
Vſque ſibi Baſan placeat, iactétque ſuperbus
Faſtigia proxima cælo:
Nec tamen herbiferos ſaltus, ne paſcua ſacro
Auſit conferre Sioni:
Quam propriam pater omnipotens in ſecula ſedem
Legit, lectámque tuetur.
Ille pater quem cælituum tot millia currum
Equitum tot millia ſtipant:
Siue ille excelſæ vehitur per culmina Sinæ,
Sua ſeu ſacraria viſit:

Seu ſcelerum vindex celebri petit aſtra triumpho,
Captiuáque colla catenis
Vincta trahit: victæ paſſim donaria gentes
Cumulant paulò antè rebelles,
Poplite nunc flexo venerantur templa Sionis.
Igitur celebramus honores
Iure tuos, nullam nobis qui munere lucem
Vacuam ſinis ire: ſalutis
Vnica ſpes noſtræ: nempe vnus fræna gubernas
Vitæ, irremeabilis Orci
Vnus clauſtra tenes, & nutum fata ſequuntur.
Inimicos vulnere certo
Tu figis: longa ſcelerum tu ſorde ſepultis
Lethale tempora plaga
Diuidis. At charos ſi conſolaris amicos
Extremo à litore ponti
Vos ego crudeli incolumes ex hoſte reducam,
Rubi ceu trans freta ductós
Aequoris à ſæuo incolumes ſeruauimus Ogo.
Cæſorum in ſanguine regum
Tingent crura: canes hoſtilia vulnera lambent.
Lætæ ſpectacula pompæ
Adſpicient pater alme tuo, pater almè, triumpho
Plaudent tua templa petentes.
Anteibunt qui voce canant, qui cymbala pulſent,
Citharæ turba iuncta, tubæq;
Tibia, quæq; tuas celebrent fortiſſime laudes

Doctæ pulsare puellæ
Tympana: te populi cœtu, fremitúque secundo,
Et plausu ad sidera tollent:
Isacidæq; tuas in laudes ora resoluent:
Iuuenis de stirpe creatus
Beniamini, Iudæq; aderit generosa propago.
Neque clarus Zabulo deerit,
Nephthalidæq; duces. Nam tu tua iussa sequutis,
Viréssque animósque ministras:
Claráque victrici das tempora cingere lauro.
Solymæ victoria prepes
Ex adytis volat. Ergo ferent tibi munera reges
Atque ad tua templa ferentes
Munera, te super astra ferent. tu freta sagittis
Lethalibus agmina fundis:
Tu fortésque domas dextras, animósque rebelles.
Humiles tibi pendere cogis
Vectigal fractósque duces: auidíque cruoris
Vindex populi agmina perdis,
Quíque bibũt Nilũ qua mergitur æquoris vndis;
Quíque ipso fontis in ortu,
Accurrent, pacèmque petent opulenta ferentes
Tibi munera supplice dextra.
Regna hominũ celebrate Deum: date carmina regi
Qui templa gubernat olympi
Aeterna æternus: cuius mortalia cuncta
Vocem tremefacta pauescunt.

Hunc fortem celebrate, vnique accepta referte
Bene gesti prospera belli.
Cuius in Isacidis resplendet gloria, cuius
Testantur robora nubes:
Cuius ab arcano templo venerabilis horror
Stupefacta in pectora manat.
Isacidûm Deus ille, Deus qui robore neruos
Animósque vigore suorum
Implet. ei laudes Iacobi dicite proles:
Etenim Deus ille deorum est.

PSAL. LXIX. Saluum me fac Deus, &c.

Carm. gen. II.

S*Ancte parens fer opem lasso: torrentibus undis*
Penè obruerunt me malorum flumina.
Pes nequit in molli vestigia figere limo:
Pronúmque inundans vertici fluctus rapit.
Dum clamo, arentes urit sitis arida fauces:
Spectando lassa torpuere lumina.
Me vexant odiísque premunt immanibus hostes,
Plures inumbrant quàm capilli tempora.
Inq; dies crescunt numero; & ceu rapta rependam
Bene parta per vim cogor illis reddere.
Simplicitas tibi nota mea est, bone conditor orbis,
Meæq; testis semper innocentiæ es.
Fac pater alme bonis ne sint mea damna pudori,
Dum te colentes clade cernunt opprimi.
Te propter maledicta tuli & ludibria vulgi:

Te

Te propter era turpis infecit pudor:
Me vitant fratres, & eadem è matre creati
Me ceu scelestum abominantur filij:
Vxor, & ira coquit penitus præcordia, leges
Tuósque ritus impij quum neligunt.
In tua quæ iactant probra & conuicia, sacra
In me recurrunt, córque vulnerant meum.
Si fleo ieiunus, si macero pectora curis,
Rident, probrísque prosequuntur lacrymas.
Si tegor incultos saccis squalentibus artus,
Fio repentè fabula & ludibrium:
Me salibus petit è portæ statione senectus:
Et ebriosæ sum tabernæ cantio.
Interea curis genitor confectus acerbis
Ad te recurro: tu benignus respice.
O genitor, sine fine bonus, sine fraude fidelis,
In rebus arctis da salutarem manum.
Erige penè luto absorptum: da figere gressum
Crudelis hostis me eripe impotentiæ.
Neu rapiat torrentis aquæ violentia, neu me
Mergátue gurges aut vorago absorbeat.
Sancte parens, nullos cuius clementia fines
Nouit vocantem & destitutum respice.
Ne faciem seruo auertas, qui rebus egenis
Supplex opem orat. subitò miserum subleua.
Mitis ades: serua hãc animã, vt pudor obruat hostes
Qui ceu relictum me enecant conuicijs.

Tu testis mihi probri ignominiæq; superbæ:
Tu testis hostes quam proteruè illuserint.
Cor dolor vrebat: socius mihi nemo doloris,
Nemo dolorem qui leuaret anxium.
Dulcia felle mihi tingebant fercula amaro:
Pro vino aceti porrigebant procula.
Ergo victum illis vitient aconita vicissim:
Mærórque læta obnubilet conuiuia
Vnde sibi placidæ promittunt ocia pacis,
Hinc semen illis pullulet discordiæ.
Caligent oculi, & nutent vestigia: vires
Elumbe corpus deserant. iram tuam
Sic meritos effunde super: tuus hauriat illos
Furor. colonis tecta vidua mæreant:
Qui deserta habitet tentoria nemo supersit,
Quia persequuntur dextera afflictos tua.
Afflictos miserósque procaciter insultantes,
Verbis acerbant vulnera atque iniurijs.
Tu sine peccatis cumulent peccata, nec vnquam
Dulcem æquitatis sentiant fructum tuæ.
Impia de tabulis viuentum nomina dele:
Tuos nec inter hos recense filios.
Me tenuem afflictúmque tua pater optime, dextra
Erige, locóque siste tutum in arduo.
Hîc ego carminibus rerum super astra parentem
Tollam, & celebri gratias in cœtu agam.
Gratius hoc ille est, quam si cadat hostia ad aram

Vitulus

Vitulus tenellus iam coniſcans cornibus.
Adſpicient mites, & pectore gaudia voluent.
Deum colentum læta corda geſtient.
Audit enim Dominus tenues, nec deſpicit ægros
Ob nomen eius vinculis coërcitos.
Vnum igitur tellus colat hunc, & pontus, & æther
Et quicquid æther, terra, pontus continet.
Qui facit incolumem pulchram florere Sionem,
Vrbeſque Iudæ mœnibus cingit nouis:
Metiturque ſuis rura ante inculta colonis,
Tenenda blandis quæ relinquant liberis.
Quæ placida teneat ſeries in pace nepotum,
Quicunque Domini nomen & numen colũt.

PSAL. LXX. Deus in adiutorium meum, &c.

Carm. gen. XVII.

O *Deus, preſens ades, & periclis*
Me præſentibus eripe:
O Deus duros propera labores
Confeſtim auxilio vt leues.
Qui meam quærunt animam, erubeſcant,
Fœdam ignominiam ferant:
Et fuga turpi doleant malignis
Qui me conſilijs petunt.
Terga dent, fuſos pudor vt perurat,
Qui rident gemitus meos.
Téque clementi & placido fruantur
Qui gaudent placitis tuis,

Qui salutis spem posuere in vno,
Te certam penitus Deo,
Gaudeant, sempérque canant. perennis
Maiestas & honor Deo.
Sunt meæ vires & opes pusillæ:
Sed tu me Deus adiuua.
Tu meæ vires, mea spes, opèsque:
Festinus fer opem mihi.

PSAL. LXXI. In te Domine speraui, non, &c.

Carm. gen. XV.

IN te salutis spem posui meæ,
Fac me perennis ne puder obruat.
Audi vocantem lenis, & eripe
Hostis cruenti iræ violentiæ.
Vitæq; custos & columen meæ,
Turrísque rebus semper in asperis,
Nunc turris esto & perfugium mihi,
Et sæuientum subtrahe dexteræ.
A vi scelestæ subtrahe dexteræ
Pendentem ab vno subsidio tuo:
Et qui iuuentæ tutor eras meæ.
Orbam senectam viribus assere.
Tu me tuendum matris ab vbere
Duxti:pe pendit matris ab vbere
Spes nostra de te.materies meis
Vna est perennis laus tua cantibus.
Ceu continenter prodigium malis

Natum

Natum ferendis, videor impijs.
Sed me malorum fluctibus obrutum
Spes vna fulcit præsidij tui.
Me lux videbit, me tenebræ tuas
Laudes canentem: iam senio grauem,
Fractisque lasso corpore viribus,
Ne me impiorum trade libidini.
Et clàm susurrans, & caput in meum
Occulta tendunt retia per scelus.
Et dum scelestum propositum premunt,
Aiunt, Ope illum destituit Deus:
Instate fracto, prendite, perdite
Nudum salutis vindice. Tu Deus
Ne linque fretum præsidio tuo:
Præsensque sæuis hostibus eripe.
Pudore vultus inficiat rubor
Hosti doloso, fraude nefaria
Qui me aucupatur: mœreat irrità
Conata, vanum lugeat exitum.
Liber periclis, carmine te nouo
Pangam tenacem polliciti, & tuis
Promptum iuuandis & numeris meis
Aptabo laudes innumeras tuas.
Canam potentem te dare prospera
Euenta, belli quum fremuit timor:
Canam fidelem reddere fœderum
Promissa largo non sine fœnore.

Ab vsque primo flore pueritiæ
Laudum tuarum tu mihi carmina
Semper præisti: ne senio grauem
Canúmque nunc me spes mea desere,
Donec nepotum sæcula nouerint
Me vate, quanto robore, qua fide
Me liberaris, iustitiæ tuæ
Conuexa mundi gloria transuolat.
Rerum creator, quis similis tui?
Qui me malorum gurgite merseras,
Mitisque vita rursus amabili,
Tracto è profundo gurgite, das frui.
Opésque honorésque accumulas bonus,
Ira remissa: & pectora turbida
Solaris. ergo te cithara canam
Nablóque, certa conspicuum fide.
O sancte, nostræ gentis ab vltimo
Protector ortu, vox mea te canet:
Te spiritus, te vita laboribus
Exempta duris, laudibus efferet.
Lux nulla solem proferet aureum,
Quæ prædicantem iustitiam tuam
Non audiet me, rex bone, qui meis
Rubore vultum offuderis hostibus.

PSAL. LXXII. Deus iudicium tuum regi, &c.

Carm. gen. v.

DA tuæ regi Deus æquitatis
Ius ad exemplum dare, filióque
Regis, vt legum patriæ ad ſalutem
Flectat habenas.
Vt regat iuſtis populum inſtitutis.
Pauperum queſtus facili tuorum
Aure cognoſcat, dirimátque lites
Legibus æquis.
Pace lætentur iuga montiúmque
Horridi ſaltus: genitrix quietis
Aequitas colles amet, aſperóſque
Ruris alumnos.
Ius ſuum det pauperibus, potentum
Curet vt ne vi tenues premantur,
Deſtruat quiſquis miſeros doloſis
Litibus vrget.
Vt reformidet venientis æui
Gens tuum nomen, ſua ſol diei
Donec effundet, ſua luna donec
Lumina nocti
Aequitas & ius veniens olympo
Recreet terras, veluti ſub æſtu
Imber, & rores, pluuij beatos
Ruris honores.
Floreat, rerum hoc moderante habenas
Ius, bonæ paces vigeant, perenni
Luna dum curſu rediens nouabit

Menstrua vultus.
Imperî fines maris unda fluctu
Hinc & hinc claudat. spatiúmque latis
Quod modum regnis faciat, sit idem
Terminus orbis.
Ad pedes illi cadat aduolutus
Aethiops: hostes veniam precati
Supplices, vultus humiles comámque in
Puluere verrant.
Qui tenent pontum refluíque ponti
Insulas, regésque Arabum beati:
Thuris & dites venient Sabæi,
Dona ferentes.
Illum adorabunt, mare quà remotis
Obstrepit terris, metuentque reges.
Seruient gentes sub vtroque mundi
Axe iacentes.
Ille desertos ope subleuabit:
Eximet curis querulos: egeno &
Pauperi dextram dabit: obrutósque
Fœnore soluet.
Nec velut vilem tenuis cruorem
Plebis effundi sinet. ergo viuat,
Déque thesauris Arabum beatis
Munera sumat.
Ac suo regi bene comprecatus,
Illius laudes canat, illum honoret

Largam

Largam opum dextram celebret, patrémque
Vulgus adoret.
Per feros montes segetem refundat
Terra, tam densis crepitans aristis
Quàm graui cedros Libani flagellans
Murmure venti.
Augeat prolem numero carentem
Per vias vrbis bona pax beatæ:
Læta ceu campis riguis per imbrem
Gramina surgunt.
Nomen æterno iuuenescat æuo.
Filij nomen, iubar vsque solis
Dum vagæ fundet radiata terris
Lumina flammæ.
Ille rex gentes faciet beatas
Quas sinu claudit refugo Amphitrite,
Omnis hunc tellus canet Amphitrite
Cincta beatum.
Isaci gentis Domino Deóque
Laus, honor, virtus: opis haud egenus,
Illa quæ cuncti attoniti intuentur,
Perficit vnus.
Nomen augustum canat omnis ætas,
Vlla quod nunquam taceat vetustas:
Nominis sancti penetret per omnes
Gloria terras.

GEORGII BVCHANANI PARAPHRASIS IN TERTIVM LIBRVM PSALMORVM.

PSAL. LXXIII. Quã bonus Israel Deus &c.

Carm. gem. XV.

Tellus vt vndis hospitium neget
Vndæq; terras fluctibus obruant,
Aer coruscis fulminet ignibus,
Ruina mundi sidera misceat:
Dei potentis non bonitas tamen
In rebus arctis destituet pios,
Purásve mentes nequitia sinet
Mæroris æstu funditus opprimi.
Quàm penè lapsu pes mihi lubrico
Gressum fefellit, dum pede metior
Immensa paruo, dum trutina mea
Expendo stultus iudicium Dei!
Feruebat ira pectus, & æmulo
Liuoris æstu, quum scelerum omnium
Contaminatos sordibus impios,
Florere cunctis conspicerem bonis.
Sors illa cunctis inuida, mobilis,
Infida seruat perpetua fide
Istis tenorem, & robore viuido
Firmos senectam ducit ad vltimam.

Exempta duris vita molestijs
Curísque (pectus quæ reliquis coquunt
Mortalibus) per lætitiam fluit
Luxúmque, & ægris pura laboribus.
Ergo insolenti fœta superbia
Corda intumescunt: pectora spiritus
Ventosa tendunt: cæcus amor sui
Fræna impotenti dat violentiæ.
Tecta inuidendas non capiunt opes,
Felicitatem non animus suam:
Et vota vincens, spémque superfluus
Luxus fatigat, nec satiat tamen
Verbis minores terrificant feris,
Et fastuosæ mole potentiæ:
Vultu procaci & vocibus improbis
Adblandiuntur nequitiæ suæ.
Nec impudentis garrula vanitas
Contenta linguæ fundere toxica
Terras per omnes, astra lacessere
Audet, Deúmque insana superbia.
Hæc mente spectant attonita pij,
Et estuanti pectora fluctuant:
Secúmque mussant, Scilicet hæc Deus
Quum cernat atris abstinet ignibus?
Opes abundè suppeditant malis
Crescitque nullo fine pecunia:
Secura pacis molliter otia

Quaſſante nullo turbine tranſigunt.
Fruſtra ergo puro pectore viuitur:
Fruſtra innocentem contineo manum:
Fruſtra labores perfero, torqueor
Dolore, nullis non crucior malis,
Rurſus verebar ne temerario
Auſu improbarem conſilium Dei,
Ac arbitrarer fortè miſerrimos
Selecta quos is pignora nuncupat.
Cauſas latentes dum ſequor anxius.
Et pertinacis viribus ingeni
Pugno, profundum ſe chaos ingerit.
Et nocte mentis lumen adobruit
Labore tandem feſſus inutili
Ad te recurro, rex bone cælitum:
Quietus expecto ex adytis tuis
Quid hos & illos ſeparet exitus.
Vidi repentè quàm pede lubrico
Starent ſuperbi: quàm ſtabiles parum
Opes tenerent, quàm fragili loco
Fultos ruina præcipiti trahas.
Procella vindex vt ſonuit tuæ
Iræ, fugaces cum domino ſuo
Euanuerunt diuitiæ: manet
Vmbra inuidendæ nulla potentiæ.
Sic nocte mentes ludiſicans fugit
Imago ſomni: & quæ modò pectora

Sopita vano terruerat metu,
Risus per vrbem mox ciet omnibus.
Donec viderem hæc, mæror & anxiæ
Mentem obruebant sollicitudines:
Aut hæsitantem, ceu stupidum pecus,
Torpor ligabat pectore marcido.
Arcana sed vis interea tui
Me fulciebat numinis, ac manum
Dextram regebas: auspicio tuo
Ductúsq; clarus fulgeo gloria.
Quid terra præter te, mihi: quid polus
Offert colendum? cor mihi tabuit
Infracta mens desiderio tui
Languebat, ægrum copus inaruit:
Tu rursus artus robore viuido
Firmasti opimas suppeditasti opes.
Qui relicto, spe stolida deos
Vanos adorant, cladibus obruis.
Te sector vnum, tu superas meis
Spes vna rebus: præsidio tuo
Liber periclis, auctus honoribus,
Te semp. æternis laudibus efferam

PSAL. LXXIIII. Vt quid Deus repulisti, &c.

Carm. gen. III.

CVr nos relinquis penitus, ô rerum parens
Hostique dedis impio?

Lupis vorandum cur gregem pastor tuum
Ira obstinata deseris?
Memento cœtus seruitute ab aspera
Quem vendicasti quem tibi
Peculiari sorte, patrimonium
Ceu proprium, receperas.
Colles Sionis, numinis sedem tui,
Bonus fauénsque respice.
Tandem resurge, & hostium superbiam
Compesce: perde funditus
Hostes proteruos, qui tuum sacrarium
Manu nefanda polluunt
Clangunt sonora buccina, non quæ tuas
Laudes canat, ludibrio
Sed festa acerbo quæ profanet. in tuis
Vexilla figunt turribus.
Bacchatur audax ira frænis libera:
Aedis ruentis it fragor:
Quales, sub altis murmurant quercus iugis
Cæsæ bipenni quum ruunt.
Demoliuntur malleis & vectibus
Cælata templi limina.
Populatur ignis adyta: nominis tui
Contaminant sacrarium.
Secúmque tacito comminantur pectore
Se diruturos omnia.
Nec temere flammis strata fumant omnia

Tuo dicata cultui
Loca signa nusquam, nulla iam miracula:
Propheta nullus perditos
Solatur, & spe quamlibet lenta, tamen
Spondet malorum terminum.
Quoúsque tandem nomini sines tuo
Hostem proteruum illudere?
Quoúsque acerbis facta dira & impia
Exasperabit iurgijs?
Cur ociosus retrahis manum? exere
Tandem potentem dexteram.
Tu noster olim rector & custos Deus
Priscis abusque sæculis.
Te vidit orbis vindicantem ab omnibus
Semper tuos periculis.
Secessit vnda te iubente, & vitreo
Muro liquor coërcuit
Cursum: feroces viribus suis duces
Ponti recursus obruit.
Ipsum marinis vastiorem belluis
Hausit tyrannum, & asperis
Afflicta saxis, fluctibus cadauera
Eiecta vultur Aethiops
Vorauit: inter æstu arenas torridas,
De cote dura limpidi
Fluxere riui: te imperante substitit
Arente flumen alueo.

Tuus dies eſt, nox tua eſt: ſolis iubar
Radijs adornas aureis.
Aequórque claudis littorum repagulis,
Terráſque cingis fluctibus.
Aeſtate lenis frigus acre, frigoris
Aeſtum rigore temperas.
Domine intuere probra, contumelias,
Et hoſtium ludibria,
Qui te laceſſunt impijs conuicijs,
Moleſtijs nos opprimunt.
Ne trade vitam turturis tuæ feris,
Turbam tuorum pauperum
Ne ſempiterna obliuione deſere.
Memor tui ſis fœderis.
Nam nec tenebræ nos tegunt, nec pellimus
Obſcuritate iniurias.
Ope deſtituti & omnibus fracti malis
Populi pudori conſule:
Vt te merentem proſequantur laudibus
Miſeri leuati luctibus.
Exurge rector orbis optime, & tuam
Cauſam tuere: ſis memor
Quæ probra paſſim nomini ſemper tuo
Stulta ingerat procacitas.
Voces ſuperbas & tumultus improbos
Silentio ne ſupprime:
Curámque rerum gerere te mortalium,

Qui negligunt te, sentiant.

PSAL. LXXV. Confitebimur tibi Deus, &c.

Carm. gen. XIII.

TE nos carminibus, rex bene, patriis
Dicemus meritò: te celebrabimus
Præsentem miseris: & memorabimus
Facta illustria posteris.
Quum plenis venient tempora sæculis,
Cogam, inquit Dominus, concilium meum:
Iustis suppliciis prosequar impios,
Iustis muneribus pios.
Fundamenta soli dissiliant licet,
Turbetur trepidis gens hominum minis,
Fundamenta soli fluxa adamantinis
Nectam rursum ego vinculis.
O stultos: quoties admonui modum
Vesanæ vt facerent nequitiæ suæ!
In cælum quoties admonui impios
Ne stultè arma capessèrent!
Quid cælum stolida voce lacessitis?
Qua spe sic furitis? spiritus arrogans
Cuius præsidio fretus in æthera
Cristas erigit impias?
Eois coëat viribus occidens,
Coniurent calidæ cum borea plagæ,
Frustra diuitias, sceptra, potentiam
Cuiquam conciliauerint.

Vnus rex hominum res hominum suo
Versans arbitrio, præcipitem trahit
Illum de solio, plebis ab infimæ
Hunc fæce ad solium erigit.
Nam cratera meri purpurei Deus
Iam dextra tenet, & vindice pharmaco
Vndantem pateram temperat, & malis
Iustum supplicium parat.
Illinc impietas vndique ab vltimis
Terrarum spatijs hauriet, & mero
Consumpto, cupido gutture turbida
De fæce exitium bibet.
At me vate, Dei quem genus Isaci
Et thure & precibus placat & hostijs,
Omnis posteritas munificentiam
Et vim numinis audiet.
Confringam tumidæ tela superbiæ
Formidata bonis: cladibus obruta
Emerget pietas, & super æthera
Tollet conspicuum caput.

PSAL. LXXVI. Notus in Iudæa Deus in &c.

Carm. gen. III.

GEntes profanæ numinis loco colunt
Sibi quisque quem finxit Deum:
Iudæa verum nouit & colit Deum,
Laudátque festis cantibus:
Deum Sionis incolam, Solymæ sacris

Cui

Cui templa fumant ignibus.
Illic minaces fregit arcus, lucida
Fregit ſagittæ ſpicula.
Clypea ſiniſtris rapuit, enſes dexteris
Funeſta bella ſuſtulit.
Tu præpotentes fortior tyrannidas
Virtute frangis: tu feram
Compeſcuiſti fortium ſuperbiam
Regum, potenti dextera.
Fracta minacis ſpiritus ferocia,
Prædæ fuere, aut ferreo
Somno grauati condidere lumina.
Obtorpuere dexteræ
Fortes virorum, vis equorum, & curruum
Elanguerunt impetus,
Tuum verendum nomen & numen. tuæ
Quando æſtus iræ incanduit,
Quis obuiam auſit iræ? quis miſerum caput
Tuo furori obiecerit?
Quum templa mundi fulminum quateret fragor,
Vt impia tyrannide
Pœnis repreßa ſimplicem modeſtiam
E ſeruitute abduceres,
Attonita tellus ſiluit: imbellis pauor
Mentes ſuperbas perculit.
Vltricis iræ ſcelera pœnis obruta
Humana gens quum cerneret,

Boni efferebant laudibus te, conscius
Premebat horror impios.
Vota ergo Domino nuncupate & reddite:
Domino verendo munera
Ferte uniuersi ciuitatis incolæ
Sanctæ, Deúmque agnoscite,
Reges superbi quem pauent, qui spiritus
Feros retundit impijs.

PSAL. LXXVII. Voce mea ad Dominum, &c.

Carm. gen. VI.

T*E voce semper, te prece supplice*
Rerum inuocabo conditor optime.
Nam lenis ac placatus aurem
Das facilem miseris querelis.
At te refugi, quum premerer malis,
Ad te tetendi sollicitus manus
Sub nocte sola, donec atras
Lux tenebras rediens fugaret.
Mens inquietis fracta doloribus,
Surda abnuebat aure fidelium
Voces amicorum, medelæ
Impatiens: animúsque solum,
Intentus in te, cum lacrymis preces
Miscens fremebat: pectora flebili
Concussa singultu sonabant,
Cura animi cruciabat artus:
Aestus vetabat sollicitudinum

Dulcem ſoporem carpere lumina:
Segnis ligabat membra torpor,
Vocis iter dolor obſtruebat.
Tum mente verſa voluere ſæcula
Cœpi anteacti temporis, ac Dei
Numen bonis preſens, nec vnquam
Auxilij miſeris auarum.
Laudum ſubibat quas tibi carmine
Lyræ canebam ſuauiloquæ ad modos:
Secumque veſtigabat ægra
Mens vario labefacta motu,
Num me relicto in perpetuum Deus
Opis benignam iam retrahit manum?
Nec amplius ſuum tenebit
Larga Dei bonitas tenorem?
Nec ore vatum leniet anxias
Curas ſuorum? nec miſeris erit
Placabilis? nec ſiſtet iræ
Præcipitem bonitate curſum?
Tandem remiſſo pectore. Quò dolor
Impellis? inquam: ſtant adamantinis
Decreta cæli fixa vinclis,
Nec dubio labefacta caſu,
Nec fracta vi, nec temporis inuidis
Obliuioſi obnoxia dentibus.
Rurſus tuæ mentem ſubibant
Sancte parens, monimenta dextræ:

Qui templa picti ſideribus poli,
Frugúmque campos germine fertiles,
Et ſæcla tot noſtros ad vſus
Condideris pecudum & ferarum.
Quàm ſæpe, pœnis dum premis improbos,
Tutóque fulcis præſidio probos,
Mortalibus clementiæq; &
Iuſtitiæ ſpecimen dediſti,
Aeterne rerum conditor! omnia
Conſulta cuius factaq; ſanctitas
Illuſtrat: haud quidquam tibi ingens
Orbis habet ſimile aut ſecundum.
Mirante mundo tu Deus vnice
Miræ dediſti ſigna potentiæ,
Ergaſtulis quum liberaſti
Abramidas Pharij tyranni.
Videre fluctus te tumidi Deus,
Videre fluctus, & trepido gradu
Fugëre: turbauit profundas
Horror aquæ vitreæ lacunas.
Fudere aquoſas imperio tuo
Nubes procellas de grauido ſinu.
Sonore rauco: grandiníſque
Infremuit lapidoſus imber.
Cæli tonantis vaſtificus fragor
Implebat aures: lumina fulgurum
Terrebat ardor, & pauore

Attonitæ tremuere terræ.
Sali rubentis peruia vastitas
Ductore te tot millibus obruit
Vestigia, & fluctu refuso
Clausit iter Pharijs quadrigis
Moses & Aron (ceu pecudum greges
Pastor reducit) præsidio tuo
Duxere tranquillas per vndas,
Incolumes populi cateruas.

PSAL. LXXVIII. Attendite popule meus

Carm. gen. I.

AVdite Isacidæ, & rerum pietate parentem
Qui colitis pura, huc animos aduertite vestros.
Mira canam sed vera canam: quæ longa vetustas
Occulit arcanis oracula mersa tenebris
Euoluam: priscis accepta parentibus olim
Veriloquis dictis, in sæcula sera nepotum
Transmittam: laudésque Dei, mirandaq; facta
Cognita de proauis discent me vate minores.
Namq; parens mundi sancto quũ fœdere gentẽ
Iungeret Isacidûm sibi, patres prodere natis
Per seriem, & seris venientia sæcula sæclis
Et legum monitus & facta ingentia iussit.
Scilicet vt memori benefacta priora tenentes
Pectore, consilium vitæ auxiliúmque regendæ
A Domino expectent, trepido turbante tumultu.
Ne tam cæca animos condant obliuia, legum

Irrita ventosis vt dent præscripta procellis.
Neu similes patrum, malè grata mente rebelles,
Deficiant animi instabiles, dubióque labantes
Pectore. Cur soboles Efremi docta sagittis
Figere vel iaculo quamuis distantia certo,
Terga dedit penè ante tubas? latebrísque salutem
(O pudor!) abiectis quæsiuit turpiter armis?
Nempe quòd auersos flexere per auia greßus,
Obliti legum & monitorum & fœderis icti,
Obliti tantorum operum quæ testibus olim
Patribus, in Pharijs Dominus patrauerat oris.
Quum mare diuisit sese cumulāte profundo,
Inter & aggestos vndæ stagnantis aceruos
Incolumem eduxit populum, duce nube, serena
Luce, per obscuras flamma præeunte tenebras.
Flumina de solidi patefecit vulnere saxi,
Damnatísque siti riuos donauit arenis:
Nec satiati vndis linguas tenuere procaces.
Ausi immane scelus, deserta per auia rursus
Tentauere Deum: & ventris stimulante voracis
Ingluuie, petiere cibos: ac talibus ora
Soluerunt, silicis duræ qui flumina venis
Elicuit, subitóque sitim torrente leuauit,
Non potis est panem, non lautæ fercula mensæ
Addere? non epulis conuiuia larga profusis?
Audijt omnipotēs, calidaq; accēsus ab ira est,
In Iudámque hausit flammato corde furorem.

Et populo tamen ingrato, totiésque salutis
Immemori acceptæ, victum dedit esse petitum.
Castra super latè ætherei patefecit olympi
Horrea; dein grauidas cælesti semine nubes
Ambrosiæ largos super agmina soluit in imbres:
Cælestisque cibi indulsit mortalibus vsum.
Cedere tum iusso campis ex aëris euro,
Mox tepidis volucrum pluuias notus attulit alis,
Non secus ac siccæ cumulos quum verrit arenæ,
Puluereamq; trahit deserta per arida pallam.
Castra super tensisq; super tentoria velis
Alituum tremulis resonabant agmina pennis,
Et circum affusis cumulabant stragibus agros.
Iamq; epulis exempta fames: sed praua libido
Non exempta tamen; sed adhuc sine fine petitæ
Faucibus hærebant epulæ: Deus ecce repentè
Vltor adest: latè subitò grassante ruina,
Robora selectæ passim cecidere iuuentæ.
Sed neque tot pœnæ, neque tot benefacta rebelles
Continuere animos, nec tot miracula, rerum
Natura monstrante Deum. Pater ergo procaces
Casibus assiduis fregítque, & robore fracto,
Ante diem tremulæ succidit fila senectæ.
Vix tandem morbis vexati, erroribus acti,
Omnibus exhausti propé cladibus, omnium egeni,
Agnouere Deum: per tot discrimina tecti
Ereptique malis, sæuóque ex hoste recepti,

Verba tamen blandis fundebant subdola linguis
Ore pij, mendace animo: neque fœderis icti
Seruauere fidem. Verùm clementior ille
Sontibus ignouit: patria pietate remisit
Offensas, meritamq; vltro compescuit iram:
Quippe homines memor esse animæ modò flabra fugacis
Quæ fragiles agitet morituri corporis artus.
O quoties inter viduas cultoris arenas,
Inter saxa siti squalentia, numinis iram
Languentem insanis irritauere querelis:
Et sua diuinas dimensi ad robora vires,
Virtutem breuibus voluere includere metis,
Quæ mare, quæ terras, quæ cæli continet orbes.
Scilicet obliti benefacta priora, salutem
Acceptam, & duri nuper iuga dempta tyranni,
Et quæ per Pharias miracula plurima gentes
Edidit, in vitreos suffuso sanguine riuos,
Damnatisque siti laticum sine munere mensis.
Et modò pestiferæ per celsa palatia muscæ
Spicula figebant liuenti tincta veneno:
Et modò fluminei squalebant atria ranis
Et nunc bruchus edax hominumq; boúmq; labores,
Agmina nunc denso diræ exedëre locustæ.
Grandinis imbre hortos, lapidosa grandine vites,
Grandine siluarum Dominus decussit honorem:
Grandine prostrati fortes iacuere iuuenci:
Et segetum grauidos ruit igneus imber in agros.

Ira

Ira Dei laxísque furor bacchatus habenis,
Eumenidúmque faces, & conscius horror oberrãs
Pectora, turbabat stimulis præcordia cæcis.
Tum letho patefacta via est: mors sæua per omne
Passim hominũ pecudũq; caput nulli æqua cucurrit
Primitias sobolis, carissima pignora, florem
Roboris, & seræ spem præsidiúmque senectæ
Prostrauit, qua Nilus aqua se diuite voluit,
Et septemgeminis refluum mare submouet vndis.
Interea seu pastor oues in pascua ducit,
Ipse suum Dominus populum deduxit, ab omni
Vi procul & trepida formidine: fluctibus æquor
Obruit infestos in se redeuntibus hostes.
At sancti tenuere patres loca sancta, Deique
Parta manu, exclusit gentes prius vnde profanas,
Aut prostrauit humi victus: & iugera mensus
Abramidis habitare dedit. Nec segnius illi
Irritare Deum, & rerum tentare parentem,
Fœdera negligere: & patrum de more rebelles,
Auertere suos recto de tramite gressus.
Non secus ac arcus curuat se in cornua neruo
Adducto, dextraq; iterum neruóque remisso
In faciem subitò flectit se spontè priorem:
Libera sic iterum gens impia vindice pœna
Ad sese rediit cunctísque in collibus aras
Erexit, finxitque sibi simulacra deorum,
Ac Dominum rerum meritas accendit in iras

Audijt omnipotens pater impia vota precésque,
Et sibi dilectam gentem contempsit: & aras
Ipse suas, ac Silonis tentoria liquit,
Sola sibi è cunctis electa habitacula terris.
Deseruítque sui monimentum fœderis arcam
Hostibus in prædam: monimentum roboris, vnde
Clara Dei in cunctas splendebat gloria terras,
Hos ferro, terræ iratus sibi nuper amatæ,
Obiecit, flammis alios: cecidere cruento
Ense sacerdotes: non connubialia festis
Carmina sunt cantata toris, carique mariti
Indeploratis viduæ iacuere sepulcris.
Ast vbi iam pœnis meritam satiauerat iram,
Ceu crapula excussa miles, lentóque sopore
Excitus, arma iterum fugientes vertit in hostes:
Tergaq; vulneribus figens imbellia cæcis,
Perpetuam adspersit ventura in sæcula labem.
Non tamen Efræmum præstantem fortibus armis
Elegit, cui sceptra daret: non ille Manassæ
Pignora: sed Iudam, sed celsæ tecta Sionis,
Templa sibi & solido fundata sacraria saxo,
Cúmque polo & stellis mansuram in sæcula sedem.
Quique sequebatur pecudes in pascua Dauid,
Sustulit è caulis, caram & sibi pascere gentem,
Impositum solio, & sanctæ ius dicere terræ
Iussit: & ille gregem studio curaq; fideli
Rexit, & infestis defendit ab hostibus armis,

PSAL

PSAL. LXXIX. Deus venerunt gētes in, &c.

Carm. gen. III.

HAereditatem rector orbis cur tuam
Inuadit hostis impius?
Ritu profano polluit sacraria
Tuo dicata nomini,
Solóque stratam funditus Solymam suæ
Tegit ruinæ molibus.
Truncata ferro membra te colentium
Passim per agros obiacent,
Lanianda rostris vulturum, crudelibus
Aut belluarum dentibus.
Riui cruoris perluunt vias, velut
Torrens adauctus imbribus.
Nec vsquam amicus ossa sparsa qui legat,
Aut lecta tumulis obruat.
Functique fato pariter & superstites
Ludibrio accolis sumus.
Parens benigne, quem modum tandem tuæ
Speremus iracundiæ?
An continenter instar ignis omnia
Vorantis in nos sæuiet?
Tui furoris verte potius impetum
In impiarum gentium
Tot regna, nomen quæ tuum vel nesciunt,
Vel si sciant, non inuocant.
Semen piorum quæ laborant perdere

Armis, & vrbes ignibus.
Reuocando vetera, parce, genitor, crimina,
Faces furori subdere.
Sed pæne cunctis obrutos malis, tua
Nos præueni clementia.
Offensionum mitis obliuiscere,
Nostræ salutis anchora.
Placatus adsis, spendor Vt cunctis tuæ
Clarescat oris gloriæ:
Os obstruatur impijs, quærentibus
Num noster hic cesset Deus.
O iuste vindex, impios exercitos
Pœnis vicissim cernere
Fac nos, cruore qui piorum sordidi
Nunc insolenter gestiunt.
Audi gementes carcerum qui vinculis
Marcent: potente dextera
De fauce mortis libera quos cedibus
Iamiam tyranni destinant.
Et quam intulerunt contumeliam tibi,
Et quam tuis iniuriam,
Multiplicatam redde nostris accolis,
Rerum perennis arbiter.
Et nos, ouilis grex tui, quem pabulo
Alis, tueris numine:
Et posterorum posteri laudes tuas
Cunctis canemus sæculis.

PSAL-

PSAL. LXXX. Qui regis Iſrael, intende, &c.

Carm. gen. XVI.

HEbræi generis paſtor, vti gregem,
Blandè progeniem qui regis Iſaci,
Inter qui geminos aligeros tuo
Præſcribis populo iura ſalubria:
Selectæ ſoboli da bonus ac fauens
Lumen poſſe tuæ cernere gloriæ,
Da vim poſſe tuæ noſſe potentiæ:
Ac feſſis properè porrige dexteram.
Tu nos ſi placido lumine videris,
Cedent continuò cetera proſperè.
O rex armipotens, quem ſtatues modum
Iræ? quando humiles ſuſcipies preces?
Irroras lacrymis fercula, lacrymis
Miſces continuis pocula: iurgia
Noſtris finitimi de ſpolijs ſerunt,
Et noſtra exagitant ludibrio mala.
O rex armipotens, agmina cælitum
Cui parent, faciem cernere da tuam.
Tu nos ſi placido lumine videris,
Cedent continuò cetera proſperé.
Traduxti Pharia de ſcrobe vineam,
Prauarum expuleras ſemina gentium,
Vt puro ſereres purius hanc ſolo.
Iam radix teneras fuderat vndique
Fibras: iam tremulo frigore texerat

Montes: æqua cedris brachia ſparſerat:
Tangebant teretes æquora palmites,
Euphraten teneri germina ſurculi,

Nudatam ſolitis cur modò ſepibus
In prædam hoſpitibus deſeris hanc vagis?
Cur hanc ſæuus aper proterit? alites
Carpunt? omnigenæ depopulant feræ?

O rex omnipotens, obſecro iam redi
Tandem, & ſidereo proſpice de throno:
Placatúſque tuam reſpice vineam,
Plantaras propria quam tibi dextera.

Hunc ſaltem placidus reſpice ramulum,
Cui cultu aſſiduo conciliaueras
Robur, clara tui gloria nominis
Terrarum vt populis nota ſit omnium.

Illic flamma vorat brachia vitium:
Hîc conuulſa gemunt: cæſa bipennibus
Hîc duris reſonant: omnia peſſum eunt.
Iræ iuſta tuæ nos premit vltio.

Indulgens genitor, nunc ope ſubleua:
Firma præſidio nunc propius tuo
Hunc, vires & opes & decus antea
Affectu patrio cui cumulaueras.

Vitam redde tuis, ſancte parens, quibus
Semper mors auidis faucibus imminet.
At nos vſque ducem te comitabimur,
Præſentem miſeris te celebrabimus.

O rex armipotens agmina cælitum
Cui parent, faciem cernere da tuam.
Tu nos si placido lumine videris,
Cedent continuò cætera prosperè.

PSAL. LXXXI. Exultate Deo adiutorio, &c.

Carm. gen XXI.

E*Xultate Deo nostro, bona dicite verba*
Nostræ salutis vindici:
Isacidûm laudate Deum, pæana canentes
Ad tympani dulces modos.
Nec lyra, nec cessent genialia nablia: festis
Tuba calendis clangite.
Hunc læti celebrate diem, stata sacra ferentes,
Nam sic statutum est patribus:
Sic lex sancta iubet, sic sacri fœdera pacti
Percussa cum maioribus.
Hæc est illa dies ventura in sæcula testis
Memphiticæ tyrannidis:
Quum Pelusiacis Hebri gens hospes in oris
Erraret, & linguæ sonum
Attonita ignotum audiret, nec nota vicissim
In verba frustra os solueret.
Qúmque humeros curuaret onus seruile, manusq;
Lassaret olla fictilis;
Excussi manibúsque ollas, humerosque leuaui
Luto, inquit optimus parens:
Auxiliúmque tuli poscenti in rebus egenis

Et nube denſa conditus
Intonui: Meribam propter, tua iurgia paſſus,
Feci tui periculum.
Nunc etiam ſelecta mihi gens auribus hauri
Et quæ paciſcor accipe:
Si mea dicta vagis non tradas irrita ventis;
Nec alterum colas Deum,
Nec proſtratus humi ſupplex noua numina adores,
Sed vnicum tibi me Deum
Eſſe velis, domini qui rupto compede Nili,
Iuris tui te reddidi
Poſce modò: ſpe plura feres, potiora petitis
Maiora votis auferes.
Hæc neque dicta ſuas populus demiſit in aures,
Bene nec monenti paruit.
Ergo ipſos ſibi permiſi: frænóque remiſſo
Solui vagam libidinem.
O potius monita audiſſent mea me duce rectum
Vtinam inſtitiſſent tramitem!
Nanque humiles illis ſubito fractóſque dediſſem
Hoſtes, meamq; dexteram
Vertiſſem in gentes, quæ recta odere, profanas:
Et ſupplices mendacibus
Vultibus Iſacidûm ambiſſent verbíſque fauorem:
Felicium omne in ſæculum
Iſacidûm, quibus almus ager fudiſſet abundè
Frugum benignam copiam,

Mellaq;

Melláque de duri fluxiſſent viſcere ſaxi
Per arua cultus inſcia.

PSAL. LXXXII. Deus ſtetit in ſynagoga, &c.

Carm. gen. VI.

REgum timendorum, in proprios greges,
Reges in ipſos imperium eſt Iouæ
Qui iudicantum examinabit
Nequitiam trutina ſeuera,
Num fraudulentos ſemper & impios
(Inquit) doloſa lance fouebitis?
Paupérque pupilliúſque veſtrum
Ceu ſcopulum metuet tribunal?
Quin orbitatem cernitis anxiam?
Aurem querelis quin inopum datis?
Cur pauperes non à ſuperbo
Ludibrio aſſeritis potentum?
Fruſtrà monemus: lumina cæcitas
Errórque mentes obſidet: vt neque
Compaginem rerum ſolutam
Iuſtitia pereunte cernant.
Deos vocaui vos, Dominos necis
Vitæq; feci: ſceptrifera manu
Pacem dedi tueri. & armis
Lethiferum cohibere bellum.
At mors iniquæ iuſta ſuperbiæ
Vltrix honores detrahet, & pari
Ignobili cum plebe fato

Purpureos rapiet tyrannos.
Exurge, legum fræna manu Deus
Capesse, cunctis arbitrio tuo
Qui regna dispensas, vt orbi
Imperio domineris æquo.

PSAL. LXXXIII. Deus, quis similis erit tibi?

Carm. gen. II.

NE taceas, ne cuncteris, pater optime, néue
Preces tuorum sperne duris auribus.
Ecce fremunt hostes circum, & miscere tumultu
Sæuo parati cuncta, cristas erigunt.
Concilia occultè coëunt, populóque minantur
Tu quem tuendum propriè susceperas.
Eia (aiunt) properate, omnem succidite siluam:
A stirpe sobolem deleamus Isaci,
En celeri iurata manus coit omnis in vnum,
Tua instituta vt deleant & fœdera.
En cum palmifera iunctus Nabathæus Idume,
Soboles Moabi, & Agareni, & Gabala,
Cumq́; Palestinis Tyrijsq́; Amalecus & Ammon,
Syrúsque iungit castra Loti posteris.
At tu sterne solo victos: Madiana iuuentus
Vt cæsa texit semitas te vindice.
Sisara ceu tumidus cecidit, milésque Iabini:
Cissontis vndas turbidas quum sanguine
Tinxere: inflatæ passim iacuere cateruæ
Lætamen agris nec fuga eripuit duces

Orebum & Zebum: nec subtraxere latebræ
A falce mortis Zebeámq; & Salmanam:
Dicere non veritos animo votóque superbo,
Dominos futuros se tui sacrarij.
At tu sancte parens, sic hos vertigine torque,
Vt rotula cliuo, stipula vento voluitur:
Flamma velut siccæ populatur brachia siluæ,
Per alta stridens montium cacumina,
Sic vrge attonitos consternatósque procella,
Tui furoris dissipa sic turbine,
Sic animos dolor exurat, pudor ora coloret,
Suis miserijs numen vt probent tuum:
Sic ignominia fastum preme, damna timórque
Sic continenter territos exerceant,
Te solum vt noscāt Dominum, rerúmque potentē,
Quacunque terras ambit axis ignifer.

PSAL. LXXXIIII. Quam dilecta tabernac.

Carm. gen. VIII.

O Rex armipotens, qui creperos tuo
Bellorum arbitrio diuidis exitus,
Ergo limina templi
Lætus conspiciam tui.
Hic cor lætitia palpitat: hic bonis
Languet mens nimijs ebria, gestiunt
Artus, atria viui
Visuri propius Dei.
Hic passer latebras inuenit, hic locat

Nidum veris auis nuntia, O atria
Regis bellipotentis
Vt vos adſpitiam libens.
Felix qui domui perpetuo tuæ
Hærens te celebrat: qui penitus ſuam
In te ſpem poſuerunt,
Felices ter & amplius.
Felices ſtudio qui properant pio
Templo ſacra tuo ferre : per aridas
Valles fontis amœni
De riuis liquidis bibent.
Nec deerit pluuiæ quæ repleat cauas
Foſſas, agmen aquæ, dum properat premens
Turmam turma, parentum
Ritu cædere victimas.
O rex armipotens, da placidum tuo
Te regi, capitis cui decus inclytum
Indulſti: bonus aurem
Ne duram abnue ſupplici.
Tu noſter clypeus, rebus in aſperis
Spes & præſidium; iuxta adytum tuum
Vnius mora lucis
Pro mille eſt mihi ſæculis.
Sim cuſtos potius liminis in tuo
Templo, ſancte parens, quam Solyma procul
Degam inter ſceleratos
Multis clarus honoribus.

Tu

Tu ſol, tu clipeus, tu dominus: tuis
Tu das conſpicua fulgere gloria:
Nec puro ſcelerum vnquam
Claudis munificam manum.
O rex armipotens, quem penes exitus
Bellorum, & poſitis enſibus otia,
O bis térque beatos
Qui te ſpe ſolida colunt.

PSAL. LXXXV. Benedixiſti Domine terrã, &c.

Carm. gen. I.

NOn ſemper tumidis feruent vexata procellis
Æquora nec gelida riget horrida terra pruina
Inq; vicem ponunt venti, mare ſternitur, aura
Mitior in florem torpentes euocat herbas.
Nec ſemper Deus auertis mœrentibus aurem
Durus, & indulgens iræ: quondamq; fauore
Sponte tuũ amplexus populum es: vinclisq; ſolutis
Seruitij, patrias duce te remeauit ad aras.
Oblitus ſcelerum & violati fœderis, iram
Leniſti, & patriæ texiſti crimina cura.
Et nos ergo parens, noſtræ & ſpes vna ſalutis,
Reſpice placatus faciliſque: animúmque benignum
Accipe: perpetuæ néue implacabilis iræ
Sæuiat in ſeros etiam vindicta nepotes.
Reſpice nos melior tantùm: quodcunque miſella
Spirat adhuc animæ, te reſpiciente vigorem
Accipiet populóque tuo, iam nube repulſa

Tristitiæ, lætos hilarabunt gaudia vultus.
Alme parens, bonitate tua complectere fessos,
Speratæq; diu iam fructum ostende salutis.
Iamdudum expecto Dominus dum læta futuri
Signa det, arcano pulsans præcordia motu.
Et dabit haud dubiè posita placabilis ira
Signa secunda: pijs dabit omnia prospera, leges
Qui patrias & sacra colent, errore relicto.
Ecce salus, ecce incultas bona copia terras
Incolet, & læti renouatrix gloria sæcli.
En bonitas, en alma fides feret obuia gressus:
Terra fidem, cælo terras Astræa relicto
Sancta colet: comes Astrææ bona copia cælo
Appluet, & lætos decorabit frugibus agros.
Et quacunque feret Dominus vestigia, gressus
Ante ferent ius fásque suos: lis, vísque dolúsque
Deseret afflictas per tot iam sæcula terras.

PSAL. LXXXVI. Inclina Domine aurẽ tuã &c.

Carm. gen. X.

D*A mitis aurem supplici*
Deus: saluti consule
Ope destituti & pauperis,
Nec semper iræ vindicis.
Seruum tuum serua Deus,
Cui spes salutis vnica es:
Serua inuocantem iugiter
A solis ortu ad vesperum.

Depelle

Depelle mentis nubila
Pendentis à te seruuli,
Blandæ parens clementiæ,
Promptus vocanti parcere:

Intentus audi supplicem.
Nam te vocamus arduis
In rebus, inuocantibus
Opem benignus quòd feras.

Nullus deorum par tibi
Nullus secundus: exerit
Nullus suam potentiam
Tam splendidis miraculis.

Rerum creator, vltimis
Ab orbis oris affluent,
Flexoque gentes poplite
Te prosequentur laudibus.

Solus nec æui termino
Inclusus aut potentiæ,
Deus deorum, gentibus
Miranda cunctis perpetras.

Legum tuarum semitam
Fac ingredi me: pectoris
Compone fluctus turbidos,
Tranquilla mens vt te colat.

Vt spiritus contagio
Emancipatus corporis,
Tuam celebret gloriam,

Dum vita voxque suppetet
Viuo tua clementia
De fauce mortis erutus,
Quum virium fidutia
Sæuiret hostis insolens:
Secura quum vis numinis
Mihi immineret, tu Deus
Es lenis & placabilis,
Et pacta fidus reddere.
Mitis bonúsque respice
Qui pendet ex te seruulum:
Opem fer, & vernaculum
Tuum periclis exime.
In me fauorem sentiant
Hostes tuum, ora decolor
Mutet pudor, quum viderint
Mihi te salutis vindicem

PSAL. LXXXVII. Fundament. eius in, &c.
Carm. gen. III.

ABramidarum ceteras vrbes supra
Dominus Sionis diligit
Portas, Sionis, imminet quæ montium
Fundata sanctis collibus.
O prædicanda posteris sæclis Sion,
Beata mater vrbium:
Tecumne Babylon se audeat componere?
Tecúmne Memphis insolens?

Vemo

Ventura Babilon sub iugum Dei, Deo
Flexura Memphis poplitem.
Præclara quamuis & Palæstina & Tyros
Iactet virorum robora;
Nihil ad Sionem fortibus fœtam viris,
Fauore tutam numinis.
Censore Domino humano gens quum nomina
Ad profitenda confluet,
Quis non Sionis se feret ciuem; inseri
Quis non colonus ambiet?
Tum vox Sionem carminum, tum vox lyræ
Canent Sionem & tibiæ:
Et nostra si quid audiendum vox sonet,
Laudem Sionis vox canet:
Et si quid animus voce dignum excogitet,
Animus Sioni seruiet.

PSAL. LXXXVIII. Domine Deus salutis meæ.

Carm. gen. XXII.

L*Vce voco te nocte voco te, sola salutis*
Spes, columen, vitæ præsidiumque meæ.
Alme parens, facilem ne vultum auerte precanti,
Neue humiles dura respue mente preces.
Mens hebetata malis torpet, confecta dolore
Funereas spectat languida vita faces.
Mẽbra vigor liquit: mors vnguibus imminet atris:
De tumulo tantùm iam mihi cura meo est.
Corpora non aliter pallent sub mole sepulcri,

Vulnere quæ subitò mors inopina tulit:
Perpetuis quæ sub tenebris obliuia condunt
Alta, salutiferam te retrahente manum.
Carcere ceu clausum, & cæca sub nocte sepultum,
Me propè lethææ gurgite mergis aquæ.
Vsque premis, stratúmque vrges, supráque iacētē
Accumulas iræ flumina cuncta tuæ.
Me veluti scopulum fugiunt horréntque sodales,
Quos portum afflictæ spes erat esse rati.
Affixusque toro iaceo, ceu compede vinctus:
Languida cesserunt lumina victa malis.
Interea lassas tendens ad sidera palmas,
Te, veniente die, te, fugiente voco.
Scilicet expectas vt acerba morte perempto
Ostentes vires me reuocando tuas.
An rediuiua tuas in laudes ora resoluent
Quos gelido tellus claudit auara sinu?
An tua sub tumuli bonitas cantabitur antro?
Vulgabúntve tuam muta sepulcra fidem?
Iustitiámne tuam taciturna silentia pandent?
An referent vires nox tenebræq; tuas?
Ast ego, sancte parens, supplex tua numina clamo:
Nec precibus vacua est hora locúsve meis.
Sancte parēs, animæ auxilium cur subtrahis ægræ?
Cur surda miseras respuis aure preces?
Me dolor & primis labor anxius vrit ab annis:
Me trepidi exanimant corde micante metus.

Me

Me furor exagitat tuus, opprimit vndique terror,
Agmen vt hibernæ, quod sata mergit, aquæ:
Aeger, inops caris iaceo desertus amicis:
Nec noti ærumnis ingemuere meis.

PSAL. LXXXIX. Misericordias Domini in.

Carm. gen. I.

TV mihi carmē eris, rerum pater optime, semper
Notaq́; erit populis bonitas me vate futuris,
Pollicitique immota fides, dum sidera mundo
Voluentur tacito, citius quoque sidera credam
In chaos antiquum lapso se condere mundo,
Irrita quàm sacri credam fore fœdera pacti,
His concepta tuo quondam cum Dauide verbis,
Dum mare, dum tellus staret, dum sidera cæli,
Dauidici generis mansuram in sæcula prolem,
Et stabilem regni ventura in tempora sedem.
Te pater, ætherei cœtus, te iure piorum
Sæcla hominum celebrant, patrantē ingentia mūdo
Mirante, & stabilis ius inuiolabile pacti
Seruantem. quem terra tibi, quem conferet æther
Magne parens? quem siderei tremit omnis olympi
Cœtus, & attoniti submissa mente tyranni.
Armorum bellíque potens, quocúnque moueris,
Alma fides clara circum te luce refulget.
Tu maris irati furias compescis, & vndæ
Deijcis insanæ tumidos ad sidera fluctus.
Tu Pharon elatam lethali vulnere sternis

Et quicunque tuis miserum caput obijcit armis.
Tu terræ cælique opifex: quæcunque capaci
Complexu facies mundi reuolubilis ambit,
Auctorē agnoscunt: Aquilo tibi seruit & Auster:
Thabor & occiduum qui condit vertice solem.
Quique rubet radijs Hermon tepefactus eois,
Lætitia exultant. validæ tu robore dextræ
Clara per immensum spargis miracula mundum.
Ante tuum solium tibi iustum apparet & æquum:
Ante oculos adstat bonitas, & nescia flecti
Promissi sincera fides. O terque quaterque
Felices, quos festarum clangore tubarum
Ad tua sacra vocas: quos sacri lumine vultus
Illustras, hilarésque tui sub nominis vmbra
Custodis: bonitate tua super æthera vectis
Das vires, decus, imperium, das impia contra
Agmina, ceu clypeum, per dura pericula regem.
Tu tibi dilectum secreto numine vatem
Implesti vt sæclis daret hæc responsa futuris:
Ipse mihi legi media de plebe meóque
Imposui regem solio: qui protegat armis
Isacidas, populóque meo qui iura ministret:
Dauidis & sacro perfudi tempora oliuo.
Huic animum virésque dabo, præsensq; tuebor
Perpetuò, ne fraude scelus, ne robur apertè
Exitium ferat: ipse hostes, ipse impia sternet
Agmina: nulla meam vertet sententia mentem

Auxili-

Auxiliúmque feram bonus, & super ætheris axem
Nominis auspicio nostri se gloria tollet.
Iura dabit terris rapido quas gurgite claudit
Hinc mare Sidonio fœcundum murice. & illinc
Palmifer Euphrates. supplex me in vota vocabit
Ille patrem. Deus ille meus tu (dicet) & vnum
Præsidium, vna meæ custodia certa salutis.
Hunc ego præcipuo contrà dignabor honore,
Supra aliosque dabo rerum moderamina reges
Quicunque immensum populis dant iura per orbem.
Nec meus absistet fauor illi in sæcla, nec illi
Iurata æterni soluentur fœdera pacti.
Quin sobolem, & sobolis seros in cuncta nepotes
Sæcla dabo, & stabilis sceptrũ immutabile regni,
Donec ab obscuris lucem sol diuidet vmbris.
Quòd si posteritas mea fœdera sancta profane
Immemor, & legem spernat, iussámque recuset
Ire viam, domitos pœnis duróque labore
Compescam, & plagis vsque exercebo rebelles.
Atnneque destituam regem bonitate perenni,
Fœdera nec soluam, nec quod semel ore profudi
Vlla immutabit venturi temporis ætas.
Quippe semel sancto firmaui fœdere, iurans
Per me, Nulla dies initi cum Dauide pacti
Immemorem arguerit. soboles, dum sæcula mundus
Voluet, ei patrij sceptri moderamen habebit.
Esto mi sol testis ad hæc, & conscia luna,

Cum quibus æquæuum sceptrum Iudæa tenebit.
At nunc sancte parens, tumida inflãmatus ab ira,
Proijcis electum regem, rata fœdera pacti
Negligis, & capiti sacrum diadema reuulsum
Sternis humi, & populis præbes calcare profanis.
Nuda patent hosti disiectis oppida muris:
Si qua manet, gelida formidine concutis arcem,
Cunctis præda sumus populis: rapiúntque ferúntq;
Vicini, insultantq; malis, miserósque proteruis
Vocibus illudunt. hostis tu robore dextram
Interea firmas, perfundis pectora dulci
Lætitia: ac gladios hebetas in vulnera nostros:
Nec recreas fractos duro in discrimine belli.
Iam decus & regni splendor, iam proxima cælo
Maiestas versa in tenebras, solijq; superbi
Gloria strata iacet. breuis immatura iuuentæ
Stamina præcidis: miseræ pars vltima vitæ
In luctu, in squalore ignominiaq; senescit.
Quem finem dabis ærumnis? nunquámne tuorum
Respicies clades vultu placatus amico?
An, ceu flamma furens, semper tua sæuiet ira?
Ipse memor tecum reputa quàm concita nostræ
Tempora prætereat vitæ. frustra ergo crearis
Humani generis sobolem? vt breuis exigat æui
Tempora perpetuo curarum exercita fluctu?
Dum fractam luctu & morbis, senióve, sepulcri
Clauserit obscuro mors illacrymabilis antro.

Heu bonitas vbi prisca? fides vbi pristina? vbi illa
Fœdera conceptis quondam cum Dauide verbis
Facta tibi? cerne opprobrijs quibus impia seruos
Turba tuos premat insultans: quàm multa silenti
Clausa sinu maledicta feram, dum turba prophana,
Dum circum innumeræ gentes conuitia fundunt,
Nósque tui Christi verbis petulanter amaris
Aduentum sperare iubent. At tu bone rerum
Conditor, æterno verax celebraberis æuo.

GEORGII BVCHANANI PARAPHRASIS IN QVARTVM LIBRVM PSALMORVM.

PSAL. XC. Domine refugium factus es, &c.

Carm. gen. V.

CAelitum rector bone, abusque primis
Sæculis, mundi rudis & iuuenta,
Qui laborantes ope subleuasti
Semper amicos:
Antequam tellus noua parturiret
Montium saltus, tegerétque montes
Lucidus cæli decor, ante metas
Lucis & vmbræ.
Tu manes idem pater orbis, vnus

Nec vices rerum patiens, nec æui
Termino clausus breuis: vnus expers
Finis & ortus.
At breuis nobis miseræq; vitæ
Fila paulatim tenuas, senecta
Donec in putrem cinerem caducos
Soluerit artus.
Tempus annorum tibi mille, lucis
Instar hesternæ, fluidique puncti,
Nulla decursus quod vbi recessit
Signa relinquit.
Nostra vanescit tenues in auras
Vita, per siccas velut vnda arenas,
Aut velut sensus per opaca ludens
Noctis imago.
Herba ceu verno saturata rore
Manè, mox languet medio sub æstu,
Mox humi comis iacet arefactis
Vespere sero.
Præter & vitæ mala tot fugacis,
Quæ voluptates vitiant amaro,
Ira turbatis tua semper instans
Pectora vexat.
Quicquid erramus temerè aut malignè,
Quæ timor cælat tenebris pudórve,
Tu vides, nec te latet inquieti
Pectoris æstus.

Dum

Dum tui pœnas meritas furoris
Mens reformidat, propè cogitatis
Ocyus vitæ spatium citatis
Aufugit alis.
Septies denos spatiosa in annos,
Vita procurrit: quibus est senecta
Firmior, fermè in decimum supersunt
Amplius annum.
Quid senectutis memorem labores?
Transuolat blandæ breue ver iuuentæ,
Inquies curis miserísque morbis,
Ocyus euro.
Deinde quis iustæ tolerabit iræ
Impetum, si iam iubeas nocentes
Pro modo offensæ numeróque iustas
Pendere pœnas?
Sic pater: sic ô, numerare fluxæ
Nos doce vitæ spatium, caducis
Mens vt à curis reuocata, veri
Lumen honesti
Cernat. O tandem, placidus fauénsque
Desine irarum, propiúsque seruis
Semper assueta tibi lenitate
Consule fessis.
Fac tuæ fructu bonitatis aucti,
Gaudio tandem satiemur: ægris
Liberi vt curis reliquos agamus

Suauiter annos.
Cedat & lætis fugiens vicissim
Luctus, exacto modus & labori
Par voluptatis subiens amarum
Mitiget æuum.
Facta, maiestas, opera, amplitudo
Nota sint seruis tua, posterísque
Nota seruorum, tua qui libenter
Iussa capessunt.
Fac tuæ semper bonitatis vt nos
Splendor illustret, bone rector orbis:
Gratiæ aspirans fauor actiones
Prosperet omnes.

PSAL. XCI. Qui habitat in adiutorio &c.

Carm. gen. VI.

SI *protegendam præsidio Dei*
Credas salutem, rem, sobolem, domum
Insana quum sors intonabit,
Si Domini fugias sub vmbram,
Securus omnem fer violentiam
Sortísque mortísque, & tetricas minas
Contemne: securus tumultum
Despicias creperi duelli:
E fraude cæca te Deus eximet,
Frangétque casses insidiantium,
Nec sæuiens latè venenum
Lethiferæ patiere pestis.

Expande

Expandet alas te super, & suis
Pennis fouebit rebus in asperis:
Certusque promissæ salutis
Sub clypei latitabis vmbra.
Noctis per atræ cæca silentia
Non expauesces cæca pericula:
Non luce grassantem timebis
Perniciem, nec aperta bella:
Intérque strages mille cadauerum,
Dextra, sinistra, mille cadauerum
Periculorum exors propinquam
Incolumis fugies ruinam.
Pœnam luentes interea malos
Lætus videbis: præsidio Dei
Securus armorum & tumultus,
Ceu validis tegerere muris.
Nec te nec ædes vis propius tuas,
Aut damna tangent. Nam Deus Angelos
Custodiæ tuæ salutis
Præficiet, vigilésque ad omnes
Motus, viarum qui referent moras:
Qui per salebras te manibus ferant,
Ne saucietur pes recussus
Obijcibus scopulorum acutis.
Securus atras inter & aspides
Deges, ferarum & pignora tigridum:
Tutúsque calcabis dracones,

Et Libycæ catulos leænæ.
Et obseruat, inquit, me Deus vnice, &
Honore nomen prosequitur meum:
Laboriosis hunc vicissim
Incolumem eripiam periclis.
Præsens uocanti subsidium feram,
Et imminenti rebus in asperis
Fato eximam: exemptóque honorum
Eximium decus arrogabo.
Faxo virenti robore transigat
Seræ senectæ tempora suauiter:
Meósque monstrabo beare
Qua soleam ratione amicos.

PSAL. XCII. Bonum est confiteri Domino, & psallere, &c.

Carm. gen. III.

TE prædicare, laudibus te prosequi,
Rex alme cælitum, decet.
Seu sol eoa luce terras purpuret,
Seu nox tenebris obruat,
Lux prædicantem me tuam clementiam,
Nox audiet constantiam:
Nec voce tantùm, sed canora barbito,
Sed cymbalo, sed nablio.
Operum tuorum tacita cogitatio
Animum iacentem exsuscitat.
Quum facta reputo, gestiunt præcordia

Perfusa dulci gaudio.
O opera, facta, ô magna veré, ô sub caua
Consilia nube condita:
Consilia cæcis mentibus mortalium
Ignota: qui non cogitant
Florere prauos instar herbæ, quam fouet
Sol lenis, humor educat:
Mox instar herbæ frigorum afflatu leui
Marcentis euanescere.
Tu semper idem permanes, nec sentiens
Rerum vices nec temporum:
Sceleris amicos ac tuos hostes premet
Ruina ineuitabilis:
At me fouebis patria indulgentia,
Crudo vigentem robore:
Et rore mitis balsami vultum imbues,
Roseo iuuentæ lumine.
Oculis malignis qui tuentur me hostium
Pascam ruinis lumina,
Et impiorum qui creant molestiam
Mihi, lætus excidium audiam.
Ceu palma, iustus germinabit interim,
Aut cedrus in Libani iugo,
Quam non procellæ, non calor, non frigora
Honore nudant frondium,
Quæ planta firmis hæserit radicibus
In æde Domini aut atrijs.

Se flore amœno frondibúſque veſtiet:
Fluxique lapſu temporis
Aegræ ſenectæ damna nulla ſentiet,
Onerata largis fructibus,
Vt nota cunctis gentibus ſit æquitas
Domini potentis: qui meæ
Arx eſt ſalutis vna, qui nunquam malæ
Aſſinis eſt iniuriæ.

PSAL. XCIII. Dominus regnauit, decorem indutus eſt, &c.

Carm. gen. 11.

IAm Dominus rerum imperium ſuſcepit, amictus
Decore multo & dignitate: robore
Iam ſeſe accinxit: Dominus, qui mœnia mundi
Firmauit, vllo non mouenda ſæculo.
Cuius ab æterno ſolium eſt immobile regni,
Vt ipſe, nullas temporum metuens vices.
Flumina præcipites voluant cum murmure fluctus,
Et æquor vndis æſtuet minacibus,
Compeſcit Dominus grauidis turgentia nimbis
Flumina, minacis ſternit vndas æquoris.
Stat fixum & cunctis manet inuariabile ſæclis
Quodcunque Dominus ore ſancto protulit.
Quæq; ædem exornãt Domini ſacra myſtica, nulla
Obliuionis damna feræ ſentient.

PSAL. XCIIII. Deus vltionum Dominus, Deus

Deus vltionum liberè egit, &c.

Carm. gen. XIIII.

O Fraudis vltor, sceleris ô vindex Deus,
Ostende numen impios contra tuum.
O iuste iudex orbis expergiscere,
Meritísque pœnis reprime arrogantiam.
Quousque tandem, rector orbis optime,
Sese superbè iactitabunt impij?
Deuota sceleri factio in scelere suo
Plaudit, sibíque fabulis stultis placet:
Tuumque populum pedibus interim premunt,
Tuam proteruè hæreditatem proterunt,
Viduam trucidant aduenámque, & omnibus
Parente cassos obruunt molestijs:
Secúmque mussant, Hæc Deus non adspicit,
Nec fanda prorsus & nefanda intelligit.
Gens ergo bruta penitus ignorantia
Obsessa pectus somnolentum, discute
Animi veternum, & cogita tecum, Deus
Qui fecit aurem, surdus est? qui luminum
Formauit orbes, ipse nil videt? vagas
Sine lege gentes recta qui sequi docet,
Non is suorum puniet scelera, quibus
Oracla legum sacrosancta credidit?
Arcana nostri pectoris nouit Deus,
Consilia vana, spes inanes, turbidos
Aestus. Beatus ille demum quem parens

Erudit amore patrio, legis ſuæ
Cui ſcita monſtrat. rebus in duris aget
Securus æuum, dum paratur impio
Naſſa, in lacunam incogitantem quæ trahat.
Hæreditatem nec Dominus vnquam ſuam
Ope deſtitutam negliget, nec impijs
Prædæ relinquet. ſed tribunal iudicum
Ad æquitatis diriget normam ſuæ:
Vitámque ad illam dirigent boni ſuam.
Contra ſceleſtos quis mihi auxilium feret?
Mecum impiorum quis premet ſuperbiam?
Nam iam ſepulcri frigidus ſub frigido
Cumulo iacerem, niſi Dominus opem mihi
Præſens tuliſſet, & ſua clementia
Firmaſſet animum, & iam vacillantem gradum
Fulſiſſet. & me pænè ſubmerſum malis
Solatus eſſet, anxiæq; nubibus
Curæ remotis reddidiſſet gaudium.
Mecum loquebar, Quid ſceleſtis cum Deo
Commune? ſcelera legis vmbra qui ſua
Tegunt, bonorum fraudulenta qui in caput
Conſilia coeunt: factione innoxium
Premunt iniquíſque obruunt ſententijs.
At rector orbis me tuebitur, meæ
Cuſtos ſalutis, arx meæ fiduciæ,
Pro ſcelere prauis digna reddit præmia:
Suis & ipſos artibus peſſundabit

Rerum creator Dominus, ac noster Deus.

PSAL. XCV. Venite, exultemus Domino, iubilemus Deo, &c.

Carm. gen. II.

Eia alacres cuncti Domini celebremus honores:
Salute parta Domino agamus gratias.
Eia alacres rapiamus iter, mora segnis abesto:
Dominum canora personemus barbito.
Magnus enim Dominus Deus est: Rex magnus, & orbis
Longè vniuersis est deis potẽtior.
Ille manu fulcit vastæ penetralia terræ,
Et nube cincta montium fastigia.
Ille vagum fecitque, & factum temperat æquor,
Terramq́; salsis innatantem fluctibus.
Eia igitur genibus flexis manibúsque supinis,
Dominóque nostro supplicemus & patri.
Noster enim Deus est, nos grex illius: ab vno
Pendemus illo, spiritúmque ducimus:
Si modò non lentam verbis damus illius aurem,
Nec respuamus monita pertinaciter:
Nec, velut ad Meribam, me rixis, inquit, acerbis
Et arroganti prouocetis murmure.
Aut, Arabum veluti quondam per inhospita saxa,
Vires rebelli voce tentetis meas:
Quum proaui vestri me explorauere, meamq́;
Didicere factis plurimis potentiam.
Illa quater denis mihi natio restitit annis:

Dixique semper interim, Hæc gens desipit,
Et mea securas transmittit dicta per aures.
Ira ergo iusta in pertinaces concitus
Iuraui, Terræ gens hæc ingrata beatæ,
Promissa amicis commoda haud carpet meis

PSAL. XCVI. Cantate Domino Canticũ, &c

Carm. gen. x.

NOn vsitato pangite
Orbis parentem carmine,
Orbis coloni, incognitis
Abusque terræ finibus.
Cantate Dominum, laudibus
Nomen beatum tollite,
Et mente grata agnoscite
Vestræ salutis vindicem.
Sol qua recurrit, audiant
Gentes Dei potentiam,
Stupórque dulci gaudio
Perfusa oberret pectora,
Namque vnus est verè Deus,
Cunctísque maior laudibus,
Et dijs timendus ceteris
Quós horret error credulus.
Vesana gentes ceteræ
Pro dijs colunt ludibria:
Dominus potenti dextera
Cælum solúmque condidit.

Apparet illi dignitas,
Auctoritas, potentia:
Eiúsque templa siderum
Fulgore lucent gloriæ.
Tribuite Domino gentium
Terras colentum sæcula,
Tribuite regi cælitum
Et robur & potentiam.
Tribuite magnitudinem
Tanto decoram numini:
Augusta templi ad atria
Adferte prompti munera.
Adeste, pompam adducite.
Et supplices procumbite:
Omnésque rerum termini
Deum tremant, & diligant.
Narrate cunctis gentibus
Regnare Dominum, qui ligat
Orbem catena immobili, &
Aequis gubernat legibus.
Lætetur, æther gestiat
Tellus, fretum præ gaudio
Exultet, & quicquid freti
Salsas lacunas incolit.
Campi virescant auij,
Se culta fruge vestiant,
Arrideantque floribus

Siluæ, & grauentur fructibus.
Natura rerum gestiens,
Cunctos per artus sentiat
Dei sui præsentiam,
Et prompta iussis pareat.
Ius nanque veniet dicere,
A vi suos vt asserat,
Mundúmque iustis legibus
Et veritate temperet.

PSAL. XCVII. Dominus regnauit, &c.
Carm. gen. II.

IPse sui Dominus regni moderatur habenas:
Lætare tellus continens, & insulæ,
Quas vagus Oceanus refluis complectitur vndis,
Cuicunque cæli subiacetis cardini.
Hunc circum vmbriferæ nubis prætexit amictus,
Palléns que multa fusca nox caligine.
Apparent famulæ iuxtà, firmántque tribunal
Seueritásque dura, mitísque æquitas.
Ante volans seuùm rutilantes fulminis ignes.
Hostésque flammis obruunt sequacibus
Fulguribúsque micat latè flagrantibus æther:
Attonita tellus intremiscit: montium
Saxa fluunt, rapido ceu cera liquescit ab igne,
A sempiterni pauida vultu numinis.
Terra sui à vultu Domini tremefacta liquescit:
Et æquitatem templa cæli prædicant.

Et

Et quicunque habitant terras vbicunque remotas
Nouere numen & Dei præsentiam.
Illis ora pudor turpis confundat, inanes
Quicunque mentis stipites pro dijs colunt:
Dúmque sacris placant picti ludibria trunci,
Se gloriantur impio in scelere pios.
Quicquid vbique Dei sub nomine credulus error
Honorat, vnum adoret, vnum diligat.
Læta Sion tenebras errorum cernet abactas:
Iudæa dulci delibuta gaudio,
Sacrilega adspiciet vani sacraria ritus
Euersa, pœnas luere meritas impios.
Nam procul astriferi trans ignea mœnia mundi
Tu fræna rerum iustus arbiter tenes.
Téque deos infra longè premis altior omnes,
Tuíque obumbras numinis fastigio.
Ergo Deum quicunque pio complectere amore,
A scelere mentem contine puram & manum.
Nam Domino cordi est pietas, vitàmque bonorum
A vi tuetur impiæ tyrannidis.
Et lætum offundit lumen cultoribus æqui,
Et pura sceleris corda recreat gaudio.
Vos quibus est cordi reuerentia iuris & æqui,
Gaudete, Domini spe fauoris ac opis
Securi: gratóque Deum super æthera cantu
Sanctúmque nomen eius vsque tollite.

PSAL. XCVIII. Cantate Domino cant, &c

Carm. gen. x.

NOn vsitato carmine
Rerum parentem pangite,
Virtute qui victoriam
Non vsitata retulit.
Sua ipse solus dextera,
Externæ opis nil indigus,
Nos liberando, posteris
Miranda gessit sæculis.
Sensere gentes impiæ
Bello Dei potentiam:
Pœnas luendo, iudicem
Sensere iustum & vindicem.
Promissa soluit optima
Fide Isaci nepotibus,
Partæ salutis testibus,
Totius orbis incolis.
Huic ergo læti psallite
Totius orbis incolæ:
Hunc ferte in astra laudibus,
Lætis tubæ & clangoribus.
Laudate Dominum barbito,
Neruisque carmen iungite:
Lenisque tibiæ modis
Adsit sonora buccina.
Testetur æquor gaudium,
Et quicquid æquor occulit:

Orbísque terræ gestiat,
Et quicquid orbis educat.
Exultet vnda fluminum,
Leni susurrans murmure:
Montésque læti plausibus
Deum venire gaudeant.
En ipse Dominus aduenit,
Cunctis vt orbis incolis
Det æqua iustus præmia,
Et facta plectat impia.

PSAL. XCIX. Dominus regnauit, irasc, &c.

Carm. gen. XIII.

IAm regnum Dominus, spirituum pijs
Qui dat iura choris, suscipit: impijs
Horror terrificet pectora gentibus:
Tellurem quatiat tremor.
Nec tantùm Solimæ vim Dominus sui
Fecit conspicuam numinis, & suæ
Maiestatis opes cernere finibus
Terrarum dedit vltimis.
Ergo te meritis tollat honoribus,
Augustum celebret gens hominum tuum
Nomen, qui salubri temperie modum
Sceptris constituas tuis.
Selectæ soboli qui populi tui
Ius nullis dederis mobile sæculis:
Frænas iustitiæ qui moderamine

Aequali genus Isaci.
Sublimem Dominum laudibus & Deum
Solus qui liquido regnat in æthere
Ferte, & scamna pedum (sanctus enim Deus
Est noster) veneramini
Huic Moses & Aron & Samuel bonus
Docti legitimis tingere victimis
Aras, consilium quum peterent, data
Sæpe oracla petentibus.
De pila tereti nubis eis dabat
Responsa ambiguis sollicito metu,
Legum quod monitus pactáque fœdera
Seruassent stabili fide.
Aurem supplicibus tu facilem dabas,
O rerum genitor maxime & optime,
Indulgénsque bonis, & scelerum simul
Vindex, durus in impios.
Sublimem Dominum tollite laudibus,
Solus qui liquido regnat in æthere: &
Montem quo colitur (sanctus enim Deus
Est noster) veneramini.

PSAL. C. Iubilate Deo omnis terra, &c.

Carm. gen. XXIII.

ORbis omnes incolæ
A sole eoo ad hesperum
Iubilate, & optimo
Rerum parenti plaudite

Mente

Mente læta, & ritibus
Seruite puris numini.
Gestientes gaudio
Adite sancta limina.
Ille noster est Deus,
Noster parens & conditor.
Non enim nos finximus
Ipsi, sed illius sumus,
Qui leui de puluere
Alit creatos & regit.
Ad fores ergo illius
Adite læti, gratias
Agite : festis laudibus
Benignitatem pangite.
Prædicate ceteris
Nomen beatum gentibus:
Nam benignitas Dei,
Et in suos clementia,
Clausa nullo est termino.
Et firma stat pactis fides
Posterorum posteris
In sempiterna sæcula.

PSAL. CI. Misericordiam & iudicium. &c.

Carm. gen. v.

TE salus rerum cano, qui precanti
Lenis irarum es, facilisque flecti,
Impiorum idem tetricus rebelles

Frangere faſtus.
Huc meæ vires vigilant, labores
Huc ferent omnes, opis in tuæ ſpem
Semper vt caſtis domus inſtitutis
Culta niteſcat.
Si ſalutarem mihi tu ſerenus
Porrigis dextram, tibi corde puro
Seruiam, fraudum, ſceleriſque pura
Seruiet aula.
Nec mihi exemplum ſtatuam ſequendum,
Litibus ſiquis miſeros iniquis
Vexet, aut cauſam tenuis clientis
Prodidit hoſti.
Sponte qui prauis ſtudijs inhæret
Sit procul: ſæui ſceleris miniſter
Candidos nunquam mihi cenſeatur
Inter amicos.
Quiſquis incautum lacerat ſodalem,
Clàm venenato iaculatus ictu,
Perſequar, plectam, penitúſque ab ima
Stirpe reuellam.
Nec meæ menſæ dapibus fruetur
Mentis elatæ tumor, arrogánſque
Vultus, & cunctos veluti minores
Lumine ſpernens.
Veritas ſimplex quibus eſt amori,
Hos amo, amplector, video libenter:

His mihi feros socijs senectus
Impleat annos.
Integer vitæ mihi sit minister:
Tecta non intret mea fraudulentus:
Nemo mecum intra mea commoretur
Limina mendax.
Impios longè (mora nulla) terræ
Finibus pellam: procul omne monstrum
Ciuitas sancta vt Domini releget
Flagitiorum.

PSAL. CII. Domine exaudi orationem

Carm. gen. XIII.

EXaudi genitor sancte meas preces,
Clamorísque sonum percipe lugubris:
Neu vultum misero subtrahe, cladibus
Omni ex parte prementibus.
Aures supplicijs nunc adhibe meis:
Da votis facilem te, pater optime,
Et presso celerem porrige dexteram,
Et præsente ope subleua.
Ceu fumi nebulæ tempora transuolant,
Vt lentis coquitur torris ab ignibus,
Paulatim tacitus sic dolor aridis
Humorem ebibit artubus.
Dum luctu crucio me dapis immemor,
Vt secta è viridi gramina cespite
Arescunt nimio torrida sole, cor

Exsuccum mihi tabuit.
Crebrò sic remeans spiritus ilia
Tendit, sic gemitus pectora concutit
Mœstus continuò, tabida vti cutis
Iam vix hæreat ossibus.
Vt saltus habitans cuculus auios,
Aut tectis latians noctua dirutis,
Aut turtur viduus, solus, inops, dies
Et noctes vigiles gemo.
Dum ceu ludibrium rideor improbis,
Irrisúmque petunt fraude nefaria,
Nec panis cinere est gratior arido, &
Potum tempero fletibus.
Istis ira malis me cumulat tua.
Qui me sustuleras ex humili loco,
Sublimi grauius rursus vt è gradu
Tractum præcipitem dares.
Vt sero in tenebras vmbra crepusculo
Vanescit, celeres deproperant dies
In mortem, veluti sub medio die
Fœnum, corpus inaruit.
At te perpetuis sæcula sæculis
Nectentem, volucris non fuga temporis
Carpit, nec memorem nominis obruet
Famam posteritas tui.
Tandem surge pater, tecta Sionia
Iam lenis placido respice lumine.

Iam

Iam pleno redeunt tempora circulo,
Promissúmque ferunt diem.
Iam serui lapides respiciunt tui
Disiectos faciles, sparsaq́; rudera,
Incultique soli iam miserabilem
Versa mente dolent vicem.
Vt vertat populos terror in exteros,
Vt nomen Domini sit celebre omnibus
Et numen, trifidum qua colitur solum,
Formidabile regibus:
Versam restituet quum Solimam, suæ
Maiestatis opes quum dabit adspici:
Lugentum miseris quum querimonijs
Flectet se, & prece supplice.
Scribentur tabulis ista fidelibus,
Seris vt Domini nota nepotibus
Sit laus, nec senium prodita posteris
Norit gloria sæculis.
De sanctis adytis ætheriæ domus,
Templi sepositis de penetralibus,
Cælestis Dominum non piguit soli
Curas respicere ad leues.
Nexorum vt gemitus audiat, & neci
Addictos tetrica compede liberet:
Laudes vt Solymæ templa Deo sonent,
Et nomen recinat Sion
In cœtu celebri. Tum procul vltimis

Terrarum populi finibus exciti
Illuc ſacra ferent, & Domino dabunt
Reges munera ſupplices.
Quanuis in medio curriculo meum
Robur comminuit, deſtituit manum,
Atque æui ſpacijs tempora lubrici
Contraxit breuioribus:
Clamabo tamen, ô mi Deus vnice
In vitæ medio ne ſtadio breuem
Curſum ſiſte rotæ: quantulum ad vltimam
Iam metam ſupereſt mihi?
Te nunquam breuibus clauſa recurſibus
Aſtrorum, ſenio conficiet dies.
Tu terræ ſtabilis mole, volucribus
Tu cæli prior ignibus.
Illis interitus ſtant ſua tempora:
Tu nullo interitum tempore ſenties.
Annorum ſeries cetera deterit,
Vt veſtis teritur vetus,
Vt detrita nouis pallia veſtibus
Permutat locuples: ſic abit & redit
Et mutat facies imperio tuo
Mundi dædala machina.
At tu, qui fueras, ſemper es atque eris:
In teipſóque habitas: nec varias vices
Decurſo patiens tempore, permanes
Metæ ſæcula neſcia,

Sed serui soboles, & sobolis tui
Serui posteritas per seriem tuis
Tecum perpetuis æmula sæculis,
Aeui tempora transigent.

PSAL. CIII. Benedic anima mea Domino.

Carm. gen. V.

SIt parens rerum mihi carmen: illum
Vox canat, sensus petat, & remotis
Quisquis est fibris vigor, & sacratum
Nomen honoret.
Mens Deo laudes cane, redde grates
Mens Deo: nullis benefacta sæclis
Excidant, & quæ tribuit benigna
Munera dextra.
Qui scelus tollit maculosum, & ægros
Sanat angores, animóque vires
Reddit, & vitæ properante fato
Prorogat annos.
Qui manu larga tibi plura donat
Ore quàm poscas, animo vel optes:
Seruat ac in morem aquilæ, virentem
Flore iuuentam.
Integer iudex, scelerúmque vindex,
Tradidit sancto sua iura Mosi:
Isaci prolem docuit piarum
Dogmata legum.
Lenis & blandus, dare dona largus,

Tardus irasci: neque sempiternæ
Sæuit offensæ memor, aut perennes
Ardet in iras.
Nec modus pœnæ numerúsve nostris
Aequus est culpis: bonitas redundat
Latiùs, terræ plaga quàm remoto
Distat olympo.
Tam procul nostri maculas remouit
Criminis, quàm se procul à cubili
Gaditano sol oriens eois
Exerit vndis.
Qualis in natos placidi parentis
Lenitas, talis Domini benigni est,
Quisquis, illius pietate vera
Nomen adorat.
Tu sinus mentis penitus repostos,
Tu pater nosti penetrale cordis:
Quippe nos terræ memor è rubenti
Puluere factos.
Herba ceu, lactens pueri venustas,
Prodit, occultóque adolescit æuo,
Donec vt fœnum cadat arefactum
Falce senectæ.
Instar aut floris Tyrio comantis
Murice, vt vultu modicé sereno
Risit, afflatu tepidi repente
Concidit austri

Sed

Sed Dei æterna bonitate in æuum
Tutus æternum, remanet piorum
Cætus, & longa ſerie propago
Sera nepotum:
Si nec æternas violabit icti
Fœderis leges, memorique iuſſa
Mente ſeruarit, referátque vita
Puriter acta.
Ille flammantis ſuper alta cæli
Culmina immotum ſolium locauit,
Et ſuo nutu facilè vniuerſum
Temperat orbem.
Angeli iuſſis Domini miniſtri,
Sub iugum ius eſt quibus & poteſtas
Cuncta cogendi, Domino Deóque
Pangite laudes.
Quíque caſtrorum comites meretis
Sub ducis tanti imperio, audientes
Sedulò dictis, Domino Deóque
Pangite laudes.
Quæq; per vaſtos vbicunque fines
Imperî pollens opifex creauit,
Plaudite, auctori Domino Deóque
Pangite Laudes.
Mens Deo grates cane : redde grates
Mens Deo: hunc ſenſus petat, & remotis
Quiſquis eſt fibris vigor, & beatum

Nomen honoret.

PSAL.CIIII.Benedic amima mea Domino

Carm. gen. I.

TE rerũ Deus alme canã Dominumq́; patrẽq́;
Magne parẽs sancta quàm maiestate verẽdus
Aetheris æternas rector moliris habenas.
Te decor, auratis ambit te gloria pennis,
Et circunfusum vestit pro tegmine lumen.
Tu tibi pro velo nitidi tentoria cæli
Et liquidas curuo suspendis fornice lymphas:
Et leuibus ventorum alis per inania vectus,
Frænas ceu celeres volitantia nubila currus.
Apparent accinctæ auræ flammæq́; ministræ,
Vt iussa accipiant. Stat nullo mobilis æuo
Terra, super solidæ nitens fundamina molis,
Pollenti stabilita manu. terra obruta quondam
Fluctibus, vt fuso super ardua culmina velo:
Sed simul increpuit tua vox, tonitrúque tremendo
Insonuere auræ, paulatim ascendere montes
Cernere erat, sensimq́; cauas subsidere valles,
Inq́; cauas valles trepidas decurrere lymphas.
Néve iterum immissa tellus stagnaret ab vnda,
Limitibus compressa suis resonantia plangit
Littora, præscriptas metuens transcendere metas.
Tum liquidi fontes imis de collibus augent
Flumina per virides vndas voluentia campos,
Vnde sitim sedent pecudes, quæ pingua tondent
Pascua,

Pascua, quique feris onager saxa inuia siluis
Incolit: hic leuibus quæ tranant aëra pennis,
Per virides passim ramos sua tecta volucres
Concelebrant, mulcéntque vagis loca sola querelis.
Tu pater aërios montes campósque iacentes
Nectare cælesti saturas, fœcundáque rerum
Semina vitales in luminis elicis oras:
Vnde pecus carpat viridis noua pabula fœni:
Vnde olus humanos geniale assurgat in vsus:
Quæq; nouent fessas cerealia munera vires:
Quæq; hilarent mentes iucundi pocula vini,
Quiq; hilaret vultus succus viridantis oliui.
Nec minus arboribus succi genitabilis humor
Sufficitur. cedro Libanum frondente coronas,
Alitibus nidos. abies tibi consita surgit,
Nutrit vbi implumes peregrina ciconia fœtus.
Tu timidis montes damis: caua saxa dedisti,
Tutus vt abstrusis habitaret echinus in antris.
Tu lunæ incertos vultus per tempora certa
Circumagis: puróque accensum lumine solem
Ducis ad occiduas constanti tramite metas:
Inde superfusis cuncta inuoluentibus vmbris,
Per tacitas spargis nocturna silentia terras.
Tum fera prorepit latebris, siluísque relictis
Prædator vacuis errare leunculus aruis
Audet, & è cælo mugitu pabula rauco
Te patrem exposcit: dein rursus sole renato

Abditur occultis prædatrix turba cauernis:
Inq́ vicem ſubeunt hominúmque boumq́ labores,
Donec ſera rubens accendat lumina veſper.
Sic pater in cunctos dedis te commodus vſus.
Nec tantùm tellus genitor, tua munera ſentit,
Tam varijs fœcunda bonis: ſed & æquora ponti
Fluctibus immenſas circumplectentia terras,
Tam laxo ſpacioſa ſinu: tot millia gentis
Squamigeræ tremula per ſtagna liquentia cauda
Exultant: tot monſtra ingentia & horrida viſu
Veliferas circum nant puppes: grandia cete
Effingunt molles vitreo ſub marmore luſus.
Atque adeò quæ terra aruis, quæ fluctibus æquor
Educat, à te vno pendent, pater optime, téque
Quæque ſuo proprium poſcunt in tempore victum.
Te magnam pandente manum, ſaturantur abundè
Omnia: te rurſus vultum condente fatiſcunt.
Te tollente animam ſubitò exanimata recurrunt
In cinerem: inſpirante animam te denuò, ſurgit
Illico fæcundæ ſobolis generoſa propago,
Et deſolatas gens incolit aurea terras.
Sic eat: ô nullo regnet cum fine per æuum
Maieſtas diuina: ſuúmque in ſæcula lætus
Seruet opus Deus, ille Deus, quo territa tellus
Concutiente tremit, montes tangente vaporant,
Fumifera trepidum nebula teſtante pauorem.
Hunc ego, dum viuam, dum ſpiritus hos reget artus,

Vſque

Vsque colam: tantùm ille meas facilisq; bonúsque
Accipiat voces: nempe illo oblector in vno.
At verò impietas planè extirpetur ab ima
Radice, & scelerum stirps nulla repullulet: ac nos
Te rerum Deus alme patrē Dominúmq; canemus.

PSAL. CV. Cōfitemini Domino, & inuo. &c.

Carm. gen. XXVI.

CAnite Dominū, & inuocate nomē eius: exteris
Facta gentibus per orbem prædicate illustria.
Ille sermo, carmen ille, & illius miracula,
Nomen eius, numen eius vna nobis gloria.
Hunc amantū & hunc petentū palpitet cor gaudio.
Robur eius, pignus eius sacrosanctum roboris
Petite: vultum eius beatum continenter quærite.
Subeat animum quanta nostris edidit maioribus
Signa, quæ portenta: legum scita quæ reliquerit.
Vos Abrami, vos Iacobi posteri, serui Dei
Separati, sorte lecta natio, vos alloquor.
Ille rerum rector vnus, orbis vnus arbiter,
Pacta nostris firma seruat facta cum maioribus.
Verba meminit: mille sancta in sęcla nectit fœdera,
Icta primitùs cum Abramo, deinde iurata Isaco:
Isaci sancita nato, lege non mutabili:
Posterísque sempiterno roborata vinculo:
Quum tibi Chananæa (dixit) arua sorte diuidam,
Turba numero parua quamuis aduena illic degeret.
Aucta nondum stirpe longis temporum decursibus.

Regnà quanquã & nationes exul errans veniret;
Eam tamen Dei benigna fouit indulgentia:
Vimq; duram præpotenti dextra ab illis arcuit:
Et minis reges potentes tetricis compescuit.
Ne mihi (inquit) cõsecratos, ne mihi vnctos tãgite:
A meis, moneo prophetis abstinete iniuriam,
Quum famẽ voracẽ in orbẽ contumacẽ induceret,
Gentibúsque alimenta latè noxijs subduceret,
Præuium misit ministrum Nili ad arua fertilis.
Filium pulchræ Rachelis magno turpis vendidit.
Carceris latuit tenebris, crura vinctus compede,
Somnij donec soluti nota regi veritas,
Crura ferro liberauit, soluit animum crimine:
Et noua sortis benignæ iam vicissitudine,
Regiorum seruulorum seruus antè ignobilis
Fræna rerum tractat vnus: nuper è custodia
Missus, aulæ purpuratos nunc coërcet vinculis:
Et senum iuuenis seueræ præsidet prudentiæ.
Isaci tandem propago culta linquens patria,
Pinguis ad fluenta Nili castra fixit aduena.
Ac Deo fouente, læta stirpe sic refloruit,
Viribus breui vt præiret inquilinus incolas.
Tum Phari rector superbe mẽte versa Abramidas
Fraude molitus nefanda stirpitus reuellere:
Circulo donec voluto destinati temporis,
Legifer cum fratre Moses missus est diuinitus;
Ac Pharon Pharique regem terruit miraculis.

Ergo

Ergo natura, imperantis non rebellis iussibus,
Vestijt polum tenebris, & solum caligine
Condidit, ceu nocte cæca sole iusso cedere:
Vnda decolor cruoris tabe riuos polluit,
Squameę strage gentis inquinauit littora.
Terra felix antè frugum, more nunc præpostero,
Turpibus fœcunda ranis squalet ipsa regia
Fœta ranis, ipsa regum fœta sunt cubilia.
Fusa deinde nube densa musca Memphin occulit:
Et pediculorum vbique fœda erant examina.
Instar imbrium ruebat mista flamma grandini,
Arbores nudans comantes fronde, flore, fructibus.
Quod reliquit atra grando, mox locusta perdidit:
Bruchus abstulit, locustas quod voraces fugerat.
Tot malis subinde sæuis icta Nili regia,
Cum ferox non mitigaret contumaces Spiritus,
Dira populum mox in ipsum versa pœna sæuijt.
Prima pignorum repentè per penates omnium
Occidere: cuncta planctu, cuncta fletu personant.
Rege tandem pertinace cladibus perterrito,
Sancta Memphin gens reliquit, iam tyrãno libera,
Diues auro argenteísque barbarorum poculis.
Nec tot inter millia vllum languor attentauerat.
Ergo Nili iam pauore liberata regia,
Voce, vultu, plausibúsque præferebat gaudium,
At parens memor benignus gentis electæ sibi,
Per siticulosæ arenæ vastitatem imperuiam

Castra nubis texit umbra, luce: noctem luridam
Ignium latè corusco temperauit lumine.
Arua, victum cum rog rent, texit imber alitum:
Panis impluit per auras more densæ grandinis:
Petra iussa fudit vndas: déque rupis viscere
Antè sicca solitudo flumen hausit. Scilicet
Fœderis parens benignus immemor nunquam sui,
Quod sibi caro cum Abramo sempiternum fecerat.
Sic parentum stirps piorum, tuta ductu numinis,
Arua liquit fraudulenta perfidi Pelusij:
Occupatis efferarum nationum sedibus
Tradidit Deus labores impiorum eis carpere:
Sanctiones vt tenerent sacrosancti fœderis;
Et piarum ad iussa legum facta cuncta fingerent.
Laus, honor, decúsque Regi sempiterno cælitum.

PSAL. CVI. Confitemini Domino quoniã

Carm. Gen. XIIII.

Laudate Regem cælitum, Regem bonum,
Suísque nullo non benignum tempore.
Quis facta verbis æquet? eloquentia
Quis assequetur illius potentiam?
O ter beatos æqui amantes, & tuæ
Præscripta legis qui tuentur iugiter!
Memento nostri facilis & fauens, tuum
Respicere populum qua soles clementia:
Et me reuise lenis ac salutifer.
Vt separati tibi bonis populi fruar,

Carpamq́; lætus quo fruuntur gaudio,
Hæreditatìque comes applaudam tuæ.
Scelesta proles cum scelestis patribus
In te rebelles multa iniqua fecimus:
Abominanda, dira perpetrauimus.
Nam nec tyranni Aegiptij ex ergastulo
Nostri parentes liberi per te, tua
Ostenta grauiter ponderarunt, nec tuæ
Meminere gratis mentibus clementiæ:
Sed propter vndas æquoris rubri, duces
Aduersus animis turba contumacibus
Obmurmurauit. At parens malis bonus
Pœnas remittis, vt tuam clementiam
Agnoscat orbis, & tremat potentiam.
Nam comminanti cessit vnda fluctuum:
Suspensa moles hinc & inde per sali
Tranquilli arenas aridam dedit viam,
Ceu solida campis figerent vestigia:
Donec tyranno liberati & hostium
Crudelitate, tuta tuti littora
Tenuere. at hostes vorticoso gurgite
Absorpsit vnda, cladis vt nec nuntius
Superesset, Illic tum salutis compotes
Fidémque verbis præbuere, & cantibus
cecinere festis numinis potentiam.
Metu repulso, protinus lasciuia
Animos rebelles perculit: nec amplius

Meminere ſigna nec pericla priſtina:
Repentè praua perciti libidine
Arſere, verbis & Deum procacibus
Iræ impulerunt fræna iuſta ſoluere:
Ac flagitatos impiè dedit cibos,
Iuſtiſque pœnis impios coërcuit.
Nec pœna mentes nec benignitas feras
Mollire potuit, quin procaciter ducem
Duciſque fratrem peteret æmulatio,
Et freta ſtudijs ſemper ambitio malis.
Sed factioſos terra vaſto condidit
Sinu dehiſcens, flammeique gurgitis
Torrens vorago deuorauit impios.
Nec noxiorum monita tot pœnis modum
Gens praua ſceleri fecit. Horeb in iugo
(Proh facinus!) ante imaginem bouis dei
Imago ſeſe ſtrauit, & fronde ſaturi
Simulacra tauri coluit inſtar numinis,
Partæ ſalutis nuper ingrata, immemor
Miraculorum in vrbibus Niloticis,
Et fluctu eodem ſoſpites ſe, ſubrutos
Hoſtes ſuperbis verticoſis æſtibus.
Ergo ſceleſtos ira iuſta perdere
Ibat furenti ni Deo carum caput
Pro gente Moſes obtuliſſet, & prece
Frænaſſet iras. Nec tamen turbæ furor
Illic quieuit. expetitum tam diu

Vber feracis spreuit agri: nec fidem
Mosi docenti, pollicenti nec Deo
Habuit: tumultus castra complens respuit
Imperia: donec ille munificus parens,
Delere promptus inter inuia montium
Toties rebelles, extulit dextram. & genus
Per nationes impias disperdere
Iam destinarat: ante sculpta numina
Iterum proterui procidere, & mortuis
Dijs thura, lectásque immolarunt hostias:
Deum sceleribus prouocauerunt nouis,
Irámque rursum exasperarunt vindicem:
Iusta incitatus donec ira Phineas
Ferro scelestam punijt licentiam,
Et sæuientem dexteram compescuit
Domini, sibique peperit æternum decus,
Quod nulla sileant posterorum sæcula.
Nec contumaces supplicia tot spiritus
Coërcuerunt, Meribæ ad vndas quin Dei
Rursus furorem accenderent: nec publico
Moses furore liber etiam incredula
Oratione vertit iram numinis
In se. Potiti deinde pactis finibus,
Nec impiarum semen omne gentium
Disperdiderunt funditus, nec iussibus
Rectè monentis paruerunt numinis:
Sed se profanis miscuere gentibus,

Didicere ritus, ſeruiere ludicris
Dijs: ac eorum mancipati cultibus,
Tenuere puras à ſcelere nullo manus.
Quippe immolarunt filios ac filias
Ad dæmonum aras: & ſuæ propaginis
Tinxere ſculptos ſanguine innocuo deos,
Terrámque ſanctam polluerunt cædibus.
In ſcelera proni abominanda, dum ſuæ
Manus adorant opera, patrium Deum
Iuſtas ad iras prouocauerunt, vt ſuam
Hæreditatem abominatus impijs
In ſeruitutem manciparet hoſtibus:
Quorum ſeuero penè contriti iugo,
Poſuere ſæuam ſpiritus ferociam.
Ac liberati ſæpe Domino vindice,
Rurſus rebelles ſpiritus in vindicem
Sumpſere: rurſus ob ſcelera pœnas ſua
Dedere. mitis nec Dei bonitas tamen
In rebus arctis innocentium à prece
Auertit aurem: fœderis memor ſui
Pœnas remiſit lenis & placabilis.
Quin & ſuperba corda gentis barbaræ,
Cui ſeruiebant diruta iam patria,
Leniuit: animos omnium vt perſtringeret
Imago ſortis flebilis vel hoſtibus.
Tu nos tuere Domine noſter & Deus,
Et è profanis gentibus recollige:

Vt

Vt te canamus, nomen vt sanctum tuum
Celebremus vnum: populus omnis vt simul
Dicat, Deo quem posteri Abrami colunt,
Sit laus, honórque in sæculorum sæcula.
Amen, amen.

GEORGII BVCHANANI PARAPHRASIS IN QVINTVM LIBRVM PSALMORVM.

PS. CVII. Cõfitemini Domino, quoniã.&c.

Carm. Gen. I.

CAntemus Dominũq; bonũ facilẽq; parentem,
Cuius habet nullas larga indulgentia metas.
Hunc grato simul ore canant quos dira tyrannis
Quum premeret, sæuo incolumes ex hoste recepit,
Et iuga captiuo excussit seruilia collo.
Pérque feras gentes sparsos, quâ surgit ab vndis,
Et quà diuersas abiens se condit in vndas
Phœbus, ab arctoæ campis glacialibus vrsæ
Collegit, tepidóque domum reuocauit ab austro.
Per steriles saltus & inhospita saxa vagantes,
Qua nulla ad cultas ducunt vestigia terras,
Fracti animos mœrore, inopes vndæq; cibique,
Auxilium miseris implorauêre querelis:
Audijt orantes, & opis miseratus egenos,

Omnibus exoluit mœrentia pectora curis,
Monstrauítque viam cultas quæ ferret ad vrbes.
Ergo canāt Dominumq; bonū, facilemq; parentem,
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris:
Quippe sitim victúque famem compescuit ægram,
Reddidit & membris vires animóque vigorem.
Quique Dei monitis ingrata mente relictis,
Carceris in tenebris & cæca nocte iacebant
Quū tremerent gelidæ exanimes formidine mortis,
Afflictique malis humiles fractique iacerent,
Auxilium miseris implorauere querelis:
Audijt orantes, & opis miseratus egenos,
Omnibus exoluit mœrentia pectora curis.
Vincla manu valida rupit, mortísque timorem
Reppulit & tetris pauidos eduxit ab vmbris.
Ergo canāt Dominumq; bonū, facilemq; parentem,
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris,
Limináque & portæ qui claustra refregit ahenæ.
Delicijs animi vires quum stulta libido
Affligit, corpúsque graui languore solutum
Sultitiæ pendit pœnas, & morte propinqua
Reijciunt omnem fastidia marcida victum,
Auxilium miseris qui implorauere querelis,
Adspicit orantes, & opis miseratus egenos,
Omnibus exoluit mœrentia pectora curis.
Ereptísque suo læthi de limine verbo,
Restituit lætúmque nouat per membra vigorem.

Ergo

Ergo canant Dominũq; bonũ facilémque parẽtem,
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris:
Et meritis cumulent memores altaria donis,
Et grata acceptam testentur voce salutem,
Qui mare fluctisonũ sulcat, curuisq; carinis
Admouet æternas vaga per commercia gentes,
Non ignota illi diuina potentia, nec quæ
Monstrat in immenso miracula sæpe profundo:
Quum iubet, irrumpunt venti stridente procella,
Et mare nunc spumis canentibus astra lacessit,
Et nunc tartarei subsidit ad ima barathri.
Pallent ora, metus trepidantia pectora pulsat,
Et velut oppressis vino vestigia nutant:
Callida nec cani iuuat ars aut cura magistri:
At Dominum vt mœstis implorauere querelis:
Exaudit trepidos, & opis miseratur egenos.
Iam venti ponunt, stratáque æqualiter vnda,
Arrident taciti tranquilla silentia ponti.
Iam posita læti gaudent formidine nautæ,
Cum laceræ optatum portum tetigere carinæ.
Ergo canãt Dominúmq; bonum, facilemq; parentẽ,
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris.
Hunc populi cœtus laudẽt, sanctique senatus
Concilium super astra ferat, qui flumina siccat,
Et riguos passim riuis bullantibus agros,
Fontibus occlusis sitienti damnat arena:
Et fœcunda, sui facta ob scelerata coloni

Arma iubet salsis subitò sterilescere glebis.
At contrá in sterili campo malè pinguis arenæ
Stare lacus, pinguésque facit stagnare paludes:
Et fluuijs siccos riuisque fugacibus agros
Irrigat, atque inopi transmittit habere colono:
Quique nouas sanctis moderetur legibus vrbes,
Et scrobibus credat vites, & semina sulco,
Vnde legat dulces maturo in tempore fructus,
Quos pater omnipotens alit, & prouentibus auget
Assiduis pecorum fœtus. Vbi nescia rursus
Commoda fortunæ modicè mens ferre secundæ,
Fræna dedit vitijs, retrahit sua munera iustus
Arbiter: indomitos animos & corda superba
Cladibus affligit: sæuis punire tyrannis
Tradit, & ignauo petulans sub principe vulgus
Contemptum, populis prædā iubet esse propinquis.
Pérque inopes victus terras traducit, vbi antè
Nulla hominum tritam monstrant vestigia callem.
Auertit mala pauperibúsque, animíque modestis,
Atque hilares multa fœcundat prole penates.
Hęc spectant gaudéntque boni: malè cōscia mussat
Turba metu. Ast animi quibus est solertia, cura
Assidua voluunt, memoríque hæc mente recōdunt,
Luceat vt cunctis Domini clementia terris.

PSAL. CVIII. Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum, &c.

Carm. Gen. II.

Mens

Mens inuicta malis, animi vigor integer, orbis
Te voce, rector, te celebrabit lyra:
Eia age, depositis mens expergiscere curis:
Et tu canora barbitos cum nablijs.
Ocyus auroræ quàm lucifer excitet ignes,
Aurora cantus quàm volucrum exuscitet,
Te pater alme canam: populos tua facta per omnes,
Quacunque tellus panditur, vates feram.
Nam tua siderei bonitas fastigia cæli,
Fidésque tractus nubium superuolat.
O Deus augustum nitido caput exere cælo:
Ostende terris gloriæ iubar tuæ.
Eripiásque tuos gelidi formidine lethi
Præsens, & opifer inuocantes audias.
Audijt ex adytóque Deus flammantis olympi,
Vocem rependit gaudij prænunciam.
En tibi frugiferos Sichimæ despertiar agros:
Vallem Sucothi metiar decempeda,
Nónne mihi parent Iacobi pignora, quisquis
Vel pecore tondet arua, vel vomere secat?
Oppida sub pedibus Syriæ calcabo superbæ,
Moabum, Idumen, & Palestinas domos.
Quis mihi pandet iter munitas ductor ad arces?
Muros Idumes diuitis quis diruet?
Quis? nisi tu nostræ gentis Deus vnice tutor?
Qui nos premendos hostibus reliqueras,
Offensus vitijs prauis: nec in arma ruentes.

Nostras præibas dux, vt antè exercitus.
Nunc pater auxilium rebus bonus adfer in arctis.
Humana fallax credulos spes decipit:
Te duce, victrici decorati tempora lauro,
Pedibus prememus hostis arrogantiam.

PSAL. CIX. Deus laudẽ meam ne tacueris.

Carm. gen. II.

NE sileas, ne dissimula mea gloria, néue
Sine veritatem supprimi mendacio.
Me scelerati oris fraus, & crudele venenum,
Proterua fictis lingua me premit dolis.
In me odia occultis acuunt sermonibus iras
Vt immerenti fabricent molestiam.
Qui mihi dedebant fidum solamen amici,
Probra ingerebant clanculum & conuitia.
Ast ego, secretæ tibi qui penetralia mentis
Cernis, dolente corde fundebam preces.
Omnibus officijs culti mihi damna rependunt
Remunerantur odio amorem simplicem.
Tu pater hunc sæuo vexandum trade tyranno:
Vastator illi ad dexteram astet Angelus.
Iudicis astiterit quum sordidus ante tribunal,
Damnatus aspris exeat sententijs.
Quum volet iratos animos inflectere fando,
Oratione iudices exasperet.
Ante diem fato pereat præreptus acerbo:
Locúmque vacuum dominus occupet nouus.

Orba

Orba fleat soboles: vidua gemat vxor in aula:
Eiecta proles patrio exultet solo:
Instabilis, mendica, vagis erroribus orbem
Lustret: quietum reperiat nusquam locum
Conturbétque domũ miseram, inscribátque penates
Scrutatus omnes fœnerator arculas.
Ignotúsque hæres longo congesta labore
Rapiat, opémque nemo poscenti ferat:
Nulláque progeniem miseratio subleuet orbã.
Mors falce totam demetat semel domum:
Proxima gentem omnem cum nomine deleat ætas
Apudq́; Dominum, patris erratum, vt recens
Ante oculos intérque manus versetur & erret:
Nec vitia matris tollat vlla obliuio.
Vtq; erat oblitus miserandi, obliuio gentem
Eius perenni supprimat silentio:
Qui deiectum, inopem, & curis mordacibus ægrũ
Pertrahere mortis nixus est in retia.
Semper ei veluti fuerat maledictio cordi,
Maledicta in illum & execratio cadent.
Ac veluti studio fugit benedicere prauo,
Sic nullus illi cupiat aut dicat bene.
Et velut obtegitur talari corpus amictu,
Totus miserijs ille sordeat obsitus
Sic in cuncta illi passim se viscera fundant
Vt oleum in ossa penetrat, vnda in viscera.
Hoc ergo incedat semper vestitus amictu:

Hæc zona lumbos cingat illi & ilia.
Ante Deum tales pendat detractio pœnas,
Et clam salutem quisquis oppugnat meam.
Alme pater, pater alme, tua me protege dextra,
Et inuidorum libera calumnijs
Vt nomen latus omne tuum telluris honoret
Et suauitatem sentiat clementiæ.
Eripe me inuidiæ. sum pauper, egenus & expers
Animúmque curæ turbidum vrunt anxiæ.
Non aliter pereo, species quàm futilis vmbræ,
Pallent tenebris sera quum crepuscula.
Aut vbi decussis solerti indagine ramis,
Locusta tectis pulsa frondeis cadit,
Genua labant infirma: artus ieiunia soluunt:
Exangue siccis corpus aret ossibus.
Me tumidi probris hostes petiere superbis:
Me conspicati capita quassarunt sua.
Adfer opem, seruúmque tuum, pater optime, serua
Pro lenitate semper assueta tibi.
Agnoscántque tuam, rerum pater optime, dextram
Tuáque saluum me sciant clementia.
Dum maledicta vomemt hostes, dũ probra loquẽtur,
Bonúsque placidúsque benedices tu mihi.
Dum confusa illis turpis pudor ora notabit,
Lætitia serui pectus hilarabit tui.
Hos pudor vt talos à vertice vestis ad imos
Effusa latè corpus omne contegit.

Hos

Hos pudor, & mærens turbato infamia vultu,
Qui me maligno dente rodunt, obruat.
Ast ego tum Domino grates memor ore sonabo,
Cætúque laudes in celebri concinam.
Qui stetit auxilio dexter, cum paupere, vitámque
Eripuit eius hostium ludibrio.

PSAL. CX. Dixit Dominus Domino meo. &c
Carm. gen. III.

SIc alloquutus Dominus est Dominum meum
Asside dexteram ad meam,
Dum proterendos, ceu scabellum, sub pedes
Hostes tibi prouoluero.
Ad orbis oras vltimas fasces tuos
Alta ab Sione proferam:
Vt iuris æqui vinculis coërceas
Fastus rebelles hostium.
Te pompa lætis quum reducet plausibus
Ad templa voti compotem,
Sancto decorus apparatu exercitus
Lætum celebrabit diem.
Non roris imber ante lucem argenteis
Tot vestit arua gemmulis,
Quàm multa cunctis gentium de finibus
Ad te propago confluet,
Iurauit & se adstrinxit immutabili
Dominus sacramento tibi,
Tete futurum Melchisedecis sibi

Ritu sacrorum antistitem,
Sol inquieto lucis orbe dum diem,
Dum luna noctem illuminet.
Ad dextram ille semper assistet tuam:
Ferro tyrannos vindice
Compescet: iram commodans suam tibi,
Gentes rebelles comprimet.
Ducésque regnis imperantes ditibus
Sternet solo: torrentibus
E fortuitis, dum fugam premet, sitim
Victor leuabit igneam.
Ergo subactis hostibus, cælo caput
Tolles decorum gloria.

PSAL. CXI. Confitebor tibi Domine, &c.
Carm. gen. IIII.

Slue inter fidos memorem secreta sodales,
Seu sancti stipante caterua
Me populi loquar, alme parens, te pectore toto
Vsque canam: tua munera grato
Ore feram. magnæ æternæ miracula dextræ:
Magne quidem, sed & inclyta certè
Et manifesta bonis, studio scrutante fideli.
Quidquid enim gerit, omnia splendor,
Omnia diuina maiestas luce refulgens
Illustrat. dum sidera terras
Ignea lustrabunt, hunc iustum semper & æquum
Sera agnoscunt sæcla nepotum.

Nec

Nec quæ primæui quondam stupuere parentes
Attoniti, mirandáque natis
Inuida delebunt obliuia. parcere largus
Nempe parens, facilísque querelis
Flectere cor miseris: spolijs ex hoste superbo
Direptis decorauit amicos.
Nec cum gente sua percussi fœderis illum
Immemorem vlla redarguet ætas.
Ostendítque suas per facta illustria vires,
Quum populatus regna superba,
Dimensúsque nouis hostilia rura colonis,
Dilectæ dedit oppida genti.
Quicquid agit loquitúrque, fides immobilis actus
Aequi & regula dirigit omnes.
Quæ iubet, æqua iubet, nullóque interlita fuco,
Aut tacitam cælantia fraudem,
Quæq; nec æterno voluentia sæcula lapsu
Interimant, aut tempore carpant.
Quippe astans fidei firmæ constantia et æquum
Perpetuò rata iussa tuentur.
Quum premeret Pharij imperium crudele tyranni
Selecta de gente nepotes,
Excußitque iugum, & regis fera iussa superbi
Exuit: æternáque beatis
Libertate frui donarat, pignora sera
Si iurata parentibus olim
Intemerata piæ seruassent fœdera Legis:

Fœdera nullis irrita sæclis,
Quippe Dei sanctum est & formidabile nomen,
Ac sanctè sua pacta tuetur:
Exigit & duras violato fœdere pœnas.
Hunc colere ex animóque vereri,
Viuendi rectè fons & sapientia prima est.
Hanc cunctos qui dirigit actus
Ad metam verè sapit: hunc ventura nepotum
Semper dicent sæcla beatum.

PSAL. CXII. Beatus vir qui timet Dominũ.
Carm. gen. III.

Beatus ille qui Deum rerum patrem
Pietate non ficta colit:
Deíque gaudet legibus: mores suos
Formare ad illas nititur.
Latè per vrbes diuites potentiam
Eius propago proferet.
Prolem piorum numinis benignitas
Larga beabit dextera.
Res affluenter suppetet semper domi
Illi: nec ætas longior
Obliterabit æquitatis gloriam
Fructúmque. Quum premet malos
Fortuna, sæuo gestient ludibrio
Mutare summis infima,
Benignitatis tum suæ iustis Deus
Lucem in tenebris offeret.

Clemens Bonúsque in omnibus periculis
Stirpem piorum muniet.
Misertus inopis vir bonus, larga manu
Succurrit indigentiæ.
Sic cuncta iusto temperans examine,
Nec verba temerè vt excidant.
Non turbo sortis cuncta quatientis, loco
Mouebit illum, nec dies
Suprema famam condet eius inuido
Obliuij silentio.
Non liuor illum falsa gaudens spargere
Terrebit, aut calumnia:
Bellíue rumor, aut egestas lurida,
Fragórque lethi proximi:
Sed mente firma prouocat discrimina,
Deoque solo nititur.
Ceu cana rupes murmurantis æquoris
Spernit minaces impetus:
Sic ille certa interitus fiducia
Sortis procellas sustinet:
Ac sustinebit, dum ruinas hostium
Saluus suorum adspexerit.
Opes volucris instar auræ mobiles
Largitus est egentibus,
Sibi æquitatis gloriam superstitem
Seruauit: orbe gloriam
Viuaciorem, nec senectæ dentibus

Aeruginosæ obnoxiam.
Dum laude clarum, réque lautum splendida
Spectabit impius pium,
Curæq; mentem vellicabunt anxiæ,
Succumque carpent corporis,
Dentem fatigans dente ringetur, lue
Se macerabit tabida.
Dominus malorum vota ridet irrita,
Spes vt modestas promouet.

PSAL. CXIII. Laudate pueri Dominum, &c.

Carm. gen. XXIIII.

Psallite Dominum pueri, Domini
Nomen festo tollite cantu.
Nomen Domini sic celebretur,
Vt sæclorum in sæcula longi
Nulla obliuia sentiat æui.
Primo à carcere solus eoi
Ad purpureos vsque occasus,
Omnes Domini nomen adorent,
Qui gentes super arduus omnes
Celsas ætheris incolit arces.
Cuius longè gloria mundi
Trans flammantia mœnia vecta est.
O pietatis nescia veræ
Pectora! ritu sacra nefando
O qui fingitis, anne deorum
Quemquam Domine similem nostro

Noſtis? quem ſuper ardua cæli
Culmina poſitum nil latet imæ
Sub caua clauſum viſcera terræ,
Nil humano procul adſpectu
Trans multiplices ætheris orbes:
Inopem terræ qui proſtratum
Suſcitat, & de puluere egenum
Tollit, vt alto poſitus ſolio
Populi primos carpat honores.
Qui maternos ſterili fructus
Exoratus donat, & orbos
Læta renouat prole penates.

PSAL. CXIIII. In exitu Iſraël de Aegypto.
Carm. gen. XXII.

QVi domus Iſacidū patrias remearet ad oras,
Barbaraq́; inuiſæ linqueret arua Phari;
Ipſe Deus Iudam cæleſti numine tutum
Fecit: erat populi ſignifer ipſe ſui.
Vidit & attonitas trepidum mare diffidit vndas:
Iordanis refugas in caput egit aquas.
Dura per intonſos ſalierunt culmina montes,
Vt ſaturas geſtit dux gregis inter oues:
Celſáque frondentes mouere cacumina colles
Agnus vt in pratis luxuriare ſolet.
Quid mare vidiſti? ſolito cur ceſſeris alueo?
Cur fugis in fontes fluminis vnda tuos?
Cur ita concuſſo ſaliiſtis vertice montes,

Vt satur exultat dux gregis inter oues?
Cur ita frondenti saliistis vertice colles,
Agnus vt in pratis luxuritare solet?
Nempe Dei trepidum præsentia terruit orbem,
Cui cadit in Solymos victima multa focos.
Qui lapidum venas laticum laxauit in vsum,
Cui fluxit largo flumine dura silex.

PSAL. CXV. Non nobis Domine, non nobis.

Carm. gen. III.

TE magne rector orbis, haud victoriam
Ex hoste sæuo poscimus,
Nos vt per omnes fama gentes differat,
Nec apparatu vt splendido
Per ora vulgi nos triumphus aureo
Curru superbos transferat:
Sed impiorum vt sæcla gentium sciant
Te largum opis cultoribus
Tuis, fidéque semper immutabili
Promissa promptum soluere.
Ne fortè rebus insolentes prosperis,
Vbi nunc Deus vester? rogent.
Deus astra noster incolens, mortalium
Nutu suo res temperat.
At impiarum finxit error gentium
Manu deos inutiles:
Aurum caminis excoquens, aut malleis
Massa è sequaci bracteas

Ducens, figura multiformi ludicra
Affixit aris numina.
Inane vocis os habent: oculos habent,
Orbes inanes luminis.
Naribus odores nec trahunt, nec auribus
Surdis sonores hauriunt:
Palpare manibus non queunt, torpentibus
Nec ingredi vestigijs.
Nec vox anhelis edita è pulmonibus,
Cauo recurrit gutture.
Quicunque tales fingit aut colit deos,
Dijs ipse similis sit suis.
At tu Iacobi gens, loca fiduciam
Omnem salutis in Deo,
Qui te potenti subleuabit dextera,
Et in periclis proteget.
Et vos Aronis posteri, spem ponite
Omnem salutis in Deo,
Qui vos potenti subleuabit dextera
Et in periclis proteget:
Quicunque cultor es Dei, fiduciam
Loca salutis in Deo,
Qui te potenti subleuabit dextera,
Et in periclis proteget.
Qui nos fauore semper amplexus memor
Fouit fouetque sedulò:
Cunctos Iacobi qui fouebit posteros,

Aronis & sacrum genus.
Qui se colentes siue iuuenes, seu senes,
Fouebit & custodiet.
Qui nósque donis semper peraugebit nouis,
Et liberorum liberos.
Nam nos profanis segregauit gentibus,
Cæli solique conditor.
Cælum sibi ipse regiam fecit, solum,
Sedem dedit mortalibus:
Remunerantes muneribus illum vt suis
Rerum parentem agnoscerent.
Neque ora laudes in tuas soluent, pater,
Quos mors teget silentio.
Nos te parentem agnoscimus, qui spiritu
Vitalis auræ vescimur.
Te prosequemur laudibus, dum lucido
Sol axe terras ambiet.

PSAL. CXVI. Dilexi, quoniam exaudiet, &c

Carm. gen. XXV.

TOto pectore diligam
Vnicè & dominum colam,
Qui lenis mihi supplici
Non duram appulit aurem.
Aurem qui mihi supplici
Non duram dedit hunc ego,
Donec pectora spiritus
Pulset, semper amabo.

Iam mors ante oculos erat,
Iam stabam super aggerem
Busti, iam dolor anxius
Omni ex parte premebat:
Expes tum prece supplice
Oraui Dominum, pater,
Quæso, inquam, miserabili
Saltem consule vitæ.
O iustum Dominum & bonum,
Et pronum veniæ: auxili
Is me & consilij indigum
Sæuo texit ab hoste.
Ergo mens tibi reddita
Mærorem cohibe: & Deus
Quæ larga tribuit manu
Donis læta fruare.
Vitam è faucibus eruit
Mortis, & lacrimas genis
Abstersit, stabili & pede
Firmauit tibi gressum.
Tutus præsidio Dei
Degam: & polliciti fide
Fretus non dubia, canam
Grato pectore laudes.
Lassus, rebus & asperis
Afflictus, trepida fuga
Vitæ prospiciens meæ,

Sic mecum ipse loquebar,
Nulli certa homini fides:
At rerum arbiter optimus,
Vnus polliciti tenax,
Vnus fallere nescit.
Tot liber toties malis
Tot auctus toties bonis,
Quo tandem officio tibi
Coner soluere grates?
Te festa dape, te prece,
Te libamine prosequar:
Te vitæ columen meæ
Grata voce fatebor.
Te vitæ columen meæ
In cœtu populi tui
Grata prosequar hostia,
Damnatus tibi voti.
Electos, genitor, tuo
Custos præsidio tegis,
Nec per vim pereuntium
Manes linquis inultos.
Tu seruum Dominus tuum,
Ancillæ sobolem tuæ
Me, minacibus hostium
Vinculis eripuisti.
Te rerum pater optime,
Semper laudibus efferam

Nomen in dubijs tuum
Vsurpabo periclis.
Te voti reus, erutus
Morti, prosequar hostia,
Sacri limen ad atrij,
Sacræ redditus vrbi.

PSAL. CXVII. Laudate Dominum omn. &c.

Carm. gen X.

OMnes vbique gentium,
Quos solis ambit orbita,
Rerum parentis optimi
Laudes libenter pangite.
Agnoscite indulgentiam
Benignius nos in dies
Fouentis, & constantiam
Promissa certam reddere.

PSAL. CXVIII. Confitemini Domino, &c.

Carm. gen. II.

EIa Deũ laudate, Deum facilémque bonumq́,
Larga benignum semper indulgentia.
Eia Dei, soboles Iacobi, dicite laudes,
Larga benigni semper indulgentia.
Eia Deum canat Aronis numerosa propago,
Larga benignum semper indulgentia.
Eia Dei pura cultor pietate, fatere
Larga benignum semper indulgentia.
Audijt orantem Dominus me rebus in arctis;

Ac liberauit ilico ex anguſtijs
Ille mihi aſſiſtat ſolus, non arma, nec vlla
Humana mi vis adferet formidinem.
Ille mihi auxilio ſit ſolus: lumina damnis
Explebo (nec me decipit ſpes) hoſtium.
Tutius à rerum Domino eſt ſperare ſalutem,
Confidere armis quàm virorum fortium:
Tutius à rerum Domino eſt ſperare ſalutem,
Confidere opibus quàm potentum principum.
In me coniurent populi omni ex parte propinqui,
Dei fauentis conteram cunctos ope:
Circundent omnique premant ex parte licebit,
Dei fauentis conteram cunctos ope:
Circundent omnique premant ex parte licebit,
Quam nube denſa vere ſe fundunt apes,
Non ſecus ac ſiccas ignis violentia ſpinas,
Dei fauentis conteram cunctos ope.
Improbe quid fruſtra labefactum euertere tentas?
Dei potentis ſuſtinet me dextera.
Ille meæ vires: illum mea carmina pangent
Vnum: ſalutis vnus auctor eſt meæ
Cunctaq; iuſtorum pariter tentoria plaudent:
Meæ ſalutis pariter auctorem Deum
Laudabunt: cantuque ferent ad ſidera dextram
Belli potentem, diuitem victoriæ:
Dextram armis, dextram præſtãtem robore, dextrã
Belli potentem, diuitem victoriæ.

Saua quid insultas mihi mors? tua tela reconde;
Frustra minaci territas me spiculo.
Viuo quidem, viuúsque feram super æthera canto
Raram benigni numinis clementiam.
Iure parens bonus ærumna me afflixit acerba:
At imminentem reppulit mortem tamen.
Pandite pontifices sacri mihi limina templi,
Salute parta vt laude prosequar Deum.
Hæc est illa Deo gratissima ianua, iustis
Votis aperta dehinc futura ianua.
Te meritò, pater alme, canam. tu rebus in arctis
Aurem applicasti supplici placabilem.
Sospes, & infesto duce te sum tutus ab hoste.
Et molientum tecta quem reiecerat
Artificum improbitas lapidem, fastigia summi
Latè refulgens iam coronat anguli.
Scilicet arcano factum est hoc numine, nostra
Attonita factum quod stupescunt lumina.
O lux festa, ô lux iucunda ad gaudia nata,
Cælestis in nos lux fauoris conscia.
Vsque faue, custósque tui, pater optime, regis
Sis, & secundos cœpta duc ad exitus.
O felix, iterum ô felix, quem rector olympi
Populo salutis misit auctorem suo.
Nos, quibus est sacri custodia credita templi,
Vobis precamur cuncta vertant prosperè.
Vnus enim Dominus rerum moderatur habenas.

Qui gratiæ in nos lumen offundit suæ.
Lætitia celebrate diem, fœtúsque bidentis
Tenellus aræ vinctus astet cornibus.
Te Dominum, te mente colam. te voce fatebor:
Tuúmque semper laude nomen prosequar.
Eia Deum laudate, Deum facilémque bonúmque
Larga benignum semper indulgentia.

PSAL. CXIX. Beati immaculati in via, &c.

Carm. gen. XXVI.

Aleph.

O Beatos, qui sequuntur orbitam legis Dei,
O beatos qui monenti sponte parent numini,
Labe puri nec relinquunt lege iussum tramitem,
Quem seueritate dura nos tenere præcipis.
O gradum regas labantem sic, monenti vt paream,
A tuis attenta iussis nusquam vt errent lumina:
Tum ducem canam æquitatis candido te pectore.
Obsequar tibi: obsequentem tu tibi ne desere.

Beth.

Quid iuuentã, ne labascat, seruat æquè ac lex tua?
Hinc ne aberrem, modò laboro: tu laborantem rege.
Ne vacillet pes, meo tua verba condo pectore
Rector orbis, æquitatis regulam tuæ doce
Me, tui oris verba semper ore mediter vt meo:
Illa longè chariora semper auro vt æstimem:
Illa cogitem, illa secter, illa mirer vnicè:
Illa nulla è corde nostro deleant obliuia.

Gimel.

Gimel.

Da tuæ legi obsequenti viuere: vt propius tui
Conspicer pacti æquitatem, pande mentis lumina.
Inquilinum iussa legis ne tuæ celaueris.
20 *Fæderum leges tuorum ægra mens desiderat.*
O, tuæ legis superbum qui premis fastidium,
Me tuæ legis sequacem vindica: cui diuites
Arroganter obloquuntur, iussa quòd seruem tua,
E tuo sermone vitæ quòd capeßam formulam.

Daleth.

25 *Aeger animus languet: ægrum recrea verbo tuo.*
Cordis arcanas latebras prodidi tibi: rudem
Tu doce, præférque lucem, scita mediter vt tua:
Et cor anxium tui verbi erigas solatio.
Absque fuco fac tuarum scita legum vt diligam.
30 *Recta sector, instituta specto semper ad tua,*
Lex tua animo sculpta inhæret: spē meā ne desere.
Pande iter tuæ æquitatis: te comes lætus sequar.

He.

Legum iter monstra tuarum: fœdus erudi tuum,
Fœdus vt legémque totis imbibam præcordijs,
35 *Cuncta vt instituta recta sector vsque semita.*
Sordidis auerte curis iussa pectus ad tua:
Flecte lumina, impias ne vanitates hauriant.
Lāguidū excita. face vt te timeat animus ac amet.
Libera probro à pudendo me benignus arbiter:
40 *Tua statuta diligentem seruet æquitas tua.*

R

Vau.

Me bonus respice opiférque, fœderis memor tui,
Ora claudam vt exprobranti spem tuæ fiduciæ:
Spes salutis, veritatem ab ore ne tuam eripe:
Semper vt tuis statutis audiens, tuto gradu
Ambulem. tua iussa quæro sola: coram regibus
Disseram (nec me pudebit) de tuis sermonibus.
Hos amaui, & hos amabo: & obsequẽs his, brachia
Tollã: vt vsq; & vsq; voluã hos ore, mẽte cogitem.

Zain.

Sis memor pacti, columna quæ meæ fiduciæ est:
Quod leuat mœrentẽ, & ęgrũ è fauce mortis eripe.
Rideant licet superbi, te sequar. legem tuam
Vsque repetam, in rebus arctis hoc erit solatium.
Impios quum legis hostes cerno, totus horreo.
Carmẽ hæc erit mihi, orbẽ donec hospes hunc colã.
Hanc vt obseruem tenebræ me silentes admonent:
Illa mentem, cura semper vnicè exercet meam.

Heth.

Obsequi tibi, mihi vna est spes, opes, hæreditas.
Vt bonus promissa præstes, vnicè vnum id ambio.
Actiones vitæ vt omnes ad tuam componerem
Legem: ad hanc custodiendam qua licet me cõparo.
Impeditus impiorum vinculis hanc cogito.
Huius ergo nocte surgens prosequor te laudibus.
Qui verẽtur hanc, amicis vtor. hanc parens bone,
Qui tua benignitate cuncta reples, edoce.

Teth.

65 Domine ades, pollicita seruo fac benignè appareãt.
In tua lege acquiescam: me doce legem tuam.
Vix malo coacta leges mens sequi didicit tuas,
Scita, fons benignitatis, tua benignè me doce.
Me superbi criminantur: corde toto ego te sequar.
70 Iussa me iuuant tua, illis mens hebescit prosperis.
Erudisti me malis, vt legi adhæream tuæ,
Hæream vt legi, auri aceruis gratiori ingentibus.

Iod.

Da manu tua creato nosse vim legis tuæ.
Me pij læti obsequentem legibus spectant tuis.
75 Iusta lex tua est: premis me iure iustus arbiter.
At libenter audientem iussa me tua recrea.
Tibi libenter obsequentem præueni clementia
Seruulum tuum premẽtem comprime arrogantiam.
Me tuæ legi obsequentes obsequentem diligant:
80 Nec ferat tibi obsecundans pura mens infamiam.

Caph.

Deficit mens spe salutis, spes nec illam deficit.
Lassa languent lumina: vtris corpus instar aridi
Tabuit, solare promissi in malis memorem tui.
Quis ferendi finis? hostem quando punies meum?
85 Mihi tuæ legis superbus hostis effodit scrobem.
Aequa lex, promissa certa sunt tua: hostes confice,
Qui premunt me quòd te in vno collocem fiduciã.
Scita fac vt ad tua omnes actiones dirigam.

Lamed.

Certa eant promissa, certa stat tuis verbis fides,
Dum polo stellæ micabunt, herba terras vestiet:
Sempiterno quæ recursu legibus parent tuis.
Obruissent me dolores ni affuisses lex tua
Lex salubris: nulla nobis tollet hanc obliuio.
Sum tuus, tua instituta diligentes diligo.
Impij mortem parabant scita meditanti tua.
Ceteris est finis: illa sola semper permanent.

Mem.

O tuam quàm legem amaui! semper illam cogito.
Hostibus prudentiorem me meis hæc reddidit.
Factus huic fui obsequendo doctior doctoribus.
Huic quòd audiam, senecta astutior sum callida:
Huic vt obsequar, malorũ flecto gressum à semitis.
Te docente non recedo paululum à verbis tuis,
Faucibus meis suaui melle suauioribus.
Eruditus his, recedo à semita mendacij.

Nun.

Sancta lex, velut lucerna, dirigit pedes meos.
Obstinaui animum tuis vt obsequar sermonibus,
Obrutum malis, tuorum fœderum memor, leua.
Edoce me iussa, & oris hanc bonus cape victimã.
Iussa non reiecta quanuis vndique instarent mala:
Hæc nec abieci impiorum pænè clausus retibus.
Hęc voluptas, hoc mihi vnũ gaudiũ, hęc hęreditas
Hic si opus mihi manebit, viuus aura dum fruar.

Samech.

Samech.

Diligo legem tuam, ſicut malos abominor.
Vnica es ſpes, vna verbis in tuis fiducia.
115 *Vt Dei mandata ſeruem, hinc impij faceſſite.*
Me tuo ſermone fulci, ne ſequar ſpes irritas.
Te regente ſaluus vſque iuſſa diligam tua.
Perfugas calcas tuos, qui vana fruſtra cogitant.
Legem amo tuam, quod omnes impios extermines,
120 *Corpus horret quum ſeuerum cogito te iudicem.*

Ain.

Aequa ne me diligentem deſere opprimentibus.
Iuſta fac amem ſuperbo tutus a ludibrio.
Dum ſalutem ſpero, ſcita ſpecto dum tua, lumina
Laſſa languent. tu benignus edoce ſeruum tua
125 *Placita: legum fac tuarum intelligat myſteria.*
Tempus inſtat puniendi legis aduerſarios,
At tuum fœdus mihi auro eſt charius chariſſimo:
Hoc amo, huc errore miſſo dirigo vitæ ordinem.

Pe.

Mira rituum tuorum mens colit myſteria.
130 *Verba pectori imperito luminis ſunt ianua.*
Faucibus tua verba apertis duco, vitæ vt ſpiritum:
Ceu ſoles te diligentes, intuere me bonus.
Dirige ad tua verba greſſus: tũ ſcelus nõ opprimet
Me. tuæ legi, impiorum liber à calumnia,
135 *Obſequar. bonus intuere me, tuã vt legẽ ſequar.*
Si quis hanc ſpernit, fluũt mihi more riui lacrymæ.

Sade.

Iuſtus es creator orbis: iuſta iuſſa ſunt tua.
Plena lex eſt æquitatis: certa verbis veritas.
Rumpor ira, quum ſceleſtis impiè contemnitur,
140 *Sermo purus inſtar ignis: ſeruus hunc amat tuus.*
Impij ſpernant licebit me, tuam legem ſequor.
Iuſſa ſtant tua ſempiterna, mota nullo turbine.
Turbidis mihi illa rebus anxium cor recreant.
Scire legem da tuam: vitam mihi donaueris.

Coph.

145 *Corde toti audi vocantem, legi vt obſequar tuæ.*
Inuoco, adiuua inuocantem, fœdus vt colam tuum:
Inuoco te mane, verbis in tuis fiducia eſt.
Nocte vigiles anteuerto, verba mediter vt tua.
Me benigne audi, vt ſoles, & fauce mortis eripe.
150 *Impij me perſequuntur, legis expertes tuæ.*
Tu propinqua Domine, iuſſa cuius ōnia iuſta ſunt.
Iuſſa firma fine nullo, firma nullo exordio.

Res.

Adſpice afflictum: leua me, fœderis memorem tui:
Fœderis memor meam vitam patronus aſſere.
155 *Impij malè interibunt, iuſſa qui tua negligunt.*
O bonus ſine fine, robora, vt ſoles, vitam meam.
Me prementum multitudo à lege non flectit tua.
Mæret animus intuendo pacta qui ſpernunt tua.
Tu bonus tua iuſſa amantem me viciſſim recrea
160 *Cuncta promiſſa tua nullū fixa norunt terminum.*

Sin.

Sin.

Me premit tyrannis: at cor verba meditatur tua,
Verba gratiora gazis aureis animo meo,
Diligo legem tuam, ceu vanitatem abominor.
Septies tuam æquitatem me canentem lux videt,
Legem amantibus tuam lex multa, nulla offensio.
Spectat à te mens salutem, nixa promissis tuis.
Mens amat promissiones unicè & seruat tuas.
Seruo tua pacta, vt vicissim tu vitā obseruas meā.

Thau.

Inuocanti da tuarum scire legum abscondita,
Inuocantem libera me, fœderis memor tui.
Te docente prædicabit os tuas laudes: tua
Iussa lingua nuntiabit, iussa longè æquissima.
Dextera tua obsequentem iussibus iuua tuis.
Abs te opem spero: tuarum scita legum diligo.
Sospita me vt prædicem te. lex iuuabit me tua.
Me vagam vt pecudē, require fœderis memorē tui.

PSAL. CXX. Ad Dominum, cum tribul. &c.

Carm. gen. III.

HInc me obsidebant bella, & hinc calumniæ
Liuor faces admouerat:
Ad te refugi destitutus omnibus,
Rerum creator optime.
Te voce supplex inuocaui, tu meas
Non lentus audisti preces.
A fraudulentæ toxico linguæ Deus

Me protege & mendacijs.
O lingua fraudis machinatrix impia,
Qua spe meum oppugnas caput?
Scythæ ferocis lingua pestilentior
Tinctis veneno spiculis.
Ignis voracis lingua flammis acrior,
Quum silua flagrat arida.
Heu vita tristis, vita dura & anxia,
Per inuios erratica
Montes, latrones inter, atque inhospita
Gentis feræ mapalia.
Mens ægra vitæ carpitur fastidio,
Hostes quietis accolens:
Hostes quietis, blanda quos oratio
Ferociores efficit:
Quos innocentis mentio concordiæ
Ad bella sæua exasperat.

PSAL. CXXI. Leuaui oculos meos in, &c.

Carm. Gen. XVIII.

D*Vm ferox armis inimicus instat,*
Ad montes vaga lumina
Proximos circumfero, siquid illinc
Fortè appareat auxili
At mihi cæli Dominus solique
Certam solus opem feret.
Ille (quid vano trepidans tumultu
Cor pulsas mihi pectora?)

Ille sanctorum (mihi crede) custos
Noctes excubat & dies:
Victa nec blandi illecebris soporis
Vnquam lumina dimouet,
Leniter passis tibi semper alis
Vmbræ more superuolat,
Ne cutem solis violentioris
Vrant spicula de die,
Nocte ne lunæ nebulosioris
Artus degrauet halitus.
Seu domi clausus lateas, latentem
Clausis seruat in ædibus:
Seu foris pacis obeas amicæ,
Seu belli fera munera,
Sospitem è cunctis Dominus periclis
Semper te bonus eruet.

PSAL. CXXII. Lætatus sum in his quę, &c.

Carm. Gen. XXV.

O *Lux candida, lux mihi*
Læti conscia nuncij:
Iam pleno stata tempora
Reddit circulus anno:
Iam festi reuocant dies
Augustam Domini ad domum:
Iam sacri pedibus premam
Lætus limina templi.
Iam visam Solymæ edita

Cælo culmina, & ædium
Moles nobilium, & suo
Angustam populo vrbem:
Vrbem, quam procul vltimis
Terræ finibus exciti,
Petunt Isacidæ, vt Deum
Placent more parentum.
Iussam cælitus oppidis
Vrbem ius dare ceteris:
Et sedem fore Dauidis
Cuncta in sæcula proli.
Mater nobilis vrbium,
Semper te bona pax amet:
Et te semper amantibus
Cedant omnia rectè.
Semper pax tua mœnia
Celat: semper in ædibus
Tuis Copia dextera
Larga munera fundat.
Dulcis Isacidûm domus,
Te pax incola sospitet:
Sedes numinis, omnia
Succedant tibi faustè.

PSAL. CXXIII. Ad te leuaui oculos, &c.

Carm. gen. VI.

AD te leuaui, rex, pater, & Deus,
Ad te leuaui lumina, qui procul

Contagi

Contagio humano remotus,
Templa habitas radiata cæli.
Vt seruus obseruat domini manus,
Gestus & omnes lumine mobili,
Argutæ ceu nutus heriles
Serua oculis Dominæ tuetur:
Te nostra spectant, te Domine & Deus,
Intenta mentis lumina, dum graues
Iras remittas, seruulísque
Des veniam bonus atque pacem.
Iam lenis in nos respice: seruulis
Iam parce tandem, parce fidelibus,
Quos hostis insultans superbo
Ludificátque premítque vultu.
Contemptus hosti ac opprobrium sumus,
Vitæq; tædet. ferre animus nequit
Supercilii fastum superbi,
Ludibriúmque opibus tumentum.

PSAL. CXXIIII. Nisi quia Dominus, &c.
Carm. Gen. XXVII.

NI fauentis affuisset numinis præsentia,
(Dicat Isaci propago) Numinis præsentia
Ni fauentis affuisset, quum veniret perditum
Nos superba multitudo, freta stultis viribus,
Forte viuos deuorassent, debilésque & pauculos:
Ira feruidi furoris auida nostri sanguinis,
Obruisset instar undæ nos procella cladium:

More torrentis niuali ab imbre turgidi, impetus
Nos repente sustulisset: vsque ad animã gurgites,
Vsque ad animam transijssent gurgites imperuij.
Sempiterna laus Deo sit, qui suos non tradidit
Dentibus prædam cruentis perfidarum gentium.
Cassibus fractis dolosis sospites euasimus:
Capta veluti iam volucris rete fugit aucupis.
In Deo nostræ salutis spes reposta est vnico:
Qui solum cælúmque fecit vi potentis dextera.

PSAL. CXXV. Qui cõfidũt in Domino,&c.

Carm. gen. VI.

SIonis arcem non aquilo impotens
Saxo sedentem perpetuo quatit,
Nigrantibus non auster alis
Imbriferas glomerans procellas.
Quicunque verè spem locat in Deo,
Non hostis hunc vis, non quatiet dolus
Si fractus illabatur orbis,
Incolumis fugiet ruinam.
Vt ciuitatem mœnia montium
Sanctam tuentur, sic Dominus suos
Vi cingit arcana, nec vnquam
Præsidij viduos relinquet.
Nec impiorum perpetuo iugo
Sines piorum progeniem premi,
Ne turpibus contaminetur
Flagitijs labefacta mentem.

Vt affluenter fac bona sint bonis,
Vt continenter fac malè sit malis,
De calle quos recti illecebris
Impietas malè sana flexit.
Fac sancte rerum conditor, vt domum
Beata semper pax colat Isaci.
Tranquillitas secura pulchræ
Exhilaret Solymæ colonos.

PSAL. CXXVI. In conuertendo Dominus captiuitatem Sion,&c

Carm. gen. 11.

QVum pater omnipotēs captam remeare Sionē,
Dulcémque iussit patriam reuisere,
Attoniti stupuere animi, nec opináque secum
Metum librantes inter & spem gaudia.
Vixque sibi credunt: veluti qui noctis opacæ,
Sopore pulso, manè versat somnia.
Pro lacrymis redeunt risus: sua gaudia quisque
Sermone celebrat, patrium laudans Deum.
Nec minus attonito stetit ad miracula vultu,
Sic barbarorum turba secum mussitans,
En pater ille deum quot signa ostendit amoris!
Huius saluti gentis vsque vt prospicit!
Nec falso: nam signa Deus monstrauit amoris
Preclara, nostræ dum saluti prospicit.
Ergo alacres læto testantur gaudia plausu.
At tu benigne fac parens vt ceteri

Iam redeant, plenisque vijs sic agmen inundet,
Vt æstuosi quum flat austri spiritus,
Indignata suis cohiberi flumina ripis,
Vaga per agros murmurant licentia.
Qui malè fœcundæ commisit semina terræ,
Et corde tristis multa voluit anxio,
Si venit vberior seges imbribus aucta benignis,
Exultat hilari cor metentis gaudio.
Nos quoq; longa fugæ post tædia, postq; labores,
Læti arua dulcis patriæ reuisimus.
Te patriũ canimúsque Deum, sempérque canemus,
Agimúsque memores atque agemus gratias.

PSAL. CXXVII. Nisi Dominus ædificauerit domum, &c.

Carm. gen. III.

NI *cœpta Dominus iuuerit, frustra struis*
Moles superbas ædium.
Ni Dominus vrbem seruet, incassum excubat
Muris vigil custodia.
Frustra anteuertis manè solem, & vespero
Sero domum reuerteris:
Victum labore vix parabis anxio,
Ni Dominus admorit manum.
At ille amicis interim suis dabit
Purum soporem somnijs:
Domúmque dulci prole fœtam liberûm
Præbebit. Hæc hæreditas,

Hæc

Hæc illa merces qua beat charos sibi
Rerum ille Dominus omnium.
Non sic timori est dexteram telis grauis
Bellator hostis hostibus,
Vt quem parentem masculæ propaginis
Fauor beauit numinis.
O ter beatum & amplius. qui talibus
Pharetram sagittis impleat.
Non ad tribunal erubescet iurgia
Procacis aduersarij.

PSAL. CXXVIII. Beati omnes qui timent Dominnm,&c.

Carm. Gen. XXV.

Felix ô ter & amplius
Quem timor Domini tenet,
Quem non illius à via
Flectit deuius error.
Felix & tibi prosperè
Cedent omnia: nam tuo
Carpes dulcia fercula
Comparata labore.
Instar palmitis vberi
Prouentu grauidi, & comæ
Cingentis viridi domum,
Te coniux hilarabit
Ceu plantaria fertili
Pubescunt oleæ solo.

Iucundò tibi liberi
Cingent agmina menſam.
Quem timor Domini tenet,
Inter talia commoda
Vitæ tempora tranſiget.
At te ex arce Sionis
Ditabit Domini manus
Larga : & conſpicies bonis
Florentem Solymam, tibi
Donec vita manebit.
Prolis adſpicies tuæ
Longa ſtirpe propaginem:
Feſta ſemper & Iſaci
Lætos pace nepotes.

PSAL. CXXIX. Sæpe expugnauerunt, &c.

Carm. gen. XXVI.

IVre dicat grex bonorum, mille me moleſtijs
Factio preſſit malorum : prima ab vſque origin
Factio preſſit malorum mille me moleſtijs:
Nec tamẽ ſubuertere vnquã quiuit vllis machinis
Terga ſæuis exarauit verberum vibicibus.
Terga longis ſecta ſulcis, hoſtis ad faſtidium
Sed parens rerum benignus vincla rupit impia,
Méque neruo liberauit ſeruitutis aſperæ.
Qui Sionis non amico ſpectat arces lumine,
Vota ſemper vana voluat, ſpes inanes nutriat.
Marceat, ceu ſole marcet herba languens torrido

Herba

Herba ſummis nata tectis, quæ repentè corruit
Ante falcis plagam acutæ, ſicca marcidis comis
Vnde nec ſinum repleuit qui maniplos colligit.
Nec manum meſſor peruſtus, prata tondens florea.
Nec viator ominatus proſpera eſt metentibus
Sic precatus Arua læta, & arua lauta, & roſcida.
Hũc in annũ & vſq; in annos hũc ſequẽtes, numinis
Vos fauor ſemper benigni ſeruet, ornet, augeat.

PSAL. CXXX. De profundis clamaui, &c.

Carm. gen. VIII.

CVrarum rapidis fluctibus obrutus,
Arcanis animi de penetralibus,
Audi verba precantis,
Clamaui pater optime:
Audi verba pater quæ tibi ſupplices
Multo cum gemitu fundimus: applica
Intentam bonus aurem
Triſtes ad querimonias.
Si vindex tetricus facta nefariè
Pœnis cuncta velis plectere, quis ſibi
Tam confidit acerbum
Vt non horreat exitum?
At tu non furijs triſtis es aſperis,
Sed largus veniæ, & munificus parens:
Vt te iure colamus,
Legum & iuſſa ſalubria.
Nam ſpes polliciti me recreat tui:

Promißique fides fallere nescij,
Et fiducia certa
Mentem sustinet anxiam.
Non sic præcipiti nocte vigil diem
Obseruat roseum, non roseum vigil
Phœbi sic auet ortum,
Vt flagrat mea mens Deum.
Securi in Domino figite spem pij,
Non duro veniam supplicibus dare,
Et prompto dare pressis
Duro seruitio manum.
Electi generis progeniem graui
Pressam seruitio ex hostibus asseret:
Et de morte redemptam,
Noxis eximet omnibus.

PSAL. CXXXI. Domine non exaltatum cor meum, &c.

Carm. gen. XXVIII.

SI spiritu impotenti,
Si lumine insolenti
Elatus ambulaui,
Si virium mearum
Fiducia superbus
Despexerim minores:
Si mentes arrogantis
Sublime vectus alis,
Maiora quàm liceret

Sperare cogitaui:
Ni vota temperaui
Modestia salubri:
Nil deprecor, rogóve,
Nullam recuso pœnam.
Qualis puer tenellus
Vix lacte pulsus, vnam:
Suspirat in parentem,
Hanc spectat, hac ab vna
Dependet, ambitu vnam
Aeterne rector orbis,
Te mens mea intuetur
Vnum, vni adhæret, vnum
Te vindicem salutis
Agnoscit. O piorum
Propago sancta patrum,
Vnum Deum parentum
Spectate, spes in vno
Locate, cuncta ab vno
Sperate: spem nec vnquam
Fouebitis caducam.

PSAL. CXXXII. Memento Domine Dauid.

Carm. Gen. I.

Dauidis esto memor, genitor memor esto laborũ
Quos tulit, in rebus tua iussa sequutus egenis.
Ille tibi, Hebrææ gentis Deus vnice, votis
Obstrinxit caput, & promissis ora reclusit,

Non ædes prius ingrediar, mollíve reponam
Membra thoro, aut oculis dulcem indulgebo soporē
Quam fanum inueniam, & sacri fundamina tēpli
Designem, sanctísque locum dimetiar aris.
Fama licet patriæ multum promitteret oræ,
Inter saxa tamen siluestribus obsita dumis
Monstrauit Deus ipse locum. Deus ipse perenne
Hîc templum, templíque sacris sedem innuit aris.
Ergo alacres gratam Domino properemus ad ædem:
Scamna pedum pronis veneremur vultibus. & tu
Sancte parens, bonus ac placidus cape vota, tuámq;
Lætus adi sedem: neu dedignare penates
Qui memorem æterni seruabunt fœderis arcam.
Templa sacerdotes casti tueantur, & omnes
Qui tua ritè pijs venerantur numina sacris,
Lætitia exultent. Si Dauid pectora puro
Te coluit, ne Dauidicæ nunc respue prolis
Dona, tui populi cui fræna tenenda dedisti.
Dauidi enim quondam (neque iam sentētia venit
Vlla tuam mentem) iurasti. E stirpe propago
Nata tua solium & sceptrum retinebit auitum.
Quòd si posteritas seruet mea fœdera, pactis
Si steterit, leges si non temerarit auitas,
Nulla dies solio, vis nulla extrudet auito,
Et natos natorum, & qui nascentur ab illis.
Ipse mihi sedem elegi sine fine Sionem,
Quā colerē hîc mihi certa quies, hîc certa voluptas

Hæc mihi grata domus cæli indulgentia fruges
Faxo alat, & duros largè saturabo colonos.
Templa tuebuntur casti iustique ministri,
Lætitiáque pijs perfundam pectora certa:
Dauidicóque nouum producam è semine germen,
Quod latè in populos fundet sua brachia: stirpi
Prospiciam seræ solium qui illustret auitum,
Claráque per cunctas diffundat lumina terras.
At pudor & turpes maculas infamia spargens,
Hostibus inficiet vultus. Iessæa propago
Florebit, cingántque sacrum diademata crinem.
Transmittétque suam longæua in sæcula famam.

PSAL. CXXXIII. Ecce quàm bonum, & quàm iucundum, &c.

Carm. gen. III.

NIl charitate mutua fratrum, nihil
Iucundius concordia:
Non aura suauis balsami, quum funditur
Aronis in sacrum caput,
Et imbre læto proluens barbam & sinus
Limbum pererrat aureum:
Non ros, tenella gemmulis argenteis
Pingens Sionis gramina,
Aut verna dulci inebrians vligine
Hermonis intonsi iuga.
Fraterna quam pax incolit domum, iuuat
Dominus benigna dextera:

Et opibus auget: filiorum & filios
Multis propagat sæculis.

PSAL. CXXXIIII. Ecce, nũc benedicite, &c
Carm. gen. III.

DOmini ministri, nocte qui custodiæ
Sancti excubatis atrij,
Laudate Dominum laudibus donec sacro
Nox annuit silentio.
Intérque laudes mentibus puris manus
Cælo supinas tollite.
Et vos beabit Dominus inuicem omnibus
Cæli solíque commodis:
Dominus Sionem qui tuetur, vnicus
Cæli solíque conditor.

PSAL. CXXXV. Laudate nomẽ Domini, &c
Carm. gen. I.

VOs quibus est sacri custodia credita templi,
Eia Deum laudate. Deum celebrate ministri
Qui sacra assidua vigilatis ad atria curę.
Eia Deum laudate bonum, noménque beatum
Tollite perpetuò vestro super æthera cantu.
Quippe Iacobum vltro legit, lectúmque dicauit
Hunc sibi, ceu priuam patrimoni in sæcula sortem.
Nota quidem Domini est immensa potentia, notum
Numen: quippe deos sub se premit altior omnes,
Quos alij stolida placant ceu numina cura.
Versat enim nutu cælo, terráque, maríque,

Aut

Aut siquod cæcis clausum est penetrale tenebris
Naturæ, quodcunque libet. de viscere terræ
Euocat & liquido suspendit in aëre nubes:
Fulguribúsque vagis venientes præuenit imbres,
Déque suis promit ventorum flamina gazis.
Ille hominum primos fætus pecudúmque per arua
Diuitis Aegypti strauit: regémque superbum,
Et quicunque bibunt septem flua flumina Nili,
Terruit ostentis: validis ille oppida muris
Turrita euertit: numeroso milite cinctos
Cum stirpe extinxit violento funere reges,
Strauit Amorrhæum valida virtute Seonem,
Quique Basan Ogus magna ditione tenebat,
Regnáque non vni Cananæia subdita sceptro:
Aruáque deiectis nuper viduata tyrannis,
Accepêre nouos Iacobi è stirpe colonos.
Sancte parens rerum qui iusto examine nosti
Parcere subiectis, & debellare superbos,
Posteritas te sera canet: tua splendida facta
Nulla vnquam ex animis tollent obliuia nostris.
At sibi quæ varijs finxit simulacra figuris
Vana superstitio, calidis fornacibus aurum
Argentúmue liquans, nil sunt nisi ludicra dextræ
Humanæ commenta illis os vocis inane:
Lucis egent oculi: surdas sonus aduolat aures:
Et patulas frustra nares iucundus odorum
Halitus incursat: calidus non pectora pulsat

Spiritus. O quisquis ludibria talia fingit,
Aut colit, ipse suis similis dijs exigat æuum
Mentis inops, & lucis egens: non aure nec ore
Accipiat reddàtve sonos: nec nare sagaci
Sentiat halantes per prata nitentia flores.
Tu verò genus à magno Israele profectum,
Et domus Aronis, genitíque è sanguine Leui,
Et quicunque pio rerum venerare parentem
Obsequio, laudate Deum qui tecta Sionis
Ardua, qui sacrum Solymæ bonus incolit ædem.

PSAL. CXXXVI. Confitemini Domino, &c.

Carm. gen. 11.

Eia Deum Laudate, Deum facilémque bonumq;
Larga benignum semper indulgentia.
Eia Deum laudate: Deus nanque ille deorum est,
Larga benignus semper indulgentia
Cui domini rerum submittunt sceptra tyranni,
Larga benigno semper indulgentia.
Qui facit attonito solus miracula mundo,
Larga benignus semper indulgentia.
Qui nitidos mira arte polum conuoluit in orbes,
Larga benignus semper indulgentia
Qui liquidis terras emergere iussit ab vndis,
Larga benignus semper indulgentia
Qui vitreo accendit flammantia lumina cælo,
Larga benignus semper indulgentia,
Qui solem auricomum iussit dare iura diei,

Larga benignus ſemper indulgentia.
Qui lunam & ſtellas tenebras diſtinguere noctis
Iuſſit benigna ſemper indulgentia.
Pignora prima Phari qui fato extinxit acerbo,
Larga benignus ſemper indulgentia.
Iſacidas medio incolumes ex hoſte recepit,
Larga benignus ſemper indulgentia.
Qui rubri Oceani torpentes diffidit vndas.
Larga benignus ſemper indulgentia.
Pérque vndas fiſſas ſobolem traduxit Abrami,
Larga benignus ſemper indulgentia.
Pharonem & Pharios ſubmerſit gurgite currus,
Larga benignus ſemper indulgentia.
Deduxítque ſuos deſerta per auia tutos,
Larga benignus ſemper indulgentia
Et validos merita proſtrauit clade tyrannos,
Larga benignus ſemper indulgentia.
Strauit Amorrhæum valida virtute Seonem,
Larga benignus ſemper indulgentia.
Strauit & incaſſum confiſum viribus Ogum,
Larga benignus ſemper indulgentia,
Metatúſque nouis agrum eſt viriúſque colonis,
Larga benignus ſemper indulgentia.
Iſacidis habitare ſuis dedit hoſtica rura,
Larga benignus ſemper indulgentia.
Qui nos in rebus miſeros reſpexit egenis,
Larga benignus ſemper indulgentia.

Auertítque ferum nostris ceruicibus hostem,
Larga benignus semper indulgentia.
Qui genti vitam humanæ victúmque ministrat,
Larga benignus semper indulgentia.
Astrigeros laudate Deum qui temperat orbes,
Larga benignus semper indulgentia.

PSAL. CXXXVII. Super flumina Babyl. &c.

Carm. gen. XXII.

D*Vm procul à patria mœsti Babylonis in oris,*
Fluminis ad liquidas fortè sedemus aquas:
Illa animum subijt species miseranda Sionis,
Et nunquam patrij tecta videnda soli.
Fleuimus, & gemitus luctantia verba repressit;
Inq; sinus liquidæ decidit imber aquæ.
Muta super virides pendebant nablia ramos,
Et salices tacitas sustinuere lyras.
Ecce, ferox dominus Solymæ populator opimæ,
Exigit in medijs carmina læta malis:
Qui patriam exilio nobis mutauit acerbo,
Nos iubet ad patrios verba referre modos,
Quale canebamus, steterat dum celsa Sionis
Regia, finitimis inuidiosa locis.
Siccine diuinos Babylon irrideat hymnos?
Audiat & sanctos terra profana modos?
O Solymæ, ô adyta, & sacri penetralia templi,
Vllane vos animo deleat hora meo?
Comprecor, antè meæ capiant me obliuia dextræ,

Nec

Nec memor argutæ sit mea dextra lyræ:
Os mihi destituat vox, arescente palato,
Hæreat ad fauces aspera lingua meas:
Prima mihi vestræ nisi sint præconia laudis:
Hinc nisi lætitiæ surgat origo meæ.
At tu (quæ nostræ insultauit læta rapinæ)
Gentis Idumææ tu memor esto pater.
Diripite, ex imis euertite fundamentis,
Aequáque (clamabant) reddite tecta solo.
Tu quoque crudeles Babylon dapis impia pœnas:
Et rerum instabiles experiere vices.
Felix qui nostris accedet cladibus ultor:
Reddet ad exemplum qui tibi damna tuum.
Felix qui tenero consperget saxa recebro,
Eripiens gremio pignora caro tuo.

PSAL. CXXXVIII. Confitebor tibi Domine in toto corde meo, &c.

Carm. gen. XXVIII.

PEctore te grato Dominúmque Deumq́; fatebor
Coram superbis regibus,
Et tua facta canam.
Ad tua tēpla oculis, animo ad tua numina spectās,
Nomen celebrabo tuum,
Perpetuámque fidem:
Qui promissa nouis donis cumulata rependis:
Audis vocantem, robora
Das animo trepido.

Te quacunque patet tellus circunflua ponto,
Reges fatebuntur Deum,
Quum sine labe fidem
Audierint, ritúsque tuos super æthera cantu
Ferent, tuæq; gloriæ
Ad iubar attoniti.
Nam liquidi quanquam trans ignea mœnia mundi
Beatus in te permanes:
Attamen haud humiles
Despicis, clatósque premis. discrimina mille
Passim mihi circumstrepant,
Te duce tutus ero.
Tu valida obsistes dextra furialibus ausis
Qui me lacessunt hostium:
Incolumíque dabis
Quod superest, siquid superest. bonitate perenni,
Quo cœperas gradu tuæ.
Facta tuere manus.

PSAL. CXXXIX. Domine probasti me, & cognouisti me, &c.

Carm. gen. III.

M*Omenta vitæ nulla te latent meæ,*
Rector benigne cælitum.
Seu sedeo, siue surgo, seu quid cogito,
Tu cuncta præsens adspicis.
Lux siue curam seu quietem nox tulit,
Curam & quietem temperas.

Nec

Nec te minutæ voculæ fugit sonus,
Quam lingua temere fuderit.
Et os & humeros totiúsque corporis
Sic arte mira fabricam
Finxisti, acumen nullum vt humani ingeni
Ratióve possit assequi.
Quonam ergo vultum fugero tuum? quibus
Clausus latebris occular?
Petámne cælum? præsto es hîc. ad inferos
Demergar? illinc non abes
Aurora curru me volucri vt deferat
Ad occidentis limitem:
Hic deprehendes me, nec hic tutus tuæ
Vitabo fulmen dexteræ.
Incauta mens si fortè secum cogitet,
Nox me tenebris occulet,
Obscura tenebris nostra nox luce est tibi
Meridiana clarior:
Tibi nec tenebræ sunt tenebræ, nec tuæ
Nox vlla prouidentiæ est.
Arcana mentis tu tenes, qui pectoris
Arcana fabricatus es.
Qui me parentis ventre conditum, cutis
Tenello amictu inuolueras.
Compago mira corporis nostri, tuæ
Miraculum est solertiæ.
Stupenda cuius opera nec nostra assequi

Sed nec negare mens potest.
Nam nulla nostri tam minuta est corporis
Pars, vt tuam scientiam
Fugiat: nec vlla claustra pectoris latent
Te conditorem pectoris.
Massæ recentis rudia adhuc primordia,
Rudisque massæ semina,
Ceu scripta haberes, corporisque lineas,
Motum statúmque noueras.
Et membra nondum quum forent, quid adherent
Dies sciebas singuli.
Hæc mente tacita cogitanti mihi, stupor
Torpórque sensus alligat.
Animus labescit quum tuæ miracula
Perpendo mecum dexteræ.
Citius inibo numerum, arenæ in littore
Quot voluat æstus corpora:
Quamuis ocellis peruigil nunquam meis
Dulcem soporem indulsero.
O quando perdes impios rerum parens?
O quando sanguinarios
A me repelles, qui scelesti nomini
Et numini illudunt tuo?
Te quisquis odit, non ego odi? non tuos
Hostes habebam pro hostibus?
Odi profectò: nec tuis ex hostibus
Amicus est quisquam mihi.

Reuolue montis intimos sinus Deus,
Latebrasq; nostri pectoris,
Nisi hic amorem videris tui, nisi
Animum obseque nunquã pigrum,
Si par sceleſtis scelere sum, vitæ parem
Da cum sceleſtis exitum.

PSAL. CXI. Eripe me Domine ab homine.

Carm. Gen. VI.

Æterne rerum conditor, à malæ
Linguæ veneno me bonus assere,
Meámque periuri tuere
Hoſtis ab insidijs salutem,
Qui fraude tecta bella nefaria
Ciet: nec atris mitior anguibus
Vibratq; linguam virulentam, &
Ore vomit rabido venenum.
Auerte fraudem & me violentiæ
Hoſtis scelesti subtrahe, qui mea
Veſtigia obseruat, scrobésque
Obijciens, laqueósque tendens.
At tu, salutis præsiduum meæ,
Audi precantem: tu Dominus mihi
Deúsque, tu me liberaſti
Incolumen crepero è duello.
Idem impiorum nunc bonus irrita
Fac vota: sæuam frange superbiam.
Virusque linguæ peſtilentis

In Domini exitium refunde.
Deiecta cælo flammea perfidos
Procella fundat præcipiti fuga,
Cæcósque propellat profundas
Perpetui in barathri tenebras.
Linguæ loquacis perfida vanitas
Nunquam quieto deget in otio:
Sed impiè dignum patratis
Exitium domino parabit.
At impiorum à vi Dominus suos
Et fraude vindex asseret: ut pij
Numen Dei præsens poténsque
Perpetuo celebrent honore.

PSAL. CXLII. Domine clamaui ad te, exaudi

Carm. gen. III.

AVrem vocanti da parens properè, meas
Audi preces salutifer.
Quum verba fundo tristis, & puras manus
Attollo, sic preces meas
Manúsque puras respice, ac si thureo
Odore manè te colam.
Ac si colam te victima & libamine
Sero rubente vespere.
Fræno coerce linguam: ad oris ianuam
Fac excubet custodia.
Fac mens sequatur recta, fac in lubricam
Ne flectat erroris viam.

Fac

Fac ne ſcelesto gaudeat cœtu, neque
Menſa fruatur impia.
Me malo iuſtus increpet, me verberet,
Quàm palpet impius, comam
Quàm rore nardi ſpargat. impij precor,
Et impiorum præſides,
De rupis altæ quum ruent ſpecula, ſui
Supplicia ſceleris vt luant.
Tum ſubeat animum conſcium, ſalubriter
Quòd me monentem ſpreuerint,
Sic mortis horror oſſium compagines
Mihi laxat, vt cæſæ iacent
Fagi per arua fiſſa cuneis fragmina,
Tu ſancte rector cælitum,
Spes vna nobis es ſalutis, vnicum
Agnoſcimus te vindicem.
Vitam tuere ab impiorum caſſibus,
A fraude quam ſtruunt mihi.
Compos ſalutis impios fac in ſua
Cernam ruentes retia.

PSAL. CXLII. Voce mea ad Dominũ, &c.
Carm: Gen. XVII.

INuoco ſupplex Dominum, manúſque
Tendo ad ſidera ſupplices.
Mentis huic pando lacrymas: querelis
Imploro miſeris opem.
Pectus afflictum dolor obruebat:

T

Quamuis rex bone cælitum
Puriter vitæ mihi tu peractæ
Eſſes arbiter optimus.
Quum domo greſſum tamen efferebam,
Tendebant mihi retia.
Nec mihi notus, nec amicus vſquam,
Quoquò lumina verteram.
Exitus nuſquam, fuga nulla, nemo
Qui me ſoſpite plauderet.
Ergo te rerum pater, inuocaui,
Vnum præſidium in malis.
Tu meæ vires, mea ſpes, opéſque,
Dum ſedes hominum colo.
Da meis aurem facilem querelis
Fracti cladibus vltimis.
Aſſere à ſæui manibus tyranni,
Qui me fortior opprimit.
Carceris vitam rape de tenebris,
Vt te laudibus efferam:
Téque conuentus celebret piorum,
Promptum ferre pijs opem.

PSAL. CXLIII. Domine exaudi orationē,
Carm. gen. XV.

AVdi vocantem rebus in aſperis,
Et lenis aurem da precibus meis,
Rerum creator: quáque ſoles fide
Et æquitate ex hoſtibus eripe,

Iuris seueri ne trutina meam
Expende vitam. nemo hominum innocens
Sic est, tribunal possit vt ad tuum
Se profiteri crimine liberum.
En hostis atrox imminet, & premit
Stratum: tenebris tristibus abditus,
Et lucis exors dego, velut specu
Quos in sepulcri mors fera condidit.
Mens pænè curis obruta voluere
Priora cœpit tempora, quum patres,
Spes quos fouebat præsidij tui,
De fauce lethi sæpe reuelleres.
Hac recreatus rursus imagine,
Imploro supplex auxilium tuum.
Intenta mens te respicit, arida
Tellus vt imbres sub cane torrido.
Non lentus audi. nam mihi spiritus
Vix fessa pulsat pectora: si tui
Auertis oris lumen amabile,
Mors atra siccis faucibus imminet.
Spe mens labores auxilij tui
Fert: spectat vnum te, pater optime.
Audi precantem lenis, & exitum
Iamiam obruturis pande periculis.
Ab hoste sæuo protege me, meæ
Custos salutis: praua repellere
Mentem manumque, & recta capessere

Doce, vnicum te qui veneror Deum.
Arcana fac vis numinis vt tui
Per plana gressum dirigat, vt tua
Mandata secter: neu malè credulum
Error malorum vertat in orbitam.
Vt nulla numen non celebret tuum
Et æquitatem natio, recrea
Me destitutum præsidio: & malis
Hostis scelesti libera ab artibus.
Fauoris umbra me solita tege,
Et qui me acerbis vsque doloribus
Affligit, hostem perde nefarium,
Seruúmque serua perpetuò tuum.

PSAL. CXLIIII. Bendictus Dominus, &c.
Carm. Gen. XIII.

QVo te rex hominum carmine prosequar?
Qui firmas animum robore, qui manum
Et bellare doces, & dubij reges
Per discrimina prælij.
Quod viuo & valeo, tutus & hostium
A fraude, eximia fulgeo gloria:
Quòd latè validis impero gentibus,
Totum muneris id tui est.
O rerum genitor, quantulus est homo
Hæc quem prosequeris munificentia
Et curas patria sollicitudine?
Figmentum fragilis luti,

Quo

Quo nec bulla leuis vanior est, neque
Quæ mentes agitant somnia turbidas,
Nec serum fugiens umbra crepusculum,
Nec fumi volucris vapor.
Cæli pande fores rex bone cælitum,
Ac de sidereis labere sedibus:
Montes nube operi: per liquidi aëris
Campos fulgura traijce.
Turbatos trepida sparge fuga impios,
Et sparsos iaculis perde sequacibus:
Porrectáque manu, me, pater optime,
Sæuis eripe fluctibus.
Hostis pelle malam vim bonus impij:
Linguæ vaniloquæ reprime toxica:
Assuétæque dolis pestiferis manus
Vires contere viribus.
Vt te nostra nouo carmine barbitos
Dicat, subsidio qui recreas tuo
Reges: qui grauibus sæpe periculis
Vitam Dauidis eripis.
Hostis pelle malam vim procul impij.
Linguæ vaniloquæ reprime toxica:
Assuetæq; dolis pestiferis manus
Vires contere viribus.
Natorum soboles crescat, vt vbere
Surgit silua solo laurea: virgines
Cultu sic niteant vt laquearibus

Templorum tholus aureis,
Stipentur grauidis horrea frugibus
Pleno cuncta penu copia suggerat:
Fæcundi pecoris non capiant greges
Latis pascua saltibus.
Pingues plaustra boues & nitidi trahant:
Nec tristi resonent compita classico,
Nec fletu plateæ: nec furor hosticus
Clausis affremat oppidis.
Felicem populum, inter bona talia
Qui vitam in tacito transigit otio.
Felicem populum ter quater, omnium
Cui rerum pater est Deus.

PSAL. CXLV. Exaltabo te Deus meus rex.

Carm. gen. XXIX.

T*E regē Dominúmque canā dum lucida voluet*
Lucidus astra polus,
Et vnicum colam Deum.
Luce canam te, nocte canam te: nulla carebit
Laudibus hora tuis,
Rerum creator & salus.
Magne parens, nullo cui clausa potentia fine est,
Sæcula cuncta tuas
Laudes sonabunt: & patres
Longæui tua facta canent, seræq; nepotum
Per seriem soboli
Prodent: nec ætas gloriam

Nesciet

Nesciet vlla tuam: mirandáque facta decúsque
Ille memor referet:
Hic magnitudinem canet.
Ille bonum feret & iustum, & placabilis iræ,
Et veniæ facilem, &
Larga benignum dextera.
Tótque inter decora & laudum præconia nullo
Emoritura die,
Nil clarius clementia.
Ergo parens rerum, stellantis machina cæli
Cuncta suo gremio
Complexa prædicat tuum
Robur: & intacti scelerum contage nefanda,
Te celebrant alacres,
Tuíque vires imperî
Per populos latè vulgant: ne nescia sceptri
Terra sit vlla tui,
Et gloriæ & potentiæ
Imperium sine fine tibi: nec legibus æui
Subdita sceptra tenes,
Aut clausa metis temporum.
Tu lapsos rursum attollis, firmásque labantes,
Incoluméisque foues
Vitæ beatæ commodis.
Te volucrum pecudúmque genus, te sæua ferarũ
Sæcula respiciunt
Vnum, suóque tempore

Accipiunt victum: tu dextram pandis, & omne
De locuplete penu
Animal benignè recreas.
Quicquid agis, iusteq́; & sanctè agis: impiger aurē
Supplicibus facilem
Præbes: opísque compotes
Dimittis puro qui pectore cunque precantur:
Auxilióque pijs
Præsens es, & periculis
Eruis è cunctis qui te venerantur amántque:
Cúmque suo scelere
À stirpe vellis Impios.
Ergo omnes te iure canent, nomenqúe tacebit
Natio nulla tuum
In seculorum secula.

PSAL. CXLVI. Laudá anima mea Do. &c.

Carm. gen. VI.

TE, magne rerum conditor, & tuas
Sonabo laudes, factáque posteris
Miranda prodam, dum recurret
Per calidos mihi sanguis artus.
Securitatem ne stabilem tibi
Promitte, regum præsidio: neque
De stirpe mortali & caduca
Pone tibi columen salutis.
Vt membra liquit spiritus, in suam
Terrena moles terram abit: & diu

Consulta vanescunt, & auras
Irrita per vacuas feruntur.
O ter beatum quem Deus ætheris
Fido tuetur præsidio, suas
Qui spes opésque omnes in vno
Constituit Domino Deóque,
Qui terram & æquor condidit & polum,
Et quicquid æquor terráque continet
Polúsque: qui promissa præstat:
Perpetuo stabilis tenore.
Qui nec tyranni vi sinit opprimi
Infirmiorem, aut esurie premi:
Qui carcerum exemptos tenebris
Compedibus leuat innocentes.
Qui nocte pulsa luminis aurei
Cæcis refundit luminibus iubar:
Gressúsque firmat claudicantes,
Iustitiamque amat æquus æquam.
Cura fideli qui fouet aduenam,
Orbæ marito qui viduæ fauet,
Orbos puellos qui tuetur,
Et scelerum labefactat artes.
Rex ergo habenas imperij tuus
Sion tenebit, sidera dum polum
Pingent, & obliquum per orbem
Sol rutilos agitabit axes.

PSAL. CXLVII. Laudate Dominũ, quoniã,
Carm. gen. II.

EIa Deum laudate, Deo date carmina digna:
Certe erudito dignus ille est carmine:
Qui Solymam instaurat rursus, passimque per orbẽ,
Sparsos reducit exules Abramidas:
Qui fractos animi leuat, & corda anxia lenit.
Mulcet dolores, mitigatque vulnera:
Qui numerat tacito labentia sidera mundo,
Suísque quæq; nuncupat vocabulis.
Magna Dei virtus, immensa potentia: nulla
Quam lingua fari possit, aut mens cogitet,
Qui mite ingenium fouet, alleuat, auget honore:
Humíque sternit impiam superbiam.
Eia Deum cantate, Deo persoluite grates.
Grato benignum canite patrem barbito:
Qui cælum obnubit tenebris, terram rigat imbre;
Montésque læto vestit altos gramine:
Qui pecudum genti larga dat pabula dextra,
Coruóque victum se rogante sufficit.
Quem neq; magnanimum delectat robur equorum,
Nec vis ferocis aut lacertus militis:
Sed pietas animi simplex, & in illius vna
Quæ spem salutis collocet clementia.
Eia, Dei laudes Solymææ pangite turres:
Benignitatem mons Sionis prædica.
Qui portarum aditus claustris firmauit ahenis,

Ciuésq;

Ciuéſque cunctis commodis auxit tuos:
Qui te pace beat læta, & defendit ab hoſte:
Et meſſe flaua tritici campos tegit.
Cuius ad imperium fundit ſua munera tellus:
Natura cuius prompta paret iuſſibus:
Qui niuibus celſos operit, ceu vellere, montes:
Denſas pruinas cineris inſtar deijcit.
Et glacie lapſus ſolidarum frenat aquarum:
Cuius rigorem quis feret mortalium?
Quum libuit, molles glacies tabeſcit in vndas,
Adſpirat aura mitior, riui fluunt,
Oſtendítque ſuam per ſigna illuſtria mentem:
Legéſque Abrami tradidit nepotibus.
Non ita ſe populis alijs monſtrauit amicum,
Qui ſcita legum neſciunt cæleſtium.

PSAL. CXLVIII. Laudate Dominum de, &c.

Carm. gen. X.

LAudate Dominum cælitum
Chori beati, qui procul
Contagio mortalium
Templa ætheris tuemini.
Laudate Dominum, quos ſibi
Adeſſe iuſſit Angelos:
Laudate Dominum exercitus
Parere prompti iuſſibus.
Laudate Dominum, qui diem
Sol, luna noctem illuminas.

Laudate Dominum lucidis
Stellæ decoræ flammulis.
Laudate eum rotatiles
Tot orbium compagines,
Et vnda longè celsior
Campis nitentis aeris.
Huic cuncta laudes dicite,
Numénque cuncta pangite
Quod cuncta nutu condidit,
Et cuncta nutu sustinet:
Fixitque firmo cardine,
Ne vi senectæ corruant:
Certísque vinxit legibus,
Quas transgredi non audeant.
Laudate Dominum sub specus
Terræ dracones abditi:
Et vasta cete, quæ sinus
Ponti repostos finditis.
Ignes, niues, & grandines,
Vapòrque & auræ spiritus,
Ad iussa Domini mobiles
Circumrotantes turbines.
Colles feraces, & feri
Montes, & omnes arbores,
Seu montibus rigescitis:
Seu cultibus mansuescitis:
Mites feræq; bestiæ,

Humiq;

Humíque lentè reptiles,
Et quæ liquentes aëris
Campos volando carpitis:
Reges & orbis præsides,
Et nationes liberæ,
Et pauperi plebeculæ
Qui ius ab alto dicitis:
Et vos iuuenta florea
Læti puelli & virgines,
Senésque vitæ in vltimo
Iamiam exituri limine,
Laudate Dominum : numini
Sit eius vni gloria,
Vnúmque noscat omnium
Cælum solúmque principem.
Hunc omne in æuum laudibus
Propago tollat Isaci:
Sibi dicatam qui bonis
Gentem beauit omnibus,

PSAL. CXLIX. Cantate Dominō canticū.

Carm. gen. x.

C*Antate Domino canticum*
Nouum : sonet laus illius
Cœtus per omnes qui sacris
Non se profanis polluunt.
Oblectet Isaci genus
Auctore se suo . suo

Regi Sionis arduæ
Congratulentur filiæ:
Nomen celebrent illius
Lætis choris & tympanis:
Eiúsque Laudes accinant
Blandè canoro pectini.
Gentem bonus parens suam
Amore sancto amplectitur,
Mitémque mansuetudinem
Firmat salute immobili:
Cœtus piorum vt gestiant
Foris paratu splendido,
Domique secum clanculum
Lætentur in cubilibus.
In ore, rerum præsidis
Laus continenter personet:
Vtrinque acuti in dexteris
Vibrentur enses vindices.
In se ferarum vt gentium
Crudelitatem vindicent:
Et in futurum iras, minas,
Superbiàmque comprimant,
Reges suorum vt hostium
Arctis catenis alligent,
Et ferreis coerceant
Vinclis feroces principes.
Pœnas secundum cælitus

Præscripta ab ijs vt exigant,
Et laus piorum peruolet
Omnes per orbis cardines.

PSAL. CL. Laudate Dominũ in sanctis eius

Carm. Gen. x.

LAudate Dominum, lucidum
Templum colentem siderum,
Qui vi suæ potentiæ
Firmauit orbis cardines.
Laudate Dominum fortiter
Vbique gestis inclytum:
Laudate magnitudinem
Captum supra mortalium.
Laudate Dominum bellicę
Claris tubæ clangoribus:
Laudate Dominum nablijs
Lyrísque blandè garrulis
Laudate Dominum tympanis,
Chorique festi cantibus:
Laudate Dominum fidibus, &
Sonore dulci tibiæ.
Laudate eum tinnitibus
Lætis canori cymbali.
Hunc̨ cuncta laudent quæ trahunt
Vitalis auræ spiritum.

EIVSDEM GEORGII BVCHANANI HYMNVS IN CHRISTVM.

PRoles parentis optimi,
Et par parenti maximo,
De luce vera vera lux,
Verúsque de Deo Deus:
Iam nox recessit, iam nitet
Aurora luce præuia,
Cælum solumq; purpurans,
Et clausa tenebris detegens.
Sed fuscat ignorantiæ
Caligo nostra pectora:
Et nubilis erroribus
Mens pene cedit obruta.
Exurge Sol purissime,
Diemq; mundo da suum,
Nostramq; noctem illuminans
Erroris vmbram discute.
Dissolue frigus horridum,
Aruumque nostri pectoris
Calore lampadis tuæ
Humore purga noxio.
Vt irrigetur cælitus
Roris beati nectare;
Et centuplo cum fœnore
Cæleste semen proferat.

CARMINVM GENERA QVIBVS IN HOC OPERE POETA VSVS EST.

I. Genus est monocolon. Versus heroici hexametri, hoc modo:

– – –∪∪ – – – – –∪∪ – –

Eo vtitur Psal. 1. 18. 45. 78. 85. 89. 104. 107. 132. 135.

II. Dicolon distrophon Versus Prior, hexameter heroicus, Alter, trimeter, iambicus, acatalectus, ad exemplum Horat. lib. 5. ode 16. hoc modo:

–∪∪ – – – – –∪∪ –∪∪ – –
∪– ∪∪∪ – – ∪– ∪–∪–

Eo vtitur Psal. 2. 20. 24. 60. 69. 83 . 93. 95. 97. 108. 109. 118 126. 136. 147.

III. Dicolon distrophon. Versus prior, iambicus trimeter acatalectus, Alter, dimeter acatalectus, vt Horat. lib. 5. ode 1. hoc modo:

– – ∪∪∪ – – ∪– ∪– ∪–

Eo vtitur Psal. 3. 6. 10. 21. 22. 27. 34. 38, 39. 41. 44. 48. 53. 62. 74. 76. 79. 87. 92. 110. 112. 115. 120. 127. 133. 134. 139 . 141.

IIII. Dicolon distrophon. Versus Prior, heroicus, Secūdus Alcmanius dactylicus tetrameter acatalectus, vt Horat, 1. Carme. 7. hoc modo-

–∪∪ –∪∪ –– –– –∪∪ ––

–– –∪∪ –∪∪ ––

Eo vtitur Psal. 4 1 11.

v. Dicolon tetrastrophon Versus Primus Secundus, Tertius, Sapphicus hendecasyllabus, Quartus, Adonius, vt Hor. 1. Carm. 2. hoc modo:

–∪ –– –∪∪ –∪ –∪

–∪∪ ––

Eo vtitur Psal. 5. 17. 51. 55. 65. 67. 72. 90. 101. 103.

vi. Tricolon tetrastrophon. Versus 1.2. dactylicus, Alcaicus, acatalectus, Tertius iambicus, Archilochius dimeter hypercatalect. 4. dactylicus Alcaicus acatalect. vt Horat. 1.9. hoc modo:

–– ∪– – –∪∪ –∪∪

–– ∪– – –∪∪ –∪∪

–– ∪– –– ∪– –

–∪∪ –∪∪ –∪ –∪–

Eo vtitur Psal. 7. 11. 15. 19. 30. 46. 50. 56. 58. 77. 82. 9 . 123. 125. 140. 146.

vii. Dicolō distrophon. Versus primus, Sapphicus, Secundus, iambicus dimeter, hoc modo:

–∪ –– –∪∪ –∪–∪

–– ∪– ––∪–

Eo vtitur Psal. 8.

viii. Tricolon tetrastrophon. Versus Primus Secundus, choriambicus Asclepiadeus tetrameter.

trameter.3.Pherecratius Heroicus trimeter acatalectus Quartus, choriambicus Glyconius trimeter acatalectus, vt Hor.1. Carm.5. hoc modo:

–– –∪∪– –∪∪– ∪∪

–– –∪∪ ––

–– –∪∪– ∪∪

Eo vtitur Psal. 9. 64. 84. 130

IX. Dicolon distrophon. Versus Primus, heroicus, Secundus, dactylicus Archilochius dimeter hypercatalectus, vt Hor.4.Carm 7.hoc modo

–∪∪ –– –∪∪ –– –∪∪ ––

–∪∪ –∪∪ –

Eo vtitur Psal. 12.

X. Monocolon. Versus iambicus dimeter acatalectus, vt prudent. Cathem. 1. hoc modo:

∪– ∪––∪

Eo vtitur Psal. 13.31.37.47.52.54.59, 86.96 98, 117. 148. 149. 150.

XI. Dicolon distrophon. Versus Primus, choriambicus dimeter Glyconius, Secundus, choriambicus Asclepiadeus, vt Horat.1.Carm.3.hoc modo:

–– –∪∪– ∪∪

–– –∪∪– –∪∪– ∪∪

Eo vtitur Psal. 14. 35. 43.

XII. Tricolon distrophō. Versus Primus, choriambicus trimeter, 2.tetrameter, 3.pentameter,

vt Prudentius prologo Cathem. hoc modo:

– – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪

Eo vtitur Psal. 16.

XIII. Dicolon tetrastrophon. Versus 1. 3. choriambicus tetrameter. Quartus, choriambicus trimeter, vt horat. 1. Carm. 10. hoc modo:

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪
– – – ∪ ∪ – ∪ ∪

Eo vtitur Psal. 23. 42. 75. 99. 102. 144.

XIIII. Monocolon, Versus iambicus trimeter, vt Horat. lib. 5. Carm. ode 17. hoc modo:

– – ∪ – – – ∪ – ∪ – ∪ –

Eo vtitur Psal. 25. 94. 108.

XV. Monocolon. Versus dactylicus Alcaicus acatalectus, hoc modo:

– – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪

Claudianus in Epithalamio.

Eo vtitur Psal. 26. 29. 32. 49. 61. 71. 73. 143

XVI. Monocolon. Versus choriambicus Asclepiadeus tetramet. vt Horat. 1. Carm. 1. hoc modo:

– – – ∪ ∪ – – ∪ ∪ – ∪ ∪

Eo vtitur Psal. 28. 40. 80.

XVII. Dicolon distrophon. Versus Primus Sapphicus, 2. choriambicus trimeter, Boethius hoc modo:

-u -- -uu -u -u

-- -uu- uu

Eo vtitur Psal.33.70.121.142.

XVIII. Dicolon distrophon. Versus. 1. iambic. trimeter, 2. pentameter dactylicus, hoc modo:

-- u- -- u- -- u-

Eo vtitur Psal. 36. 63

XIX. Dicolon tristrophon. Versus Primus Secundus, trochaicus dimeter, acatalectus. Tertius, trochaicus catalecticus, hoc modo

-u -- -u -u

-u -u -u -

Eo vtitur Psal. 66.

XX. Dicolon distrophon Versus Prior, heroicus Hexameter, 2. anapesticus dimeter et catalectus vt Horat. 5. 14. hoc modo.

-- -uu -- -uu

uu- uu- uu-

-uu --

Eo vtitur Psal. 68.

XXI. Dicolon distrophon Versus, Prior, heroicus hexameter, Posterior iambicus dimeter, vt Horat. lib. 5. Carm. ode 14. hoc modo:

-- -uu -- -uu -uu --

-- u- --u -

Eo vtitur Psal. 81.

XXII. Dicolon distrophō. Versus Prior, dacty-

licus hexameter, Alter, pentameter, hoc modo.

– – –∪∪ – – –∪∪ –∪∪ – –

–∪∪ – – – –∪∪ –∪∪ –

Eo vtitur Psal. 88. 114. 137

XXIII. Dicolon distrophon. Versus Primus, trochaicus dimeter catalecticus. Secundus, iambicus dimeter acatalectus, hoc modo:

–∪ – – –∪ –

– – ∪– ∪– ∪–

Eo vtitur Psal. 100

XXIIII. Monocolon. Versus anapæsticus Pindaricus dimeter acatal. vt Boëth. 1. 5. hoc modo

–∪∪ ∪∪– ∪∪– ∪∪–

Eo vtitur Psal. 113

XXV. Dicolon tetrastrophon. Versus Primus, Secũdus, Tertius, choriambicus trimeter Quartus dactylicus Pherecratius, hoc modo:

– – –∪∪– ∪∪

– – –∪∪ – –

Eo vtitur Psal. 116. 122. 128.

XXVI. Monocolon, Versus trochaicus octonarius catalect. qualis est Prudẽt. Cathem. 9. hoc modo:

∪∪∪ ∪∪∪ –∪ –∪ –∪ –∪ –∪∪ –

Eo vtitur Psal. 105. 119. 124. 129.

XXVII. Monocolon. Versus iambicus Anacreontius dimeter catalecticus vt Boeth. 3. 7. hoc modo:

modo:

υ– υ– υ– –

Eo vtitur Psal. 131.

XXVIII. Tricolon tristrophon. Versus Primus heroicus. Secũdus, iãbicus dimeter, Acatalectus Tertius dactylicus Archilochius trimeter, catal. hoc modo:

–– –υυ –– –υυ –υυ ––

–– υ– –– υ–

–υυ –υυ –

Eo vtitur Psal. 138.

XXIX. Tricolon tristrophon. Versus 1. Heroic. hexameter. 2. dactilicus. archil. trimeter catalect 3. Iamb. dimeter acat. vt Horat. hoc modo.

–– –υυ –υυ –– –υυ ––

–υυ –υυ –

υ– υ– υ– υ–

Eo vtitur Psal. 145

FINIS.

IEPTHES,

SIVE VOTVM,

TRAGOEDIA:

AVCTORE EODEM GEORGIO BVCHANANO.

AD ILLVSTRISSIMVM VIRVM CAROLVM COSSÆVM FRANCIÆ MARESCALVM, AC APVD Taurinos Regis Francorum præfectum, in Iephthen tragœdiam

PRAEFATIO.

Bſurdam fortaſſe rem facere quibuſdam videbor, qui ad te hominẽ ab ineunte ætate militaribus imbutum ſtudijs,& inter arma tubáſque ſemper verſatum,munuſculum hoc litterarium mittam: ſed ij ferè hoc abſurdum exiſtimaturi ſunt,qui aut harum rerum inter ſe cõſenſionem non ſatis animaduertunt, aut tuum ingenium parum habent perſpectum. Neque enim inter rei militaris & litterarum ſtudium ea eſt,quam pleriq; falſo putant,diſcordia: ſed ſumma potius concordia,& occulta quædam naturæ conſpiratio. Quanquam enim ſuperioribus aliquot ſæculis,ſiue hominum inertia,ſiue falſa quadam perſuaſione, diuiſæ fuerũt hæ profeſſiones; nunquam tamen peruerſa imperitorum opinio

tantum potuit, vt ipsæ inter se veterem illam, & naturalem (vt ita loquar) cognationē obliuiscerentur. Omnes enim omnium ætatum imperatores, qui res præclaras gesserunt, aut ipsi doctissimi fuerunt, aut viros doctrina illustres summo amore prosequuti sunt. Neque profectò fieri potest vt magnus & excelsus animus, qui neglectis rebus caducis, æternitatis memoriam ante oculos habet propositam; non etiam memoriç & antiquitatis custodes literas amet. Neque alij ferè sunt qui literas oderunt & contemnunt, quàm qui vita per ignauiā & flagitia turpiter acta, cōscientiā posteritatis reformidāt: vt non minus verè quā elegāter mihi cecinisse videatur Claudianus

Gaudet enim Virtus testes sibi iungere musas,
Carmen amat quisquis, carmine digna gerit.

Contrà verò, qui omne suum studium in eo posuerunt vt perfectæ virtutis imaginē sibi ad imitationem proponerent,

-& quæ natura negauit,
Visibus humanis, oculis ea pectoris haurirent

quanta eos lætitia affectum iri putemus, si eius quam tantopere animo persequuntur, viuum & spirans simulacrum (vt ita dicam) nacti fuerint? Sed & præter hanc mutuam virtutis admirationem, & naturç quam dixi consensionem, accedit vtilitatis etiam mutuæ quædam species. Nam vt

illust-

illustrium facinorum auctor non immeritò eum suspicit,quem virtutis tradendæ magistrũ & illustrandæ artificem esse videt,& velut parenté colit,non eum à quo huius qua fruimur, lucis breuem vsuram acceperit, sed alteram illam longè diuturniorem vitam in posteritatis memoria collocatam speret:ita ille alter libenter amplectitur segetem & materiam suæ gloriæ sibi oblatam:

-qua se quoque possit
Tollere humo, victorque virûm volitare per ora.

Vterque enim etsi opinione hominum imparẽ, pari tamen studio ex eodem fundo gloriæ fructũ petit.Sed hæc ad omnes communiter pertinent, qui (vt ait Salustius) præclari facinoris aut artis bonę famam quærunt.Illa verò tua sunt propria, quòd à primis vsq; adolescentiæ spaciis ca fuisti in pariam caritate,in bello fortitudine, in pace tẽperãtia & æquitate, vt omnibus qui literas colunt,tuarum virtutum exeemplar edideris,quod posteritati ad imitationem proponere & possint & debeant:quod litteras, Philippi Cossæi fratris tui Episcopi Constãtiensis patrocinio orbatas in diuerso vitæ instituto tamen fouendas ac tuendas susceperis: quòd doctissimos homines semper tecum habeas,quibuscum etiam in medio sęuissimi belli ardore,Musisque Mineruam temperes,& Geticũ modereris Apolline Marté: quòd

filium ita litteris instituendum in pueritia curet, vt hanc tam amplam laudis & gloriæ hæreditatem à parẽte acceptam non solum tueri, sed etiã augere posset. Me autem absentem, nec vlla alia re quàm litterarum commendatione tibi cognitum, ita complexus es omnibus humanitatis & liberalitatis officiis, vt si quis ingenij mei sit fructus, si qua vigiliarum velut fœtura, ea meritò ad te redire debeat. Quod quidem adeò auidè facit meus hic Iephthes, vt qui antea publicam lucẽ, & cœtus hominũ reformidabat, te patrono fretus prodeat. & in spem nonnullam etiam publici fauoris sese erigat. Quid enim non illis sibi speret auspiciis, quibus disciplinam militarem ad antiquæ seueritatis exemplum videt emendatam, & vetustam belli gloriam Galliæ restitutam? cum bellica fortitudine, legum & iustitiæ cultum: cum summa omnium rerum licentia summam omniũ rerum non modò tuam, sed etiam tuorum omniũ continentiam videt coniunctam? His ego causis impulsus, hanc meam lucubratiunculam sub tuo potissimum nomine in manus hominum exire volui. Tu verò (vt spero) hoc meum siue tuorum in me officiorum testimonium, siue meæ erga te beneuolentiæ significationem (quæ tua est humanitas & in litteras amor) boni consules. Vale. Lutetiæ Parisiorum 5. Kal. Aug. M.D.LIIII.

ARGV-

ARGVMENTVM EX LIBRO IVDICVM SVMPTVM.

IEPHTHES *Galaddi filius patre defuncto à fratribus domo pulsus est, quòd negarent æquum esse vt nothus cum legitimis filijs in hæreditate paterna diuidenda æquaretur. Is quum ob inopiã collecta manu latrocinio viueret, ac fortitudinis magnum specimen dedisset, primum à cognatis, deinde a reliquis Hebræis dux factus est aduersus Ammonitas, qui viginti propè annorum grauissima seruitute eos presserant. Profecturus igitur in expeditionem, vouit, se, si victor reuerteretur, qui primus domo sua egrederetur, eum Deo sacrificaturũ. prima reuertenti accurrit vnica filia: eam Deo immolat.*

IEPHTHES SIVE VOTVM
TRAGOEDIA.

PERSONÆ.

ANGELVS prologus.
STORGE mater.
IPHIS filia
CHORVS indigenarum puellarum.
IEPHTHES imperator,
SYMMACHVS amicus.
SACERDOS
NVNCIVS.

ANGELVS PROLOGVS.

AGNI tonantis hûc minister aliger,
Cælo relicto, mittor Isaci ad lares,
Solúmque promissum Isaci nepotibus,
Solum regendis destinatum gentibus,
Si pacta sacri intaminata fœderis
Seruasset. arma sed modò quod Ammonia
Expauit arcto seruitutis sub iugo,
Tulitque quicquid triste, crudele, asperum,
Iratus audet victor, aut victus timet.
Hac clade fracta gens rebellis vix Deum
Agnoscere patrum cœpit, & nefarios
Mentita cultus numinis ludibria
Inspecta nosse, nota floccipendere.
Et serò quamuis, ad patriem redijt suum.

Huma-

Humana ſed mens neſcia modum ponere
Rebus, ſecundis intumet ſucceſſibus.
Quo plura hominibus contulit bonitas Dei,
Occæcat animos altior ſecuritas,
Vanóque faſtu turgidos ſuperbia
Stimulat inanis. Qualis in dominum furit
Equi ferocis contumax proteruitas,
Imperia paulum ſi remiſſa ſentiat,
Ac vix lupatis domitus, & calcaribus
Duris cruentus, redit ad officium, & ſuo
Obtemperat hero: ſic populus hic peruicax,
Ceruice dura, pronus in peius, flagrum
Si conquieuit paululum, nouos deos
Aſciſcit, & ſe dedit aliјs ritibus,
Ignota ſacra ſequitur. Atque adeó parens
Benignus animos turgidos licentia,
Bello, faméue, peſtilentíue aëre
Frangit, rebellem comprimens ferociam.
At rurſus, animi ne cadat fiducia,
Serie malorum continenter obruta,
Mittit prophetas, bellicos mittit duces,
Qui ſeruitutis liberatos aſperæ
Vinclis reducant, priſtiniſque ritibus
Seruire cogant: arma nunc Ammonia
Vt excitauit in rebelles, ac Dei
Iuſſis relictis, impiјs erroribus
Se mancipantes. Sed modum ſtatuens ſuæ

Iræ propitius liberatorem dedit:
Non è potentum quempiam numero, grauem
Turba clientum, liberíſve turgidum:
Sed è paternis exulantem ſedibus
Iephthen, ſuíſque fratribus ſpretum, ſatum
Genetrice vili: ne ſuperba gens ſuis
Aſſignet armis quod manu geſtum eſt Dei:
Vt ſciat & Ammon hactenus ſe viribus
Non floruiſſe proprijs, ſed vindicem
Cæleſtis iræ. Porro ne Iephthes quoque
Se metiatur exitu huius prælij,
Et intumeſcat inſolens rebus bonis,
Damno obruetur protinus domeſtico,
Cedéntque fracti contumaces ſpiritus.
Etenim arma in hoſtes perfidos quum ſumeret,
Belli ſecundus ſi daretur exitus,
Quodcunque primum ſe obuiam ferret ſibi,
Promiſit aris ſe daturum victimam.
Heu quanta moles imminet tibi mali
Miſerande! quantis obruêre luctibus!
Vt te propinqui credulum ſpes gaudij
Fallit. Propago ſola, quæ patriam domum
Tibi nata ſeruat, prima patri ſe offeret,
Vt gratuletur proſperum armorum exitum:
Magnóque ſoluet fœnore, ac iugulo luet
Felicitatis miſera præcox gaudium.
Atque ecce, mater triſtis egreditur domo,

Quam somniorum nocte tota terruit
Tremendus horror: natáque parenti comes,
Præ se ferentes mentis ægrimoniam
Mœrore vultus, gestibus, silentio.

STORGE, mater. IPHIS, filia

EHeu recenti corda palpitant metu,
Mens horret, hæret vox in ipsis faucibus,
Nec ora verbis, pervium præbent iter:
Nocturna sic me visa miseram territant,
Et dira turbant inquietam insomnia,
Grauibúsque curis pectus vrunt anxium:
At tu nitentis summe dominator poli,
Auerte in hostes luctuosum & funebre
Omen, mihíque placidus & gnatæ meæ,
Quæ sola spes & familiæ solatium
Superest, senectæ columen vnicum meæ,
IPH. *Quin ominare cara mater lætius,*
Vanæq; causas abijce ægritudinis:
Et ista mentis turbidæ ludibria
Secura sperne spretáque obliuiscere.
ST. *Vtinam liceret: sed metus veluti recens*
Quoties recordor, concutit formidine
Mentem, atque imago somnij tristissimi
Oberrat animo: pectus horrificat timor.
Iam cuncta passim blanda strauerat quies:
Mutúmque nox induxerat silentium:
Vidi luporum concito cursu gregem

Rictu cruento, spumeo, rabido, vnguibus
Saeuùm recuruis praecipite ferri impetu
Imbellia in pecora, vidua pastoribus.
Tum pauidi ouilis fida custodia canis
Lupos abegit: atque ad infirmum pecus
Trepidi timoris exanime adhuc memoria
Denuò reuersus, è sinu timidam meo
Agnam reuulsam dente laniauit truci.
O sol, o vaga lumina lunae,
Pictáque tacito sidera mundo,
Et tu nox mihi conscia curae,
Nigris referens somnia pennis,
Si quid natae miserae impendet,
Si quem casum fata minantur,
Caput hoc prius in tartara miserum
Detrudite, dum spes ambiguae
Alernantibus angunt curis
Incerta suae pectora cladis.
IPH. *Cur miserè animum crucias mater,*
Luctúsque tuo cumulas luctum
Publicum, & acres renouas curas
Omine laeto reducem potius
Positis questibus excipe patrem:
Qui (nisi vano mens augurio
Credula nimium pectora fallit)
Spolijs aderit clarus opimis,
Rémque, & laudem, & decus aeternum
Genti

Genti referens patriæq; suæ.
ST. Non hunc tenorem parca mihi vitæ dedit?
Quod tempus vnquam lacrymis caruit mihi,
Ex quo parentis primùm ab aluo prodij?
Primùm iuuenta seruitutem patriæ
Tristésque vidit hostici agminis minas,
Pecorúmque raptus, sterile sine cultu solum,
Cædes, cruores, vastitatem, incendia,
Profana, sacra, mista. Non vnquam mihi
Secura vitæ fluxit vlla portio.
Vt trudit vndas vnda, fluctus fluctui
Cedit sequenti, pellitur dies die,
Semper premuntur præterita nouis malis:
Dolor dolori, luctui est luctus comes:
Fratrem patrémque perculit belli furor:
Confecta curis mater inter funera
Cognata senuit, perduelles perfidos
Armis maritus vrget. His maius nefas
Tamen veretur animus. IPH Immodicus timor
Facilè sinistris adhibet augurijs fidem.
ST. Vtinam secundis audiam rumoribus
Virum reuersum, sospitémque exercitum
Salua familia. IPH. Veniet haud dubiè parens
Incolumis. idem bella qui suasit Deus,
Saluum reducet laude cumulatum noua.

CHORVS.

Iordanis vitreo gurgite qui rigas

Conualles virides, pascua diuidens
Fœcunda Isacidum flumine languido,
Et nunquam posita frigoribus coma
Formosum Solymæ palmiferæ nemus,
En unquam miseræ candidius afferet
Curarum vacuæ lucifer hunc diem,
Quum cernam patriam libera liberam,
Quæ nunc seruitij vincula barbari
Infelix patitur. Nobilis Isaci
Sanguis degeneris fert domini iugum:
Et quos nec Phariæ rex tumidus plagæ
Vrgens falciferis terruit axibus,
Nec trux purpurei sæuities freti
Vndarum refluis obruit æstibus,
Nec deserta Arabum vomeris inscia,
Nec portenta hominum mole Cyclopia
Fregerunt, timidi mancipium sumus
Ammonis. Grauius flagitium est malo,
Sub turpi domino segne iugum pati.
At tu summe parens, qui mare turbidum
Componis, placidi qui maris æquora
Cauri nubiferis flatibus excitas,
Et terræ stabilis dura tremoribus
Fundamenta quatis, mobilis & poli
Sistis præcipitem quum libuit fugam,
Cladibus tandem satiate nostris
Desine irarum, propiúsque fessis

Gentis

Gentis afflictæ facilis boniúsque
Consule rebus.
Nostra si pœnas meruit seueras
Culpa, si quondam tibi separatam
Abijcis sortem, vitijs iniquus
Si pater nostris, minus obsequentes
Deseris natos, & inexpiata
Antè dilecti populi querelas
Despicis ira:
Nec tibi Syrus, neque dirus Ammon,
Nec Phari rector tumidus minacis
Expetat pœnas, neque sit profano
In tuis castris gladio potestas.
Ignis armatus potius trisulci
Tu pater dextram iaculis tremendis,
Vindicis flammæ face contumaces
Obruas vrbes. chaos aut patentis
Deuoret terræ miseros colonos,
Aut superfusis adoperta tellus
Hauriat vndis.
Ne ferox hostis tumeat secundis
Insolens rebus, populúsque muti
Stipitis cultor, tua qui nefando
Polluit ritu sacra: ne, quòd ira
Sæuijt in nos tua, vertat Ammon
In suas laudes, carie peresi
Thure dum placat simulacra trunci,

Teque vesano neget ore gentem
Semper addictam tibi, se premente,
Posse tueri.
Ah miser, quantos tibi risus iste
Mox dabit fletus! Breue diluendum est
Gaudium longis lacrymis. citato
Aduolat cursu leuis hora, tempus,
(Vana ni vatem species inani
Spe fouet) tempus properat, vicissim
Quum grauis victor mala seruitutis
Sentiet duræ. Neque enim cruorem
Vsque sanctorum patiere inultum,
Nec tuas aras dabis execrandis
Pollui sacris. Vtinam supremæ
Terminus vitæ mihi in hoc supersit,
Patrio donec tibi sacra ritu,
Dum tibi gratum memori canamus
Pectore carmen.
Sed ecce, celeri nuntius properat gradu.
Ni fallit animus, aduenit ab exercitu.
Agnosco. sic est. scire quid ferat, iuuat.

NVNTIVS, CHORVS.

NVN. *Saluete veteris Abrahami filiæ,*
Vereque sancti sancta progenies patris.
Isthæcne Iephthæ est imperatoris domus?
An me fefellit error ambiguum viæ?
CHO. *Est ista Iephthæ domus, & hæc est filia.*

Sed quam reportas spem, refer, si quid vacat.
NVN. *Nempe istud ipsum missus huc sum vt nuntiē.*
Fusis, fugatis hostibus, victoria,
Re, laude parta, saluus est exercitus.
Hec summa. CHO. *Paucis plurima vt cōplexus es!*
Audita, primùm, an visa fers, edissere.
NVN. *Visa, acta, vera, certa, non rumoribus*
Collecta vanis affero: vt qui prælij
Pars ipse fuerim. CHO. *Vt gesta res est expedi.*
NVN. *Vobis lubenter gaudium hoc impertior.*
Aurora primum luce quam rosea polum
Perfudit, Ammon segnis impatiens moræ,
Equis virísque, bellicorum & curruum
Strepitu tremendo latè inundarat solum.
Iámque explicata legio peditum per suas
Stabat cohortes, ferro & ære splendida:
Turmæ curules ante curuis falcibus
Ibant minaces: fuderant se in cornua
Equites. vtrinque. noster autem exercitus
Campi patentis vltimos colles tenens.
Non asper armis, nec paratu bellico,
Sed corda, fretus numinis fiducia,
Iræq; iustæ vindices animos gerens.
Ibi noster inter imperator agmina,
Præcone misso, tentat absque sanguine
Finire bellum iure & æquis legibus,
Vterque populus vt vetusti finibus

Contentus agri, ab alteris iniuriam
Vimquе abstineret, rapta dominis redderet,
Pacemq́ bello & certa dubijs, præferat.
Contrà superbus militum hostis copijs,
Armîsque fretus increpat ferociter
Præconem, acerbis & nimis calumniam
Addit : duello se petere puro & pio
Agros vetustos, unde quondam Ammonidas
Expulerat armis úique proles Isaci
Egressa terræ finibus Niloticæ,
Quos si tenere perstet, atque iniuriam
Bello tueri præferat, quàm reddere
Erepta per vim, vindices sibi deos
Non defuturos æqua postulantibus:
Sin parta per vim iure malit linquere
Solymæa gens, & sponte cedat finibus,
Quos limes Arnon & Iebocus terminant,
Qua solitudo cogit agros vltima
Iordanis vsque ad lentè euntis flumina,
AEquis paratos facere pacem legibus,
Factamquе, gentis vtriusque commodo
Sanctè tueri. Hæc præco postquam retulit,
Renunciare protinus Iephthes iubet,
Nec se parentes nec suos Ammonio
Populo dedisse fraudi vel vi damna: nec
Quos repetat agros nunc, fuisse finium
Ammonis vnquam, sæculis quos iam tribus

Propago Iacobi absque controuersia
Tenuit. nec vlla facta mentio interim est
De iure dubio, vel ioco vel serio.
Nisi fortè: Chamos quæ deus tenuit tuus,
Tibi iure cedent: noster autem quos Deus
Possedit agros, deseret. Non deseret:
Sed vt antè bello victor agros hostibus
Ademit, idem iustus arbiter modò
Huius secundos exitus pugnæ dabit,
Etiam secundum ius & æquum. Vt retulit
Hæc præco, rauci clangor æris æthera
Pulsat, virorum clamor, armorum fragor,
Fremitus equorum, curruum stridor boat:
Cælum remugit: fracta tellus axibus
Gemit: recussum duplicant montes sonum
Virtute & astu quisque pro se nititur.
Ferit, feritur: pellitur: pellit: cruor
Permutat amnes: nocte sub densa polum
Puluera nubes occulit: numero ferox
Instabat Ammon, numinis fiducia
Et causa nostris æquat animos iustior.
Dum neutra cedit, vrget acies vtraque,
Ecce inter vmbras pulueris, cadentium
Lamenta gemitusque inter, atque hortantium
Voces, refulsit nube diducta dies,
Et vtrasque turmas redditus cælo fragor
Impleuit. humilis omnium mentes pauor

Consternat, ense languido torpens manus,
Gelidúmque lentos frigus artus alligat.
Ibi imperator voce noster maxima
Alacrique vultu: Te, parens rerum, ducem,
Tuúmque sequimur angelum. Deus, Deus
Inimica flammis sternit illis agmina:
Totúsque turmis fulget æther igneis.
Hæc vox vtrunque posteaquam exercitum
Peruasit, amens alter in fugam ruit,
Pauido nouatis instat alter viribus:
Nec his sequendi finis aut illis fugæ
Fuit, tenebris donec atra nubilis
Nobis quietem, illis latebras nox dedit.
CHO. Cur victor ergo non reducit copias?
NVN. Mane, vniuersi nondum habes belli exitum.
CHO. Forsan refectis hostis instat viribus.
NVN. Siquidem resument mortui vires nouas.
Namque omne robur perfidæ gentis Deus
Vno coëgit demetendum prælio.
Ergo aut peremptí corporum cumulis locum
In quo steterunt, obtinent, aut lurida
Fusi per agros strage pascunt vultures.
Et ne resurgat denuò bellum nouum,
Multos in annos dux futuri prouidus
Prospexit. etiam peperit & nepotibus
Seris quietem. Victor arma Ammonium
Per omne nomen celeriter circumferens,

Bis

Bis dena muris vertit oppida dirutis.
Tectis perustis puberes dedit neci:
Vastauit agros. debiles tantùm senes,
Pueri tenelli & feminæ imbelles solum
Vacuum pererrant, patriæ & casum gemunt,

CHORVS.

O aurei dux luminis.
Sol, qui recursu præpete
Vices diurnas temperas,
Et igne flammifer vago.
Partiris orbi tempora,
Post lustra tandem quatuor
Iubar beatum in liberos
Fundis nepotes Isaci,
Inauspicatos impetus
Hostis superbi dextera
Iephthæa fregit, spiritus
Ammonis acres contudit,
Et prædo præda factus est.
Nec tela Scythico profuit
Pennata neruo spargere,
Rapax nec axis impetus,
Minax recuruis falcibus,
Nec vis equorum, aut fortium
Densæ phalanges militum,
Premente texerunt Deo.
Iamiam discite perfidi,

Iam iam agnoscite. non lapis,
Non lignum Deus est: neque
Quod vel sculpseris artifex
Cælo dextera ferreo,
Vel plastes facili manu
Finxit vultum hominis luto
Mentitus madido: Deus
Noster arduus ætheris
Arces incolit igneas,
Et rerum sator, & salus.
Maiestate sua potens,
Nec cerni facilis, neque
Mortali docilis manu
Certam ducere imaginem.
Vecordem ille superbiam
Regum frænat, & impia
Vota, & spes nimias malum
Iustus ducit ad exitum.
Ille innoxia pectora
Sæuis pressa doloribus
Præsenti auxilio leuat:
Et de puluere pauperem,
Et custodem olidi gregis
Sceptra attollit ad aurea,
Pastorum diademate
Ornans tempora regio.
Hunc vnum Dominum & Deum

Terræ Dædala machina,
Sub quocunque iacet die,
Agnoscat, colat, atque amet:
Et quam sol oriens nouis
Subiectam radijs ferit,
Et quam sub medio die
Incendit propioribus
Flammis: quique bibit Tagum
Fuluo gurgite nobilem,
Et qui perpetua niue
Damnatas habitant plagas.
Eia Hebraides aureis
Comptæ colla monilibus,
Perfusa ambrosiæ coma
Suaue fragret odoribus.
Eia Hæbraides Indicis
Comptæ tempora gemmulis,
Terram multicoloribus
Latè spargite floribus.
Cessant tinnula cymbala,
Cessant nablia cum lyra
Victori Domino nouum
Carmen dicere? tibiæ
Cessat multiforæ sonus?
Quis terram pede libero
Plaudit? mollibus & choris,
Festo lætus & otio

Curas diluit asperas?
Festas victima dux gregis
Aras imbuat: Arrabis
Suaueolentia nubila
Ignis halet odoribus:
Et tu progenies ducis,
Magni spes generis cape
Cultus filia splendidos,
Et patrem reducem pijs
Læta amplectere brachijs.
Iamiam purpureos sinus
Iphi assume, retortulum
Iam cirrum cohibe. ferit
Aures en fremitus virûm:
Ipse est, ipse parens adest.

IEPHTHES

Regnator orbis vnus, & verus Deus,
Solúmque numen propitium, pollens, potens,
Idem seuerus vltor, & clemens pater,
Tuis tremendus & seuerus hostibus,
Tuis amicis lenis, & salutifer,
Iræ timendæ, sed tamen placabilis,
Amore feruens idem & irritabilis:
Nos seruitutis iusta presserunt mala,
Meritásque pœnas dedimus impij impijs.
Qui te relicto rege, patrono, Deo
Rerum parente, fontéque perennis boni,

Ad ſaxa ſtulti muta fudimus preces,
Et vana ſurdis vota lignis fecimus;
Pudet fateri: mentis æternæ capax
Homo, rationis particeps, mentis inops
Truncos adorat, thura viuus mortuo
Præbet, ſuúmque metuit artifex opus.
Ergo relicti, qui reliquimus, ſumus:
Pœnas ſubacti dedimus & fracti malis:
Quum nunc Idume, nunc Palæſtinæ manus,
Nunc dirus Ammon, nunc Syrus contaminat
Hæreditatem gentis & ſortem tuæ.
Malo eruditi, & hoſtium ludibrio
Tandem coacti, vix reuerſi ad te ſumus.
At tu benignus atque miſericors Deus,
Iuſti furoris fræna compeſcis tui:
Iram remittis, & odij obliuiſceris;
Et abdicatos filios culpa ſua,
Reſtituis iterum miſericordia tua.
Defectionis ceu ſceleſtæ ſit parum
Veniam dediſſe ſontibus, cumulas nouis
Etiam triumphis, laudibus, victoria.
Exutus armis hoſtis arcu languidus
Abijt remiſſo: bellici cuius fugam
Totis morantur ſparſa campis funera:
Volucréſque paſcit qui ſuperbus vincula
Solymis parabat: contegit ſtrages agros,
Cruorq́; tumidas auget vndas barbarus.

Ergo creator orbis, & magne arbiter,
Memores libenter mente grata gratias
Agimus, habemus, supplicesq; victimis,
Tuas ad aras patrio litabimus
Ritu, canentes te Deum, ac patrum patrem:
Qui per rubentis gurgites tumidos freti
Nostris dedisti tutum iter maioribus,
Quum te iubente pigra moles æquoris
Posuit procellas, mobilis stupuit liquor
Cursu coacto, & vitreus crystallino
Muro pependit pontus hinc & hinc, viam
Præbere iussus. fœderis memor tui,
Placidus, propitiusque accipe hæc serui tui,
Exigua quamuis vota, grato pectore
Tamen profecta, debitáque nuper tibi.
Quod primum ad ædes sospiti occurret meas,
Tuas id aras imbuet grata hostia
Suo cruore. tuis beneficijs licet
Par nulla possit comparari victima:
At tu benignè memoris animi munera
Interpretaris, vt fideliter tua
Promissa soluis, vota sic reddi tibi
Fideliter gaudes, potentiam exerens
Erga rebelles, exerens clementiam
Erga timentes. Vis nec vlla est altera,
Cui terra, cælum, pareant, & tartara.

IPHIS, IEPHTHES,
SYMMACHVS, CHORVS.

IPHIS.

Prodeo : parentis reducis vt lęta ac lubens
Conspicio vultus. O mihi secundum Deum
Genitor verende, sine frui amplexu tuo.
Cur genitor à me torua vertis lumina?
IEPH. *Me miserum.* IPH. *In hostes omen hoc*
Vertat Deus.
IEPH. *Vtinam : sed in nos recidit.* IPH. *Heu*
quid audio?
IEPH. *Miseræ parentem filiæ miserrimum.*
IPH. *Hei mihi tremisco. saluus est exercitus?*
IEPH. *Est saluus.* IPH. *Et tu victor?* IEPH
Ita se res habet.
IPH. *Nulloque corpus sauciatus vulnere?*
IEPH. *Sic est.* IPH. *Quid ergo de profundo pe-*
ctore
Secreta ducis ingemens suspiria?
IEPH. *id scire non est tibi opus in præsentia.*
IPH. *Hei mihi, quid in te misera peccaui pater?*
IEPH. *Nihil: sed in te misera peccauit pater.*
IPH. *In me profecto, quod sciam, erratum est nihil*
Nec si fuisset, id tibi molestiam
Afferre debet. Nam parentum iniurias
Aequo necesse est liberi vt animo ferant
IEPH. *Sapienter, ac vt te decet, nata loqueris.*

Quantóque tu ſapientius loqueris, meum
Pectus recludis altiore vulnere.
IPH. Quodcunque mentem genitor exercet tuam,
Omitte. cunctis parta per te ciuibus
Tuo dolore gaudia haud contamines,
Tuáque amicos ſine frui præſentia.
IEPH. Nobis pariet abſentiam hæc præſentia.
IPH. Belli pericla forte rurſum te vocant.
IEPH. Diſcrimen armis grauius imminet domi.
IPH. Bello periclum grauius eſſe domi poteſt?
IEPH. Bello ſalutem repperi, perij domi.
IPH. Imò & familia ſalua per te & patria eſt.
IEPH. Eſt: gratiámque debeo hoc nomine Deo.
IPH. Ac nomine iſto ſemper vtinam debeas.
IEPH. Sed vereor iſta vt ſalua perſiſtant diu
IPH. Quare ſecundæ nunc pater quum maximè
Res ſunt, precari, votáque decet ſoluere
Non quum reflauit ſortis aura mobilis,
Palpare numen precibus, in re proſpera
Obliuioſa ſacra negligentia
Deſerere. Facilem quiſquis incolumnis Deum
Sibi demereri ſtuduit, vbi res ingruit
Aduerſa, nixus conſcientiæ bonæ
Fructu, rogare numen audet propitium
Iam ſponte, vota nuncupat ſecurius,
Et certiore ſpe futura concipit,
IEPH. Iamdudum id ipſum facere mecum cogito.

IPH.

IPH. *Quid te moratur?* IEPH. *Hæc relinque filia*
Curanda nobis: quod puellares decet
Animos & annos, id tuæ curæ puta.
IPH. *Nō mihi alienū est quicquid ad patrē attinet.*
IEPH. *Fateor. sed interim ut domi rectè omnia*
Sint, prouide, & morem patri tuo gere,
Huc rursus ad nos post breui reuertere.
Adesse oportet te sacrificio statim.
IPH. *Fiet, reuertor. Heu misera, quidnam patri*
Mutauit animum pristinum erga liberos?
Hoc nemo nuper fuerat indulgentior,
Nec liberorum quisquam amantior parens;
Qui nunc seuerus, tetricus, tristis, ferox,
Vultu minaci bellicum præ se ferens
Adhuc tumultum. quicquid est, metuo nimis
Id assequi unum nequeo, quod propter me
Sese dolere, nullius quæ conscia
Culpæ mihi sim, qua parentem offenderim.
O feminarum sorte vulgus aspera
Productum in auras, quas, licet culpa vacent,
Rumor malignus dente rodit inuido.
Pro facto habetur quicquid ira finxerit
Serui loquacis, quod maritus suspicax
Commentus ipse est, maleuola aut vicinia.
Quid suspicetur genitor, in mea manu
Non est. Remedium id arbitror tutissimum,
Intaminata conscientia frui.

SYM. *Probè loquuta es digna patre filia*
Victore, casta digna matre & patria.
Humana quamuis finxerit malignitas
Crimen, repostos perspicit sensus Deus,
Illóque vincis purus animus iudice.
Speranda ab illo & expetenda præmia
Vitæ peractæ patris autem iniuria
Aequi ac iniqui perferenda est liberis.
Proinde patri morigera domum interim
Reuise. Si quid fama diuulgauerit,
Hic aucupabor, persequens vestigia
Tui parentis: mox tibi indicauero.
CHO. *Quin hoc amice pergis agere Symmache?*
SYM. *Id diligenter fiet.* CHO. *At quantum potes,*
Isto puellam libera trepidam metu.
Hoc poscit abs te ius amicitiæ vetus,
Quæ culta primis vsque ab incunabulis
Fidei tenore semper vno perstitit:
Hoc poscit ipsa patria, quæ Iephthæ suam
Debet salutem. SYM. *Quin tace, ac fidei meæ*
Permitte. CHO. *At illud callidè vt fiat vide,*
Animíque cæcos penitus excutias sinus.
SYM. *Ne metue, nec me poterit ille hec volet*
Cælare sensus: apta noui tempora.

CHORVS.

I felix, pede fausto:
Et qui pectoris imo

Cernit clausa recessu
Idem testis & æquus
Iudex cœpta secundes.
At te pessime liuor
Audax nectere fraudes,
Et committere ficto,
Dulces crimine amicos,
Et rumore maligno
Sanctæ fœdera tedæ
Præceps soluere, caros
Qui gaudes sua patres
Contra pignora cæco
Linguæ armare veneno,
Idem testis & idem
Secreti arbiter æquus
Te clausum tenebrosi
Antris abdat auerni,
Vnde has nec vagà sedes
Vnquam fama reuisat.
O quantum ille laborum
Tecum detrahet vnà:
Quàm mortalia diris
Curis pectora solues!

SYMMACHVS.

IEPHTHES.

SYM. Quidnam repentè ductor armis inclyte
Mutauit oris pristinum statum tui?

Quæ mæstitudo læta turbat gaudia?
Metus recessit, perduelles perfidi
Pœnas luerunt, parta patriæ quies.
Quum gratuletur ciuitas victoriam
Tibi, tuumque patria nomen laudibus
In astra tollat, cantibus festis fremens,
Qui publici auctor gaudij es, non publicæ
Felicitatis esse debes particeps?
IEPH. O grata sortis infimæ securitas!
Felice natum sidere illum existimo,
Procul tumultu qui remotus exigit
Ignotus æuum tuta per silentia.
SYM. At ego beatum potius illum duxero,
Cui vera virtus peperit æternum decus:
Quem de tenebris erutum popularibus
Splendore, vulgo & separatum à deside,
Gloria futuris merita seclis consecrat.
At qui sopori deditus & ignauiæ est,
Et vitam inertem pecudis instar transigit,
Nil interesse opinor, an sit mortuus,
An morte vitam obscuriorem duxerit,
Quum par vtrumque supprimat silentium.
Quapropter in te cuncta quum congesserit
Quæcunque amicum numen homini dare potest,
Laudes, honores, rem, decus, victoriam,
Benignitatem agnosce gratus numinis,
Nec sordidis sententijs res splendidas

Corrumpe:

Corrumpe: quum nil poſſit eſſe gratius
Deo, Beneficij quàm memor animus dati.
IEPH. *Præclara dictu res honor, victoria,*
Decus, triumphus, parta bello gloria:
At quæ videntur fronte prima ſuauia,
Eadem intuere propius, & intelliges
Condita fellis acri amaritudine.
Fortuna nulli ſic refulcit proſpera,
Aduerſa vt illam lance non penſet pari:
Triſtia ſecundis & ſecunda triſtibus
Viciſſitudo acerba ſortis temperat.
Putas beatum me, beatitudinem
Fulgore inane metiens & plauſibus
Vulgi miſeriæ quem premunt certiſſimæ.
SYM. *Quin finge ſortem beneuolam ex ſententia*
Tibi polliceri cuncta: quid ſupereſt adhuc
Quod concupiſcas? ſpretus, exul, patria
Domo repulſus, inq; ſolitudinem
Detruſus altam, pauperis dominus caſæ,
Repente veluti ſomnio diues, tamen
Felicitatis arbiter iniquus tuæ
Conquereris. Altam ferre ſi ſortem nequis,
Puſillus animi es: ſin nequis agnoſcere
Benignitatem numinis, digniſſimus
Rebus relictis priſtinóque es tugurio.
Per ferrum & ignes regna mortales petunt:
Tibi nec petenti principatus contigit

Suo cruore plurimi victoriam
Redimunt, suorum cæde, damno publico:
Quam tu incruento marte, saluo exercitu
Incolumis ipse retulisti, patriæ
Auctor salutis, hostium terror, inopi
De sorte diues, liber è seruo. modò
Ignobilis, nunc clarus altum vertice
Pulsas olympum gloria: media modò
E plebe, populi principem locum tenes.
Ad absolutam nil beatitudinem
Deest parte ab omni, præter animum muneris
Tanti capacem, & prosperis rebus parem.
IEP. *Vt video, amice, publicus te error tenet:*
At mentis oculis limpidè si cerneres
Quàm magna magnis sint malis obnoxia,
Tantopere quem nunc laude prosequeris statum
Rerum mearum, diceres miserrimum.
SYM. *Non pænè vitio semper id nostro euenit,*
Et inquietæ mentis inconstantia.
Neutram vt feramus lance sortem æquabili?
Tranquillitatem pauperis laudat casæ
Diues, nec alta classico silentia
Turbata somnos liberos insomnijs.
Curis vigilias: pauper aurum, purpuram.
Seruos, clientes, apparatus regios
Aedésque laxas sine nullo laudibus
Tollit, beatos diuites solos putat.

Sed

Sed rem ſuopte expende vtranque examine:
Sors neutra pura eſt omnibus moleſtijs.
Inopes egeſtas angit, opulentos metus:
Diti eſt voluptas, pauperi ſecuritas.
Acerba lætis ſors vtrinque miſcuit:
Sed illa certè exiſtimanda eſt optima,
Quæ multa paucis læta condit triſtibus,
Diuina qualem tibi dedit clementia,
Cumulatam honore laude, re, victoria:
Quam abnuere, ſtulti eſt. perfidi, haud agnoſcere:
Neſcire modicè ferre, vix reor viri.
IEPH. Fruſtra mederi pharmacis vulgaribus
Conare noſtro vulneri. ſanabilis
Hæc plaga non eſt, imimis vitalibus
Inſedit, altè in viua penetrans viſcera:
Eóque luctus eſt acerbior meus,
Quòd culpa damnum, miſeria errorem grauat.
SYM. Quin apud amicum quidquid eſt ediſſere,
Fidíſque ne vereare credere auribus
IEPH. Ecquid memoria te ſubit voti mei?
SYM. Quod nempe ſaluo es pollicitus exercitu?
IEPH. Rem loqueris ipſam quòd vtinã prudẽtior
Voto fuiſſem nuncupando & cautior.
SYM. Quis hic ſit error comminiſci non queo.
IEPH. Qui me meámque perditurus eſt domum
SYM. Oblata poterit perdere omnes victimas?
IEPH. Quæ ſola generis ſupererat ſpes filia.

SYM. *Hanc immolabis? quæ iubet neceſſitas?*
IEPH. *Quod prima nobis obuia redeuntibus.*
SYM. *Quod tandem in hac re nata cõmiſit ſcelus?*
IEPH. *Promiſſa certam vota poſtulant fidem.*
SYM. *Hic ſcrupus animum ſcilicet premit tuum?*
IEPH. *Premit, nec auelli antè pectori meo*
Poterit, nefanda quàm cruentus victima
Miſer vbi miſeros perditus perdam meos,
Illíſque iuſtas ac mihi pœnas luam.
At tu coruſci rex vibrator fulminis,
Quem contremiſcunt terra, cælum, tartarus,
Si quando iuſſis obſequens promptè tuis
Gratum quod eſſet dixerim ve aut fecerim,
Audi precantem, & vota dexter adiuua:
Non nunc ſuperbas poſtulo victorias
Feſtóſque plauſus. redde rurſum prælia:
Crudelis in me victor Ammon irruat.
Et noxiam animam mille plagis exigat.
CHO. *Heu mutatio ſubitæ ſortis!*
Vt perpetua ſerie lætum
Nil mortalibus vſque relictum eſt!
IEPH. *Aut tu triſulcis diuidens cælum ignibus,*
In me ſceleſtum parricidam & impium
Molire telum flammeo actum turbine:
Iam nunc nocentem, & ſi ſuperſit amplius
Vitæ, futurum noxium in dies magis,
Detrude viuum ſub profunda tartara

SYM. Non transigenda temere res est tam grauis.
Turbata cæco dum tumultu mens furit.
Compone tete: quum quiescit impetus,
Et liber animus sana consilia audiet,
Vna cum amicis cuncta statues liberè.
IEPH. Consilia dubijs remedium rebus ferunt.
Qui consulit, quum nullus auxilio est locus,
Addit miserijs spontè stultitiam suis.
SYM. Remedia semper integra re suppetunt.
IEPH. Nempè medicinã quum modus patitur mali
SYM. Si fors initio res videtur ardua,
Non est quòd animum protinus despondeas.
Quin consulendum censeo vel eo magis.
Quod sæpe visum est vni inexplicabile,
Expedijt alius facile. si cedant bene
Consulta prauè, te sequetur gloria:
Si malè ceciderint, tu tamen culpa vacas.
Auctore magno desipere, pænè sapere est.
Quod si vndiquaque claudit omnes exitus
Inuicta vis, aut fatum ineluctabile,
Nec explicare consilia sese queunt,
Idem probabunt quicquid eueniet, quibus
Vsus fuisti in consulendo auctoribus:
Sin ipse reliquis facinus inscijs nouum
Perages, rogatus qui probaturus fuit,
Euenta primus arguet. quamquam sciat
Remedia nulla, scisse vult credi tamen.

CHO. Ne commonentem recta sperne. nam ferè
Temere patrati pœnitentia est comes.

CHORVS.

Quanquam tristia, quanquam ingrata
Referam, & luctus luctibus addam,
Stat sententia promere cuncta
Ordine matri, miseræ & gnatæ,
Aut consilio fortè aut precibus
Fatum auertere triste licebit.
Subit interea communi hominum
Sorti impendere lacrymas. primùm
Quid deplorem? miserum an patrem?
Quem sic valida compede vinctum
Consilij exors detinet error,
Vt sola putet impietate
Se pietatem posse tueri.
Miseræ an doleam fata puellæ?
Quam vernantem primo ætatis
Flore tenellæ, spes ad opimas
Eductam, non hostica bella
Patria capta captam eripiunt:
Non dira lues cælo immissa
Perimet, patrio sed mactatu
Victima diras imbuet aras,
Et vice brutæ pecudis, iugulo
Calidam sanguinis euomet vndam,
Artus ferro trunca tenellos,

Quos

Quos nec violet barbarus hostis,
Nec montanæ feritas vrsæ
Crudo auderet carpere dente.
Victore feret patre misella,
Quæ nec victore hoste tulisset.
Vos hostilia passim campis
Sparsa cadauera, si quis vita
Venit exutos sensus ad artus
Gaudete, aspras cernite pœnas
Victorem de sese exigere.
Hæc nimirum est addita nostræ
Vitæ sors, vt tristia lætis
Vicibus subeant, tenebræ vt soli,
Vt veri aspera bruma tepenti.
Nulla est adeò pura voluptas
Quam non tetro felle dolores
Vitient: leuitas perfida sortis
Vice sæua res hominum miscet.
Sic vbi placidis sternitur vndis
Aequor tacito lene sereno,
Nigram glomerans turbo procellam
Tumidos longè cumulat fluctus:
Hinc remeabilis impetus æstus,
Illinc Cauri flabra proterui,
Per freta dubiam spumea puppim
Rapiunt. nostræ hæc facies vitæ est
Inter cædes, furta, tumultus,

Et grauiores morte timores
Mortis. si quid læti illuxit,
Velut arentes inter stipulas
Flammæ euanida lux fugitiua
Celeri velox auolat aura:
Dein perpetuis nexa catenis
Longi subeunt agmina luctus.

IEPHTHES.

SACERDOS

IEPH. *O sol diurnæ lucis auctor, ô patres,*
O quicquid hominum sceleris immune es, procul
Auerte vultus execrandus à sacris
Aut tu cruorem virginalem innoxium
Potura tellus hisce, patulos in specus
Sinuque vasto me vora, dum non nocens
Perire possum: quolibet me obrue loco,
Vel ipsum adire non recuso tartarum,
Modò parricida tartarus non incolam.
Quid tartarum aio tartarus mihi est domi.
Quo me profusis mæsta coniux lacrymis
Rogabit orbę nata quo intuebitur
Moritura vultuſ colla complectens, preces
Quas admouebit, voce lamentabili?
SAC. *Hic vltimorum consequi luctus solet*
Comes malorum, quum medentium manum
Vulnus recusat, aut peractum quum scelus
Remędia refugit. Tu miser sis an scelus,

Tua

Tua repostum est in manu: integrum tibi est
Natam sacrifices necne. siue (vt verius
Dicam) integrum non est: nisi siquis miser
Sponte esse cupiat. integrum quomodo tibi est
Id perpetrare, sacra quod vetat parens
Natura? pietas cui reluctatur? Deus
Quod abominatur? Primùm amare liberos
Natura nostris inseruit affectibus:
Nec nostra tantum motus iste pectora
Percellit: altum quicquid æquor permeat
Celeri natatu, quicquid alis aëra
Findit, quod vera cunque cunctorum parens
Tellus creauit, sentit affectus sacros.
Nam patris hanc æterna prouidentia
Cœlestis animis indidit mortalium
Ad educandos vtilem vim liberos,
Et continendam publicam concordiam
Orbis, recentémque sobolis propaginem
Semper nouandum quóque nomen arctius
Imprimeret istud mentibus, dici pater.
Et esse voluit, nec modò exemplo sui,
Sed & ferarum & alitum atque piscium,
Patriæ probauit charitatis vinculum.
Nos, quibus (vt hominis seruiamus nomini)
Peculiaris debet esse humanitas,
Longè à ferarum vincimur clementia,
Nec scelere nostras inquinare dexteras

Sat est: nefandum facinus adscribere iuuat
Cælo: cruentis victimis confingimus
Gaudere numen. quod nec Aegyptus Dei
Ignara patrat, nec superstitionibus
Assyria falsis vna deditissima.
Quàm cæde puras nos manus est æquius
Seruare puris è parentibus satos,
Et pura castè sacra iussos numini
Offerre. nostro non litatur victimis
Deo cruentis, bubulóue sanguine:
Polluta nullo corda sed contagio,
Et mens recocta veritate simplice
Illi offerenda, & casta conscientia.
IEPH. Cur ergo leges victimas sacræ imperant?
SAC. Non quòd bidentis cæde gaudeat Deus,
Famémue cæsi carnibus vituli expleat:
Sed audientes esse nos monitis iubet.
IEPH. Non nuncupata vota oportet reddere?
SAC. Sed nuncupare iusta tantùm lex iubet.
IEPH. Istud fuisset rectius ab exordio,
Id polliceri quod probant ritus patrum:
Nunc re peracta quod semel votum est Deo,
Lex missa cælo nos iubet dependere
SAC. Mactare natos quæ parentes lex iubet?
IEPH. Quæ vota iussit nuncupata reddere.
SAC. Fásne est vouere quod nefas est reddere?
IEPH. Quinimo summū est, vota nō soluere nefas.

SAC.

SAC. *Quid si cremare iura vouisses patrum?*
IEPH. *Nemo ista sanus vota nuncupauerit.*
SAC. *Cur: nonne sacris quòd repugnet legibus?*
IEP. *Sic est.* SAC. *Quid ergo, qui trucidat liberos?*
IEPH. *Non tam quid agitur interest, quã cur agas.*
SAC. *Parere iussis tibi videtur numinis?*
IEP. *Mactare natum iussit Abramum Deus.*
SAC. *Qui iussit, idem quoque vetuit occidere.*
IEP. *Cur ergo iussit?* SAC. *Vt probaretur fides*
Seclis futuris. IEP. *Cur vetuit?* SAC. *Ostendere*
Vel hinc volebat, victima obedientiam
Magis placere. IEP. *Nempe sacro numini*
Parere oportet. SAC. *Scilicet.* IEP. *Iubet Deus*
Vouere? SAC. *Sanè.* IEP. *Et vota solui postulat?*
SAC. *Sic est.* IEP. *Morantes increpat, & à perfidis*
Pœnas reposcit? SAC. *Nihil habes hic quo tuum*
Possis tueri facinus. infandum scelus
Qui perpetrare spondet, vltro affectibus
Stultis suisque paret ille insomnijs.
Proinde voti quicquid istud est, Deum
Crudelitati desine adscribere tuæ:
Nec qui scelestos odit, & nefarios
Ritus sacratis execratur legibus,
Scelere, (quod odit) posse placari putes.
Diuina vox est vna, simplex veritas,
Sibique constans: quod semel iussit, ratum
Fixúmque perstat tramite immutabili:

Nec ad ſiniſtram dexterámue paululum
Deflectere licet. Intueri vnum hunc ſcopum
Verum eſt, ab vna lege conſilia ſuæ
Vitæ capeſſere: quando ceu faciem Deus
Hanc eſſe iuſſit, quæ per incertas vias
Errore cæco regeret inſtabiles gradus.
Ab hac lucerna quum procul te ſentias
Flexiſſe temerè, nunc, priuſquam longius
Abducat error, in viam rurſus redi.
Si ſtulta vota credis infandis ſacris
Poſſe expiari, falleris: crudelitas
Iſta cumulabit, non ſcelus tollet tuum.
Nec falſa ſpecies decipiat animum: Deus
Vt ritè ſacris gaudet oblatis, ita
Nefanda vota reſpuit. nec abſtulit
Impunè, quamuis concitus ſtudio pio,
Admouit ignem qui profanum altaribus.
Igitur amica monita ne ſperne, & Deum
Placare dum vis, concitare deſine,
Non inſtituto qui coli gaudet tuo,
Sed ſibi probatis lege, ritu, moribus.
IEPH. Hos qui videntur ſapere ſæpe plurimum,
Vulgúſque ſupra ſe imperitum venditant,
Plerumque veræ comperi prudentiæ
Minimum tenere. nemo negligentius
Ritus vetuſtos ſeruat, & myſteria
Facit minoris: vulgus indocile ac rude

Voti tenax est, nescium fraudis: ratum,
Quod pollicetur numini semel, putat.
Vt nil sit aliud sapere iam, me iudice,
Quàm scire velum noxiæ prætendere,
Fucúmque factis pessimis inducere.
Quin potius illud cogitare erat æquius.
Culpa carere, quàm videri innoxios,
Aut fraudulentæ cautionis tegmine
Velare mentis improbæ versutias.
Pietatis ergo quisquis æmulos volet
Suos haberi liberos, ne litteris
Hos erudire studeat æquo impensius.
Nam literarum quo quis est peritior,
Huic est sacrorum cura negligentior.
SAC. At rursus audi (si vacat) vir optime,
Quàm cæca fallat credulum ignorantia.
Errore vulgi qui tuetur se, nihil
(Opinor) ideo peccat excusatiùs.
Nec istud vnquam moribus regnum malis
Permittat ille maximus rerum parens,
Vt recta plebis improbæ consensio
In praua vertat, è bono vt faciat malum.
Nec si tyrannis blandiens palpatio
Peiora laudet, recta mutans nomina,
Efficiet vt quæ visa multitudini
Honesta sunt, honesta fiant protinus.
Vna est honesti forma simplex, quam neque

Vel vis tyranni vel potentum auctoritas
Adulterare poterit aut corrumpere.
Nunc quo quis est è plebe ferme indoctior,
Auctoritatem assumit arrogantius
Dijudicandi in rebus obscurissimis:
Et pertinaci (quod ferè ignorantiæ est)
Animo tuetur dogma susceptum semel.
Nec interim æquo expendit examine mala,
An recta sint quæ pertinaciter tenet,
Sed quum inter omnes maximé cæcutiat,
Cæcus videntes cæcitatis arguit.
Vt cui perusta febre feruent viscera,
Amara cuncta credit, unúmque autumat
Se sapere, quum desipiat vnus maximè:
Sic vos tenebris pectus atris nubili,
Iis imperare quæritis quibus æquum erat
Parêre: quorum oportuit sententiam
Sequi, esse comites cogitis. & impingere
In saxa, firmam sponte pellentes ratem.
Religio vera est, veráque pietas, Deum
Non instituto colere quod commentus es
Tibi ipse, sacris victimas non quaslibet
Mactare, sed quas missa legum cælitus
Decreta poscunt, & patrum mores probant.
IEP. *Quodcunque gestum est mente sincera, Deo*
Gratum est, bonique dona semper consulit
Quæcunque corde sunt profecta simplice.

Nec

Nec numen aurum, sed animum dantis probat.
SAC. Si recta vitiat mentis improbitas malæ,
Non ideo curua, stultus animus corrigit,
Nam quæ vocatis, recta, simplicia, proba,
Sunt vanitatis plena dementissimæ.
Nisi esse possit fortè quicquam vanius
Quàm ad veritatis lumen oculos claudere.
Dein cæcitatem lapsus in spontaneam,
Titulis honestis in scelere laudem petis,
Rerúmque tollis omnium discrimina,
Dum iniqua iusta, fœda honesta mobilis
Pendere vulgi statuis ex sententia.
Quòd si potestas tanta sit sententijs
Stultorum, vt æqua iniqua faciant protinus,
Vt sint profana sacra, ius iniuria:
Cur non & illud arbitremur posse eos,
Ignes in vndas, vndam in ignes vertere,
Mutare lignis saxa, vitam mortuis
Reuocare? motus temporum sistant citos,
Et sempiternas transferant rerum vices.
Quòd si arbitraris hæc supra mortalium
Vires & vni conditori obnoxia,
Quas ille leges prodidit semel, puta
Aequè perennes ac ratas, aut amplius,
Nec vllum in illas esse ius mortalibus.
Nec qui supremus imminet mundo dies,
Edicta rumpet illius: cælum, & solum,

Et aëra, & aquas soluet ignis vltimus:
De lege verò quæ data est diuinitus,
Non carpet apicem temporis longinquitas.
IEP. *Vos ista per me si libet sectamini,*
Quos iuuat haberi antistites prudentiæ:
Ego veritatem malo stultam & simplicem,
Quam splendidam fuco impiam sapientiam.

CHORVS.

O Isacidas matrona inter
Rarum exemplum sortis amicæ,
Quàm subitò te fortuna atrox
Exitio submersit, & illum
Propè tangentem sidera fastum
Obruit, atræ & more procellæ
Luctu gaudia vertit acerbo.
Heu nunquam homini sat compertum
Quid petat aut quid vitet in horas.
Quis tibi nuper non inuidit
Dux fortissime? cui propè supra
Votum acciderant prospera cuncta:
Clari generis splendor, casti
Thalami, soboles digna parente,
Partáque valida gloria dextra:
Qui nunc subitæ mole ruinæ
Obrutus, ipsis es miserandus
Hostibus, at tua vota retractans
Imples miseris astra querelis.

Nempe erroris nebula, & tetris
Ignorantia septa tenebris
Sic humanas sepelit mentes.
Nec perspicuis animi quisquam
Oculis radios cernere potis est
Veri simplicis, aut virtutis
Nudæ rectum insistere callem,
Sed veluti sub luce maligna
Per secretos nemorum anfractus
Lubricus error mille viarum
Dubio occursu ludit euntes,
Inter varios semita flexus
Nulla placet, neque displicet vlla:
Sic iter homines præter propter
Dubia incerti mente vagamur.
Hic venalem funere laurum
Otij impatiens dum sibi quærit,
Luctu alieno dura per arma
Redimit vanæ murmura famæ.
Captatores alius captans
Dulci steriles pignore lectos
Multa pensat plebe clientum.
Atque intenta fraude vicissim
Coruos ludere gaudet hiantes.
Cunarum alter murmura blanda
Tenero & balbas ore querelas
Non mutauerit opibus Crœsi,

Aut quas diuite lucidus vnda
Rutilas Hermus voluit arenas.
Verùm nemo tam sapienter
Vitam instituit, consilium vt non
Damnet decies ipse suum vna
Forsitan hora.
Atque en prodit squalida luctu
Miseram comitans nata parentem:
Quàm dissimiles (proh dolor) illis
Quæ conspicuæ nuper cunctis,
Lætæq; noui laude triumphi
Pænè attigerant vertice olympum:
Nuper ad inuidiam vsque beatæ,
Nunc exemplum nobile sortis
Variæ. sic Deus humana rotat,
Instar volucris pulueris acti
Turbine celeri mobilis auræ:
Aut hibernæ more procellæ,
Quæ violenti flamine Cauri
Obruit altos grandine montes,
Mox vbi roseo fulsit ab ortu
Fax perspicui pura diei,
Latè albentes fusa per agros
Vix conspecto sole liquescit.

STORGE,
IEPHTHES.
IPHIS.

Rutilæ tollit lumina flammæ,
Te posteritas sera loquetur.
Te, qui primi flumina Nili
Bibit, & curru qui Sarmatico
Solidum non timet ire per Istrum,
Concinet olim,
Non formidine mortis inerti
Pauidam, patriæ donasse alacrem
Natura tibi quos dedit annos.
Nostris longum tu dolor & honor
Virginibus, tibi thalami expertes
Mæsto vlulatu flebile carmen
Per redeuntes recinent annos.
At vos, vestri dedecus æui,
Animam patriæ reddere segnes,
Vos æternis tenebrarum vmbris
Teget obliuio longa sepultos,
Et generis pudor, & telluris
Pondus inutile, quos & præsens
Spernit, & altera nesciet ætas.

STORGE.

NVNTIVS.

ST. *Heu misera, an omnis spes salutis occidit?*
Effare. NVN. *Res vt inter aduersas quidem*
Non pessimè agitur. ST. *Si quid accidit boni,*
Ea blandientis sortis est crudelitas:
Venena dulci melle tetra temperat.

Quapropter ede quicquid occultas mali.
Vsus dolendi longáque experientia
Induxit animo callum, vt amplius mihi
Nocere posset, nil reliquit sors sibi.
Parata certa est sed misera securitas,
NVN. *Vt gesta res est ergo paucis accipe:*
Quum staret aras ante tristes victima
Iam destinata virgo, purpureum decus
Per alba fudit ora virgineus pudor,
Cœtus viriles intuerier insolens,
Vt si quis Indum purpura violet ebur,
Rosasue niueis misceat cum liliis.
Sed se per ora cum pudore fuderat
Perspicua certæ iuncta vis fiduciæ,
Interque flentes sola fletibus carens
Vultu remisso constitit firma, ac sui
Secura fati. quas tenebat lacrymas
Propinqua morti virgo, populus non tenet.
Alium parentis beneficium recens mouet,
Et seruitutis patriæ exemptum iugum,
Et solitudo familiæ clarissimæ.
Alius acerbam sortis ingenuis vicem,
Longóque luctu breue redemptum gaudium,
Raróque stabilem rebus in lætis fidem.
Florem iuuentæ deflet ille, & siderum
Similes ocellos, æmulámque auro comam,
Supráque sexum pectoris constantiam.

Et

Et fortè solito gratiorem afflauerat
Natura honorem, ceu supremo munere
Dignata funus nobilis viraginis,
Vt iam ruentis æquor in Tartessium
Phœbi recedens esse gratior solet
Splendor, rosæq; vere supremo halitus
Colórque cupidos detinet oculos magis:
Sic virgo fati stans supremo in limine,
Parata morti, nec recusans molliter,
Turpius torpens exitus formidine,
Commorat omnes, versaq; in se lumina
Vulgi stupentis traxerat miraculo
Et triste cunctis attulit silentium.
ST. *Narrare porrò perge facinoris modum,*
Neu parce matris auribus. nihil potes
Afferre triste, ut tristiora non sibi
Proponat animus. cuncta iam præcepta sunt.
NVN. *Animi virilis tum puella lumina*
Ad clara tollens astra, concipit preces
Ex ore casto, voce non fracta malis:
Aeterne rerum genitor, atque hominum parens
Tandem propitius gentis errori tuæ
Ignosce, & istam victimam lenis cape.
Quòd si furoris exigis piaculum,
Quæcunque nostra contumax superbia
Supplicia meruit, te parentem deserens,
Vtinam luatur hoc cruore: sæpius

Vtinam liceret sanguinem profundere, &
Hîc si parentum & ciuium sita est salus,
In me furoris impetum ac iræ tuæ
Per mille mortes sæpius deflectere.
At tu sacerdos quid metuis? (etenim metu
Gelido tremebat) ades, & hanc luce exime
Animam: morantem solue corporis obicem:
Populum, parentem, méque voto libera.
Vt hæc loquuta est, ille iamdudum parens
Visus cruentus, sæuiórque tigride,
Oculos amictu lacrimis madens regit,
Seséque damnans votáque temeraria.
Fletu sacerdos obrutus vix soluere
Animæ meatus potuit, & mæsto diu
Taciturna turba torpuit silentio.
Vt vocis autem peruium patuit iter,
Non ille gemitus, esse nec qualis solet
Fremitus doloris atque lamentatio,
Sed concionis gratulantis murmure
Confusa turba, téque prædicantium
Aduersa sortis inter aspræ vulnera.
Et blandientis læta dona feminam
Vnam beatam maximè & miserrimam.
Nam plaga quamuis altè ad ossa sederit,
Magni doloris magnum habes solatium.
ST. *Solamen ipso luctuosius malo,*
Quod leniendo exasperat malum vetus

Luctúsque

Luctúsque acerbi memoriam semper nouans,
Reducta cogit vulnera recrudescere.
Quo fortiore nata tulit animo necem,
Hoc angit animum tristior meum dolor.

FINIS.

